

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

29 Ιανουαρίου 2025

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 10

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 5172

Αντιμετώπιση νέων μορφών βίας κατά των γυναικών - Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1385 - Πρόσθετες ρυθμίσεις στον νόμο περί ενδοοικογενειακής βίας - Αναδιοργάνωση των ιατροδικαστικών υπηρεσιών - Ενίσχυση της λειτουργίας της Eurojust - Μέτρα για την προστασία των ανηλίκων και την καταπολέμηση της εγκληματικότητας - Δικονομικές διατάξεις αρμοδιότητας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και άλλες ρυθμίσεις.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ Α': ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΝΕΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΒΙΑΣ ΚΑΤΑ ΓΥΝΑΙΚΩΝ - ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2024/1385 - ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΔΟΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΒΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΣΚΟΠΟΣ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1 Σκοπός

Άρθρο 2 Αντικείμενο

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ - ΟΡΙΣΜΟΙ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2024/1385

Άρθρο 3 Πεδίο εφαρμογής (άρθρο 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1385)

Άρθρο 4 Ορισμοί (άρθρο 2 της Οδηγίας 2024/1385)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΤΗ ΓΕΝΕΤΗΣΙΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

Άρθρο 5 Ακρωτηριασμός γυναικείων γεννητικών οργάνων - Αντικατάσταση άρθρου 315 Ποινικού Κώδικα (άρθρο 3 της Οδηγίας 2024/1385)

Άρθρο 6 Παράνομη βία - Καταναγκασμός σε γάμο - Προσθήκη παρ. 3 στο άρθρο 330 Ποινικού Κώδικα (άρθρο 4 της Οδηγίας 2024/1385)

Άρθρο 7 Παρενοχλητική κυβερνοπαρακολούθηση - Τροποποίηση άρθρου 333 Ποινικού Κώδικα (άρθρο 6 της Οδηγίας 2024/1385)

Άρθρο 8 Κυβερνοπαρανόχληση - Προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 337 Ποινικού Κώδικα (περ. γ' άρθρου 7 της Οδηγίας 2024/1385)

Άρθρο 9 Διέγερση σε διάπραξη εγκλημάτων, βιαιοπραγίες ή διχόνοια - Προσθήκη παρ. 2Α στο άρθρο

184 Ποινικού Κώδικα (περ. δ' άρθρου 7 της Οδηγίας 2024/1385)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ, ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗΣ, ΠΕΡΙΘΑΛΨΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗΣ ΤΩΝ ΘΥΜΑΤΩΝ

Άρθρο 10 Διαδικασία υποβολής καταγγελίας βίας κατά των γυναικών ή εξ οικείων βίας (άρθρο 14 της Οδηγίας 2024/1385)

Άρθρο 11 Κοινωνική συμπαράσταση - υποχρεώσεις επαγγελματιών, ατομική αξιολόγηση θυμάτων και διαχείριση της δευτερογενούς θυματοποίησης (άρθρα 14, 16, 17, 18, 25, 26, 27 και 30 της Οδηγίας 2024/1385)

Άρθρο 12 Μέτρα για την αφαίρεση ορισμένου διαδικτυακού υλικού (άρθρο 23 της Οδηγίας 2024/1385)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε': ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΕΝΔΟΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΒΙΑΣ (Ν. 3500/2006)

Άρθρο 13 Απειλή μέσω επίμονης καταδίωξης ή αθέμιτης παρακολούθησης μέλους οικογένειας - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 7 ν. 3500/2006 (άρθρο 6 της Οδηγίας 2024/1385)

Άρθρο 14 Ειδικές ρυθμίσεις για την προδικασία, τη λήψη προληπτικών μέτρων και μέτρων δικονομικού καταναγκασμού, την αρμοδιότητα, την παραπομπή, την εκδίκαση και την εκτέλεση της ποινής επί αδικημάτων ενδοοικογενειακής βίας - Προσθήκη άρθρου 10Α στον ν. 3500/2006 (άρθρο 19 της Οδηγίας 2024/1385)

Άρθρο 15 Ένταξη της υποχρέωσης κάλυψης άμεσων οικονομικών αναγκών στους όρους της ποινικής διαμεσολάβησης - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 11 ν. 3500/2006

Άρθρο 16 Απόρριψη συμφωνίας διαμεσολάβησης με αιτιολογημένη διάταξη του εισαγγελέα - Κριτήρια απόρριψης και δικαίωμα προσφυγής ενώπιον του εισαγγελέα εφετών - Τροποποίηση παρ. 5, 6, 7 και προσθήκη παρ. 5Α στο άρθρο 12 του ν. 3500/2006

Άρθρο 17 Διακοπή της διαμεσολάβησης - Απαγόρευση μελλοντικής υπαγωγής και καταστροφή υλικού διαμεσολάβησης σε περίπτωση μη ολοκλήρωσής της - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 13 ν. 3500/2006

Άρθρο 18 Έκδοση διάταξης επιβολής περιοριστικών όρων - Τροποποίηση παρ. 1 και προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 18 του ν. 3500/2006 (άρθρο 19 της Οδηγίας 2024/1385)

Άρθρο 19 Τρόπος εξέτασης των ανηλίκων θυμάτων ενδοοικογενειακής βίας - Κλήση και τρόπος εξέτασης

ενηλίκων θυμάτων ενδοοικογενειακής βίας - Τροποποίηση παρ. 2 και προσθήκη παρ. 3 στο άρθρο 19 του ν. 3500/2006

Άρθρο 20 Ένταξη των φαρμακοποιών και των φυσιοθεραπευτών στους επαγγελματίες που έχουν υποχρέωση αναφοράς εγκλημάτων ενδοοικογενειακής βίας - Τύπος και διαδικασία αναφοράς - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 23 ν. 3500/2006

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ': ΤΕΛΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ

Άρθρο 21 Τελική διάταξη (άρθρα 11 και 12 της Οδηγίας 2024/1385)

ΜΕΡΟΣ Β': ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΑΝΗΛΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΚΑΙ ΚΩΔΙΚΑ ΠΟΙΝΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΣΚΟΠΟΣ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 22 Σκοπός

Άρθρο 23 Αντικείμενο

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΠΟΙΝΙΚΟ ΚΩΔΙΚΑ

Άρθρο 24 Συμμετοχή του προσώπου που είχε δηλώσει υποστήριξη της κατηγορίας στη διαδικασία ενώπιον του δικαστικού συμβουλίου για την εξέταση του αιτήματος χορήγησης υπό όρο απόλυσης, για ειδικώς οριζόμενα εγκλήματα. Υποχρέωση γνωστοποίησης της χορήγησης υπό όρο απόλυσης στο πρόσωπο που είχε υποστηρίξει την κατηγορία - Τροποποίηση άρθρου 110 Ποινικού Κώδικα

Άρθρο 25 Παραβίαση - υποτροπή κατά τη διάρκεια ισχύος αναμορφωτικών μέτρων που έχουν επιβληθεί για πράξη που αν την τελούσε ενήλικος θα ήταν κακούργημα - Προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 124 Ποινικού Κώδικα

Άρθρο 26 Αυτοδίκαιη παύση αναμορφωτικών μέτρων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 130 Ποινικού Κώδικα

Άρθρο 27 Παρεμπόδιση δικαιοσύνης - Προσθήκη παρ. 3 στο άρθρο 231 Ποινικού Κώδικα και αντικατάσταση άρθρου 10 ν. 3500/2006

Άρθρο 28 Διακεκριμένες μορφές συμπλοκής - Τροποποίηση άρθρου 313 Ποινικού Κώδικα

Άρθρο 29 Διευκόλυνση επαιτείας - Προσθήκη άρθρου 323B στον Ποινικό Κώδικα

Άρθρο 30 Συμπερίληψη της παρακολούθησης γενετήσιας πράξης μεταξύ άλλων μέσω χρήσης της τεχνολογίας των πληροφοριών και επικοινωνιών στις περιπτώσεις γενετήσιων πράξεων ενώπιον ανηλίκων - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 339 Ποινικού Κώδικα

Άρθρο 31 Αυστηροποίηση των ποινικών κυρώσεων για το έγκλημα της παραμέλησης - Θέσπιση ποινικής ευθύνης δικαστικού συμπαραστάτη - Τροποποίηση άρθρου 360 Ποινικού Κώδικα

Άρθρο 32 Πλήρης ικανοποίηση σε πλημμελήματα και κακούργηματα κατά της ιδιοκτησίας - Τροποποίηση παρ. 3 και αντικατάσταση παρ. 4 άρθρου 381 Ποινικού Κώδικα

Άρθρο 33 Πλήρης ικανοποίηση σε πλημμελήματα και κακούργηματα κατά της περιουσίας - Τροποποίηση παρ. 3 και προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 405 Ποινικού Κώδικα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΠΟΙΝΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Άρθρο 34 Δυνατότητα παράστασης πραγματογνώμονα υπηρετούντος στην αρμόδια Γενική Περιφερειακή Αστυνομική Διεύθυνση κατά την εξέταση ως μάρτυρα ανήλικου θύματος - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 227 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας

Άρθρο 35 Εξέταση κατηγορουμένου - Τροποποίηση περ. α) παρ. 1 άρθρου 273 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας

Άρθρο 36 Κατ' εξαίρεση υπέρβαση της μέγιστης διάρκειας προσωρινής κράτησης ανήλικου και αντικατάσταση περιοριστικών όρων με προσωρινή κράτηση - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 287 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας

Άρθρο 37 Δυνατότητα παράστασης της διάρκειας προσωρινής κράτησης κατηγορουμένου στα κακούργηματα με πλαίσιο ποινής έως δέκα έτη υπό προϋποθέσεις - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 292 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας

Άρθρο 38 Αντικατάσταση περιοριστικών όρων με προσωρινή κράτηση σε περίπτωση άσκησης νέας ποινικής δίωξης για συγκεκριμένα εγκλήματα - Τροποποίηση άρθρου 296 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας

ΜΕΡΟΣ Γ': ΑΝΑΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Άρθρο 39 Σκοπός

Άρθρο 40 Αντικείμενο

Άρθρο 41 Αρμοδιότητα ιατροδικαστικών υπηρεσιών - Ιατροδικαστική έκθεση - Αντικατάσταση άρθρου 2 ν. 3772/2009

Άρθρο 42 Διαδικασία πλήρωσης θέσεων του κλάδου ΥΕ Βοηθητικού Υγειονομικού Προσωπικού ειδικότητας ΥΕ Νεκροτόμων - Προσθήκη άρθρου 4Α στον ν. 3772/2009

Άρθρο 43 Πειθαρχικό Συμβούλιο Ιατροδικαστών - Τροποποίηση άρθρου 9B ν. 3772/2009

Άρθρο 44 Χρήση Πληροφοριακού Συστήματος Ιατροδικαστικής Υπηρεσίας του Κράτους - Προσθήκη άρθρου 9Γ στον ν. 3772/2009

Άρθρο 45 Άσκηση ιδιωτικού έργου με αμοιβή από ιατροδικαστή - Προσθήκη παρ. 2Α στο άρθρο 10 του ν. 3772/2009

Άρθρο 46 Κάλυψη κενών θέσεων Ιατροδικαστών στην Ιατροδικαστική Υπηρεσία

Άρθρο 47 Εξουσιοδοτικές διατάξεις

ΜΕΡΟΣ Δ': ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ (EUROJUST)

Άρθρο 48 Σκοπός

Άρθρο 49 Αντικείμενο

Άρθρο 50 Επανακαθορισμός των προσόντων του εισαγγελικού λειτουργού για ανάληψη καθηκόντων στην Eurojust - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 1 ν. 3663/2008

Άρθρο 51 Διαδικασία διαβίβασης από το Εθνικό Μέλος στην Ευρωπαϊκή Μονάδα Δικαστικής Συνεργασίας (Eurojust) επιχειρησιακών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα - Εναρμόνιση με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2018/1727 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Νοεμβρίου 2018 - Αντικατάσταση παρ. 1 άρθρου 12 ν. 3663/2008

Άρθρο 52 Συμπερίληψη του εγκλήματος της διευκόλυνσης της εισόδου και εξόδου από το ελληνικό έδαφος πολίτη της χώρας - Τροποποίηση άρθρου 13 ν. 3663/2008

ΜΕΡΟΣ Ε': ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΗΝ ΚΑΘ' ΥΛΗΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΤΟΠΟΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΤΑΚΤΙΚΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΣΚΟΠΟΣ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 53 Σκοπός

Άρθρο 54 Αντικείμενο

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΗΝ ΚΑΘ' ΥΛΗΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΤΑΚΤΙΚΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

Άρθρο 55 Εξαίρεση των διαφορών από δημόσιες συμβάσεις προμηθειών ή παροχής υπηρεσιών από την καθ' ύλην αρμοδιότητα του Εφετείου - Επέκταση καθ' ύλην αρμοδιότητας Τριμελούς Πρωτοδικείου σε φορολογικές και τελωνειακές διαφορές - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 6 και παρ. 1 άρθρου 126B Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας

Άρθρο 56 Αλλαγή της καθ' ύλην αρμοδιότητας επί διοικητικών διαφορών των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων - Τροποποίηση άρθρου 205A ν. 4412/2016

Άρθρο 57 Μεταφορά ακυρωτικών διαφορών από το τριμελές διοικητικό εφετείο στο τριμελές διοικητικό πρωτοδικείο - Τροποποίηση παρ. 1 και 1A άρθρου 1 ν. 702/1977

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑ ΤΟΠΟΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ ΕΚΔΙΚΑΣΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ - ΑΝΑΚΟΠΕΣ ΚΑΤΑ ΠΡΑΞΕΩΝ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ

Άρθρο 58 Κατά τόπον αρμοδιότητα επί φορολογικών διαφορών - Τροποποίηση περ. ε) παρ. 2 και παρ. 4 άρθρου 7 Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας

Άρθρο 59 Προσβαλλόμενες με την ανακοπή πράξεις - Τροποποίηση περ. α) παρ. 1 άρθρου 217 Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας

Άρθρο 60 Καθ' ύλην και κατά τόπον αρμοδιότητα για την εκδίκαση ανακοπής κατά πράξεων διοικητικής εκτέλεσης - Αντικατάσταση άρθρου 218 Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας

Άρθρο 61 Εκπροσώπηση του Δημοσίου κατά την εκδίκαση ανακοπής κατά πράξεων διοικητικής εκτέλεσης - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 219 Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας

Άρθρο 62 Προσβαλλόμενες πράξεις των οποίων η κοινοποίηση εκκινεί την προθεσμία άσκησης ανακοπής - Εκπροσώπηση του Δημοσίου - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 220 Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας

ΜΕΡΟΣ ΣΤ': ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 63 Ενίσχυση των αρμοδιοτήτων του ένστολου προσωπικού της Δικαστικής Αστυνομίας - Αντικατάσταση υποπερ. ββ) και προσθήκη υποπερ. βδ) στην περ. β) παρ. 2 του άρθρου 4 ν. 4963/2022

Άρθρο 64 Αμοιβή επιτροπών για τη διενέργεια ψυχομετρικών, αθλητικών και υγειονομικών εξετάσεων του διαγωνισμού για το προσωπικό του αστυνομικού τομέα της Δικαστικής Αστυνομίας

Άρθρο 65 Αντιποίηση φυσικοθεραπευτικού επαγγέλματος - Αντικατάσταση άρθρου 118 ν. 4600/2019

Άρθρο 66 Αντιποίηση ιατρικού λειτουργήματος - Τροποποίηση άρθρου 339 ν. 4512/2018

Άρθρο 67 Απαλοιφή της διαβίβασης δεδομένων στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για αδικήματα κιβδηλείας - Τροποποίηση άρθρου 54 ν. 4443/2016 (άρθρο 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/2808)

Άρθρο 68 Ορισμός Εισαγγελέα και Ανακριτή Ανηλίκων - Τροποποίηση παρ. 1 και 5 άρθρου 30 Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών

Άρθρο 69 Εναρμόνιση πεδίου εφαρμογής με την ενοποίηση του πρώτου βαθμού δικαιοδοσίας του ν. 5108/2024 - Τροποποίηση περ. β) άρθρου 40 Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών

Άρθρο 70 Ορκωμοσία δικαστικών λειτουργών - Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 41 Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών

Άρθρο 71 Εναρμόνιση αναδιορισμού δικαστικών λειτουργών με τον ν. 5108/2024 - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 46 Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών

Άρθρο 72 Περιορισμός των πόλεων που εξαιρούνται από την εφαρμογή των κωλυμάτων εντοπιότητας - Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 49 Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών

Άρθρο 73 Περικοπή μισθού δικαστικών λειτουργών - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 50 Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών

Άρθρο 74 Εναρμόνιση τοποθετήσεων και προαγωγών δικαστικών λειτουργών με τον ν. 5108/2024 - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 59 Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών

Άρθρο 75 Ίδρυση γραφείων γραμματείας επιθεώρησης στις Εισαγγελίες - Αντικατάσταση παρ. 3 άρθρου 94 Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών

Άρθρο 76 Εναρμόνιση των βαθμών των δικαστικών λειτουργών που ασκούν δημόσια υπηρεσία διοικητικής φύσης με τον ν. 5108/2024 - Τροποποίηση παρ. 1 και 2 άρθρου 126 Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών

Άρθρο 77 Τοπική αρμοδιότητα δικαστηρίων κατ' έφεση - Τροποποίηση άρθρου 14 ν. 5108/2024

Άρθρο 78 Έκθεση Επιθεώρησης και πρώτη είσοδος στη γενική επετηρίδα - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 8 και προσθήκη παρ. 17 στο άρθρο 14 του ν. 5108/2024

Άρθρο 79 Εγκυρότητα επίδοσης στις περιπτώσεις παράλειψης επισημείωσης στο επιδιδόμενο έγγραφο - Τροποποίηση άρθρου 162 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας

Άρθρο 80 Αρμοδιότητα επιστροφής της δικογραφίας - Κατάργηση πρόβλεψης ενιαίας εφετειακής περιφέρειας Αθηνών και Πειραιώς - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 245 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας

Άρθρο 81 Περάτωση της κύριας ανάκρισης με έκδοση εντάλματος σύλληψης για κατηγορούμενο αγνώστου διαμονής - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 270 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας

Άρθρο 82 Έξοδα ανάκλησης έγκλησης - Τροποποίηση άρθρου 579 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας

Άρθρο 83 Επέκταση της υποχρέωσης των φορέων να χορηγούν βεβαιώσεις με τα δεδομένα της παρ. 6 του άρθρου 21 του ν. 5026/2023 - Τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 21 ν. 5026/2023

Άρθρο 84 Προθεσμία υποβολής αίτησης συνέχισης της δίκης σε περίπτωση μη επίτευξης εξώδικης επίλυσης

φορολογικής διαφοράς - Τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 16 ν. 4714/2020

Άρθρο 85 Μισθώσεις ακινήτων για τη στέγαση δικαστηρίων - Τροποποίηση άρθρου 34 ν. 5119/2024

Άρθρο 86 Παραχώρηση χρήσης κτηρίων στα οποία στεγάζονται ή στεγάζονταν υπηρεσίες του Υπουργείου Δικαιοσύνης

Άρθρο 87 Συγκρότηση Πρωτοβάθμιων Πειθαρχικών Συμβουλίων

Άρθρο 88 Ρυθμίσεις λειτουργίας Κτηματολογικού Γραφείου Δωδεκανήσου - Μεταβατικές διατάξεις - Προσθήκη παρ. 1Α στο άρθρο 12 του ν. 5076/2023 και προσθήκη παρ. 4Α στο άρθρο 20 του ν. 4512/2018

Άρθρο 89 Ολοκλήρωση υποβολής δηλώσεων κτηματογράφησης σε περιοχές στις οποίες δεν έχει πραγματοποιηθεί ανάρτηση - Προσθήκη παρ. 8Α στο άρθρο 2 και τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 11Α ν. 2308/1995

Άρθρο 90 Αντιποίηση επαγγέλματος ψυχολόγου - Αντικατάσταση άρθρου 12 ν. 991/1979

Άρθρο 91 Συγκρότηση Διοικητικού Συμβουλίου Κέντρου Διαφυλάξεως της Αγιορειτικής Κληρονομιάς - Αντικατάσταση περ. ζ) παρ. 2 άρθρου 9 ν. 1198/1981

Άρθρο 92 Διασφάλιση εκθέσεων βιωσιμότητας για το οικονομικό έτος 2024 - Μεταβατική διάταξη

Άρθρο 93 Ρυθμίσεις που αφορούν τη ΔΕΠΑ Εμπορίας Α.Ε. - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 1 ν. 3429/2005

Άρθρο 94 Ζώνη μειωμένου τιμολογίου ηλεκτρικής ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 48Ε στον ν. 4001/2011

Άρθρο 95 Απογραφή υφιστάμενων δραστηριοτήτων στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχου, ανάρτηση δικαιολογητικών γνωστοποίησης και ρύθμιση ζητημάτων προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα - Προσθήκη άρθρων 14Α και 14Β στον ν. 4442/2016

ΜΕΡΟΣ Ζ': ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 96 Μεταβατικές διατάξεις

Άρθρο 97 Καταργούμενες διατάξεις

ΜΕΡΟΣ Η': ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 98 Έναρξη ισχύος

ΜΕΡΟΣ Α'
ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΝΕΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΒΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΓΥΝΑΙΚΩΝ - ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ
2024/1385 - ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΕΝΔΟΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΒΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΣΚΟΠΟΣ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1
Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η θέσπιση διατάξεων που συμβάλλουν στην αποτελεσματική πρόληψη και καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας, αδικημάτων που αφορούν τη γενετήσια εκμετάλλευση γυναικών, παιδιών και ευάλωτων ατόμων, καθώς και της τέλεσης των ανωτέρω εγκλημάτων στον χώρο της πληροφορικής.

Άρθρο 2
Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι:

α) η τροποποίηση της νομοθεσίας για την αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας μέσω της ενσωμάτωσης στην ελληνική έννομη τάξη της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1385 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας,

β) η πρόληψη αδικημάτων προσβολής γενετήσιας ελευθερίας και γενετήσιας αξιοπρέπειας και η ικανοποίηση θυμάτων γυναικών, παιδιών και ευάλωτων ατόμων, και

γ) η ικανοποίηση θυμάτων ενδοοικογενειακής βίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ - ΟΡΙΣΜΟΙ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ)
2024/1385

Άρθρο 3
Πεδίο εφαρμογής
(άρθρο 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1385)

1. Το πεδίο εφαρμογής του παρόντος Μέρους καταλαμβάνει ποινικά αδικήματα στους τομείς της γενετήσιας ελευθερίας, της οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής, της βίας κατά γυναικών και παιδιών και της γενετήσιας ελευθερίας στον χώρο της πληροφορικής, όπως προβλέπονται στο παρόν Μέρος, στον ν. 3500/2006 (Α' 232) περί της αντιμετώπισης της ενδοοικογενειακής βίας και τις σχετικές διατάξεις του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95) που αφορούν τη γενετήσια εκμετάλλευση γυναικών, παιδιών και ευάλωτων ατόμων, καθώς και την τέλεση των ανωτέρω εγκλημάτων στον χώρο της πληροφορικής και ειδικότερα τα αδικήματα της παρ. 2 Α του άρθρου 184, περί διέγερσης σε διάπραξη εγκλημάτων, βιαιοπραγίες ή διχόνοια, του άρθρου 315, περί ακρωτηριασμού γεννητικών οργάνων, της παρ. 3 του άρθρου 330, περί παράνομης βίας - καταναγκασμού σε γάμο, του δευτέρου εδαφίου της παρ. 1 και της παρ. 2 του άρθρου 333 περί παρενοχλητικής κυβερνοπαρακολούθησης, της παρ. 5 του άρθρου 337 περί κυβερνοπαραενοχλήσης και του άρθρου 346 του Ποινικού Κώδικα, περί εκδικητικής πορνογραφίας, καθώς και της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 927/1979 (Α' 139) όταν αφορά εκ προθέσεως υποκίνηση βίας ή μίσους κατά προσώπου ή ομάδας προσώπων που προσδιορίζεται με βάση το φύλο.

2. Οι διατάξεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρ. 1 τίθενται για την προστασία όλων των θυμάτων αδικημάτων βίας κατά των γυναικών και εξ οικείων βίας, ανεξαρτήτως φύλου.

Άρθρο 4
Ορισμοί
(άρθρο 2 της Οδηγίας 2024/1385)

Για τις ανάγκες του παρόντος χρησιμοποιούνται οι ακόλουθοι ορισμοί:

1. «Βία κατά των γυναικών»: όλες οι πράξεις έμφυλης βίας, οι οποίες στρέφονται κατά γυναίκα ανεξαρτήτως

ηλικίας, επειδή είναι γυναίκα, ή που πλήττουν δυσανάλογα γυναίκες, που έχουν ως αποτέλεσμα ή ενδέχεται να προκαλέσουν σωματική, σεξουαλική, ψυχολογική ή οικονομική βλάβη ή ταλαιπωρία, συμπεριλαμβανομένων των απειλών διάπραξης τέτοιων πράξεων, του καταναγκασμού ή της αυθαίρετης στέρησης της ελευθερίας, είτε στη δημόσια είτε στην ιδιωτική ζωή.

2. «Εξ οικείων βία»: όλες οι πράξεις σωματικής, σεξουαλικής, ψυχολογικής ή οικονομικής βίας, οι οποίες λαμβάνουν χώρα εντός της οικογένειας ή της οικιακής μονάδας ή του φορέα παροχής κοινωνικής μέριμνας, ανεξάρτητα από βιολογικούς ή νομικούς οικογενειακούς δεσμούς, ή μεταξύ πρώην ή νυν συζύγων ή συντρόφων, ανεξάρτητα από το αν ο δράστης μοιράζεται ή έχει μοιραστεί την ίδια κατοικία με το θύμα.

3. «Σύντροφος»: το πρόσωπο που τελεί σε σταθερή σχέση προσωπικής δέσμευσης, ανεξαρτήτως συγκατοίκησης ή μη, ο πρώην σύζυγος, τα μέρη συμφώνου συμβίωσης που έχει λυθεί, καθώς και ο πρώην σύντροφος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' **ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΤΗ ΓΕΝΕΤΗΣΙΑ** **ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ** **ΤΗΝ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ** **ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ**

Άρθρο 5 **Ακρωτηριασμός γυναικείων γεννητικών** **οργάνων - Αντικατάσταση άρθρου 315** **Ποινικού Κώδικα (άρθρο 3 της Οδηγίας** **2024/1385)**

Το άρθρο 315 του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 315

Ακρωτηριασμός γυναικείων γεννητικών οργάνων

1. Όποιος με τη χρήση κάθε μορφής βίας ή απειλής βίας ή άλλων εξαναγκαστικών μέσων ή με επιβολή ή κατάχρηση εξουσίας ή αποσπώντας τη συναίνεση με τη χρήση απατηλών μέσων ή παρασύροντάς την, εκμεταλλευόμενος την ευάλωτη θέση στην οποία βρίσκεται, εξαναγκάζει γυναίκα να υποβληθεί σε εκτομή, αγκητηριασμό ή οποιονδήποτε άλλον ακρωτηριασμό στο σύνολο ή σε μέρος των μεγάλων χειλέων του αιδοίου, των μικρών χειλέων του αιδοίου ή της κλειτορίδας, τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον δύο (2) ετών και χρηματική ποινή αν δεν συντρέχει περίπτωση να τιμωρηθεί αυστηρότερα με άλλη διάταξη. Αν η πράξη διαπράχθηκε από μέλος της οικογένειας ή από πρόσωπο που συνοικούσε με το θύμα ή από δύο ή περισσότερα πρόσωπα ή με χρήση όπλου ή απειλή χρήσης όπλου ή σε βάρος ανήλικης γυναίκας ή από λόγους εκδίκησης, συντρέχει ιδιαίτερα επιβαρυντική περίπτωση.

2. Αν κάποια από τις πράξεις της παρ. 1 στις οποίες εξαναγκάστηκε το θύμα, είχε ως επακόλουθο τον θάνατο ή προξένησε βαριά σωματική βλάβη, επιβάλλεται κάθειρξη.

3. Με τις ποινές των παρ. 1 και 2 τιμωρείται και όποιος, για λόγους μη ιατρικούς και υπό τις περιστάσεις της παρ. 1, διενεργεί εκτομή, αγκητηριασμό ή οποιονδήποτε

τε άλλον ακρωτηριασμό στο σύνολο ή σε μέρος των μεγάλων χειλέων του αιδοίου, των μικρών χειλέων του αιδοίου ή της κλειτορίδας σε βάρος των προσώπων της παρ. 1.»

Άρθρο 6 **Παράνομη βία - Καταναγκασμός σε γάμο -** **Προσθήκη παρ. 3 στο άρθρο 330 Ποινικού** **Κώδικα** **(άρθρο 4 της Οδηγίας 2024/1385)**

Στο άρθρο 330 του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95), περί παράνομης βίας, προστίθεται παρ. 3 και το άρθρο 330 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 330

Παράνομη βία

1. Όποιος με σωματική βία ή απειλή σωματικής βίας ή άλλης παράνομης πράξης ή παράλειψης εξαναγκάζει άλλον σε πράξη, παράλειψη ή ανοχή για τις οποίες ο παθών δεν έχει υποχρέωση, τιμωρείται με φυλάκιση έως δύο έτη ή χρηματική ποινή, ανεξάρτητα αν το απειλούμενο κακό στρέφεται εναντίον εκείνου που απειλείται ή κάποιου από τους οικείους του.

2. Με την επιφύλαξη διατάξεων ειδικών ποινικών νόμων, αν η πράξη της παρ. 1 τελείται σε βάρος ανηλικού ή προσώπου που δεν μπορεί να υπερασπίσει τον εαυτό του, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον έξι (6) μηνών.

3. Όποιος με τη χρήση οποιασδήποτε μορφής βίας ή απειλής βίας ή άλλων εξαναγκαστικών μέσων ή με επιβολή ή κατάχρηση εξουσίας, ή αποσπώντας τη συναίνεση με τη χρήση απατηλών μέσων ή παρασύροντάς τον, εκμεταλλευόμενος την ευάλωτη θέση στην οποία βρίσκεται, εξαναγκάζει ή δελεάζει άλλον να συνάψει γάμο ή σύμφωνο συμβίωσης, τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον δύο (2) ετών και χρηματική ποινή. Αν η πράξη αφορά στη συναψη γάμου ή συμφώνου συμβίωσης στο έδαφος κράτους άλλο από εκείνο στο οποίο διαμένει ο εξαναγκαζόμενος ή αν η πράξη διαπράχθηκε από μέλος της οικογένειας ή από πρόσωπο που συνοικούσε με το θύμα ή από δύο ή περισσότερα πρόσωπα ή με τη χρήση όπλου ή απειλή χρήσης όπλου, συντρέχει ιδιαίτερα επιβαρυντική περίπτωση.»

Άρθρο 7 **Παρενοχλητική κυβερνοπαρακολούθηση -** **Τροποποίηση άρθρου 333 Ποινικού Κώδικα** **(άρθρο 6 της Οδηγίας 2024/1385)**

Στο άρθρο 333 του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95), περί απειλής, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 αντικαθίσταται, β) προστίθεται νέα παρ. 1Α, γ) στην παρ. 2, γα) οι λέξεις «αν η πράξη της παρ. 1 τελείται» αντικαθίστανται από τις λέξεις «αν οι πράξεις των παρ. 1 και 1Α τελούνται», γβ) οι λέξεις «ή χρηματική ποινή» διαγράφονται, δ) στην παρ. 3, δα) οι λέξεις «της πράξης της παραγράφου 1» αντικαθίστανται από τις λέξεις «των πράξεων των παρ. 1 και 1Α» και μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις το άρθρο 333 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 333

Απειλή

1. Όποιος προκαλεί σε άλλον τρόμο ή ανησυχία, απειλώντας αυτόν με βία ή άλλη παράνομη πράξη ή παράλειψη, τιμωρείται με φυλάκιση έως ένα (1) έτος ή χρηματική ποινή. Όποιος προκαλεί σε άλλον τρόμο ή ανησυχία με συνεχή συμπεριφορά του πρώτου εδαφίου ή με την επίμονη καταδίωξη ή παρακολούθηση των κινήσεων και των δραστηριοτήτων του, όπως ιδίως με επανειλημμένες επισκέψεις στο οικογενειακό, κοινωνικό ή εργασιακό περιβάλλον αυτού, παρά την εκφρασμένη αντίθετη βούλησή του τιμωρείται με ποινή φυλάκισης έως δύο (2) έτη.

1Α. Όποιος θέτει άλλον υπό παρακολούθηση, συνεχή ή κατ' επανάληψη, με τη χρήση της τεχνολογίας των πληροφοριών και επικοινωνιών, με σκοπό την ιχνηλάτηση ή την επιτήρηση των κινήσεων και των δραστηριοτήτων του, προκαλώντας σε αυτόν τρόμο ή ανησυχία, τιμωρείται με ποινή φυλάκισης έως δύο (2) έτη.

2. Με την επιφύλαξη διατάξεων ειδικών ποινικών νόμων, αν οι πράξεις των παρ. 1 και 1Α τελούνται σε βάρος ανηλίκου ή προσώπου που δεν μπορεί να υπερασπίσει τον εαυτό του επιβάλλεται φυλάκιση έως τρία (3) έτη.

3. Για την ποινική δίωξη των πράξεων των παρ. 1 και 1Α απαιτείται έγκληση.»

Άρθρο 8**Κυβερνοπαρενόχληση - Προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 337 Ποινικού Κώδικα**

(περ. γ' άρθρου 7 της Οδηγίας 2024/1385)

Στο άρθρο 337 του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95), περί προσβολής της γενετήσιας αξιοπρέπειας, προστίθεται παρ. 5 και το άρθρο 337 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 337

Προσβολή της γενετήσιας αξιοπρέπειας

1. Όποιος με χειρονομίες γενετήσιου χαρακτήρα, με προτάσεις που αφορούν γενετήσιες πράξεις, με γενετήσιες πράξεις που τελούνται ενώπιον άλλου ή με επίδειξη των γεννητικών του οργάνων, προσβάλλει βάνουσα την τιμή άλλου, τιμωρείται με φυλάκιση έως ένα (1) έτος ή χρηματική ποινή. Για την ποινική δίωξη απαιτείται έγκληση, εκτός αν ο παθών είναι ανήλικος.

2. Με φυλάκιση έως δύο (2) έτη ή χρηματική ποινή τιμωρείται η πράξη της προηγούμενης παραγράφου, αν ο παθών είναι νεότερος των δώδεκα (12) ετών.

3. Ενήλικος, ο οποίος μέσω διαδικτύου ή άλλων μέσων ή τεχνολογιών πληροφορικής αποκτά επαφή με πρόσωπο που δεν συμπλήρωσε τα δεκαπέντε (15) έτη και με χειρονομίες ή προτάσεις, προσβάλλει την τιμή του ανηλίκου στο πεδίο της γενετήσιας ζωής του, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών. Αν επακολούθησε συνάντηση ο ενήλικος τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) ετών.

4. Όποιος προβαίνει σε χειρονομίες γενετήσιου χαρακτήρα ή διατυπώνει προτάσεις για τέλεση γενετήσιων πράξεων σε πρόσωπο που εξαρτάται εργασιακά από αυτόν ή εκμεταλλευόμενος τη θέση προσώπου που έχει ενταχθεί σε διαδικασία αναζήτησης θέσης εργασίας, τιμωρείται με φυλάκιση έως τρία (3) έτη.

5. Όποιος κοινοποιεί ή αποστέλλει σε άλλον, χωρίς τη συναίνεσή του, με οποιονδήποτε τρόπο ή με τη χρήση της τεχνολογίας των πληροφοριών και επικοινωνιών, πραγματική ή σχεδιασμένη εικόνα ή οπτικό ή οπτικο-ακουστικό υλικό αποτυπωμένο σε ηλεκτρονικό ή άλλο υλικό φορέα, που απεικονίζει γεννητικά όργανα, κατά τρόπο που δύναται να προκαλέσει φόβο, ανησυχία ή σοβαρή ψυχολογική βλάβη στο πρόσωπο που λαμβάνει το υλικό αυτό, τιμωρείται με φυλάκιση έως τρία (3) έτη. Αν το αδίκημα του προηγούμενου εδαφίου διαπράχθηκε κατά ανηλίκου ή προσώπου που φέρει την ιδιότητα δημόσιου εκπροσώπου, δημοσιογράφου ή υπερασπιστή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ή ο δράστης τελεί σε ιεραρχική σχέση ή σχέση εξάρτησης με το θύμα, συντρέχει ιδιαίτερα επιβαρυντική περίπτωση.»

Άρθρο 9**Διέγερση σε διάπραξη εγκλημάτων, βιαιοπραγίες ή διχόνοια - Προσθήκη παρ. 2Α στο άρθρο 184 Ποινικού Κώδικα (περ. δ άρθρου 7 της Οδηγίας 2024/1385)**

Στο άρθρο 184 του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019 Α' 95), περί διέγερσης σε διάπραξη εγκλημάτων, βιαιοπραγίες ή διχόνοια, μετά την παρ. 2, προστίθεται παρ. 2Α ως εξής:

«2Α. Όποιος με τη χρήση της τεχνολογίας των πληροφοριών και επικοινωνιών διαθέτει στο κοινό υλικό που περιέχει δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα άλλου προσώπου, χωρίς τη συγκατάθεσή του, με σκοπό την υποκίνηση άλλων ατόμων να του προκαλέσουν σωματική ή ψυχολογική βλάβη τιμωρείται με ποινή φυλάκισης έως τριών (3) ετών, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα από άλλη διάταξη.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'**ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ, ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗΣ, ΠΕΡΙΘΑΛΨΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗΣ ΤΩΝ ΘΥΜΑΤΩΝ****Άρθρο 10****Διαδικασία υποβολής καταγγελίας βίας κατά των γυναικών ή εξ οικείων βίας (άρθρο 14 της Οδηγίας 2024/1385)**

1. Η καταγγελία για τα εγκλήματα του άρθρου 3 μπορεί να υποβάλλεται πέρα από τα οριζόμενα στις διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, προφορικά μέσω τηλεφώνου ή άλλων συστημάτων φωνητικών μηνυμάτων ή μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας, προσβάσιμης και σε άτομα με αναπηρία, στην αρμόδια υπηρεσία της Ελληνικής Αστυνομίας (ΕΛ.ΑΣ.). Σε κάθε περίπτωση, ο καταγγέλλων έχει δικαίωμα να λάβει αντίγραφο της καταγγελίας του, παροχή βοήθειας πρόσφορης και ανάλογης με την ηλικία του, συμπεριλαμβανομένης και της αναγκαίας γλωσσικής βοήθειας, η οποία περιλαμβάνει τη δωρεάν μετάφραση του έγγραφου αποδεικτικού της καταγγελίας του και κάθε πρόσφορο μέσο υποβολής αποδεικτικών στοιχείων.

2. Η αρμόδια υπηρεσία της ΕΛ.ΑΣ. προβαίνει:

α) στην άμεση διερεύνηση του περιεχομένου της αναφοράς, ενεργώντας σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου

245 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. 4620/2019, Α' 96) και λαμβάνοντας τα προβλεπόμενα στον νόμο μέτρα για την προστασία του θύματος και την πρόσβασή του σε νομική συνδρομή με την τήρηση των υποχρεώσεων εχεμύθειας του άρθρου 20 του ν. 3500/2006 (Α' 232),

β) στην ενημέρωση και υποβολή του προανακριτικού υλικού στον αρμόδιο εισαγγελέα μετά την ολοκλήρωση της αυτεπάγγελτης προανάκρισης.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Προστασίας του Πολίτη και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, προσδιορίζονται οι όροι σύστασης και λειτουργίας της τηλεφωνικής γραμμής και της ηλεκτρονικής πλατφόρμας υποβολής καταγγελιών της παρ. 1 και ειδικότερα θέματα σχετικά με τη λειτουργία και τη διαδικασία υποβολής των καταγγελιών, το περιεχόμενο και τα στοιχεία που καταχωρίζονται, η διαδικασία υποβολής των καταγγελιών, οι απαραίτητες διαλειτουργικότητες της πλατφόρμας με άλλα πληροφοριακά συστήματα του δημοσίου τομέα, τα προσωπικά δεδομένα που καταχωρίζει ο χρήστης της πλατφόρμας, ο υπεύθυνος επεξεργασίας, ο εκτελών την επεξεργασία, το είδος των καταχωριζόμενων δεδομένων και η χρονική διάρκεια τήρησής τους, καθώς και κάθε τεχνικό ή άλλο αναγκαίο ζήτημα για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 11

Κοινωνική συμπαράσταση - υποχρεώσεις επαγγελματιών, ατομική αξιολόγηση θυμάτων και διαχείριση της δευτερογενούς θυματοποίησης (άρθρα 14, 16, 17, 18, 25, 26, 27 και 30 της Οδηγίας 2024/1385)

Τα άρθρα 21, 23 και 23Α του ν. 3500/2006 (Α' 232), περί της υποχρέωσης κοινωνικής συμπαράστασης στα θύματα, της υποχρέωσης και της ενθάρρυνσης καταγγελίας των επαγγελματιών, της ατομικής αξιολόγησης των θυμάτων και της διαχείρισης του κινδύνου επανάληψης της βίας και δευτερογενούς θυματοποίησής τους, και ο ν. 3811/2009 (Α' 231), περί της διαδικασίας αποζημίωσης του θύματος από την Ελληνική Αρχή Αποζημίωσης, εφαρμόζονται αναλόγως για κάθε αδίκημα βίας κατά των γυναικών ή εξ οικείων βίας σύμφωνα με το άρθρο 3 του παρόντος.

Άρθρο 12

Μέτρα για την αφαίρεση ορισμένου διαδικτυακού υλικού (άρθρο 23 της Οδηγίας 2024/1385)

1. Με πλήρως και ειδικώς αιτιολογημένη διάταξη του αρμόδιου εισαγγελέα πρωτοδικών, μπορεί να διατάσσεται, με βάση την αρχή της αναλογικότητας και σύμφωνα με το άρθρο 12 του ν. 5099/2024 (Α' 48) περί εντολών ανάληψης δράσης κατά παράνομου περιεχομένου, η αφαίρεση από τον διαχειριστή ιστοσελίδας ή τον πάροχο φιλοξενίας περιεχομένου το οποίο εμπίπτει στις αξιόπινες πράξεις της παρ. 2Α του άρθρου 184, του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 και της παρ. 1Α του άρθρου 333, της παρ. 5 του άρθρου 337 και του άρθρου 346 του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95), καθώς και της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 927/1979 (Α' 139), όταν αφορά εκ προθέ-

σεως υποκίνηση βίας ή μίσους κατά ομάδας προσώπων ή μέλους τέτοιας ομάδας που προσδιορίζεται με βάση το φύλο, εφόσον μπορούν να εντοπισθούν τα στοιχεία του διαχειριστή ή του παρόχου φιλοξενίας. Η διάταξη κοινοποιείται από τον αρμόδιο εισαγγελέα στον διαχειριστή ή τον πάροχο φιλοξενίας, οι οποίοι οφείλουν να συμμορφωθούν εντός είκοσι τεσσάρων (24) ωρών και να αποστείλουν σχετική δήλωση συμμόρφωσης προς τη διάταξη. Με την κοινοποίηση της διάταξης, ο αρμόδιος εισαγγελέας ενημερώνει τον διαχειριστή της ιστοσελίδας ή τον πάροχο φιλοξενίας του περιεχομένου ιστοσελίδας, ότι σε περίπτωση μη συμμόρφωσής τους εντός είκοσι τεσσάρων (24) ωρών, θα ζητηθεί η διακοπή πρόσβασης στη διεύθυνση διαδικτυακού πρωτοκόλλου (IP address) ή/και στο όνομα χώρου (domain name) από τους παρόχους υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο (ISPs).

Αν ο διαχειριστής ή ο πάροχος φιλοξενίας της ιστοσελίδας είναι άγνωστοι ή δεν συμμορφώνονται με την ανωτέρω διάταξη, ο αρμόδιος εισαγγελέας εκδίδει νέα διάταξη για τη διακοπή της πρόσβασης στο όνομα χώρου ή/και στη διεύθυνση διαδικτυακού πρωτοκόλλου από τους παρόχους υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο. Στη διάταξη αναφέρονται ρητά τα ονόματα χώρου ή/και οι διευθύνσεις διαδικτυακού πρωτοκόλλου, στις οποίες πρέπει να διακοπεί η πρόσβαση και καθορίζεται ο χρόνος ισχύος της. Η διάταξη κοινοποιείται από τον αρμόδιο εισαγγελέα στην Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.), σύμφωνα με την υπ' αρ. 1114/2/3.6.2024 απόφαση «Κανονισμός για την καθιέρωση συστήματος επιφυλακής για το προσωπικό που απασχολείται στη Διεύθυνση Τηλεπικοινωνιών και στη Διεύθυνση Ψηφιακής Διακυβέρνησης της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.)» (Β' 3518), όπως εκάστοτε ισχύει. Η Ε.Ε.Τ.Τ. κοινοποιεί τη διάταξη στους παρόχους υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο και ζητά την άμεση εφαρμογή της. Εντός είκοσι τεσσάρων (24) ωρών από την παραλαβή της διάταξης, οι πάροχοι υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο (ISPs) αποστέλλουν στην Ε.Ε.Τ.Τ. δηλώσεις συμμόρφωσης προς τη διάταξη, αναφέροντας την εκτέλεση του μέτρου και την ώρα διακοπής πρόσβασης. Ως πάροχοι υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο νοούνται όλοι οι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Παρόχων Δικτύων και Υπηρεσιών Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών, που τηρεί η Ε.Ε.Τ.Τ., σύμφωνα με το άρθρο 120 του ν. 4727/2020 (Α' 184).

2. Ο αρμόδιος εισαγγελέας για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου δύναται να ζητά τη συνδρομή της Ε.Ε.Τ.Τ., της Διεύθυνσης Αντιμετώπισης Ειδικών Εγκλημάτων Βίας (Δ.Α.Ε.Ε.Β.) της Ελληνικής Αστυνομίας, της Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος της Ελληνικής Αστυνομίας και άλλων κατά περίπτωση αρμόδιων αρχών.

3. Σε κάθε περίπτωση ο διαχειριστής της ιστοσελίδας μπορεί να ασκήσει προσφυγή ενώπιον του αρμόδιου δικαστικού συμβουλίου, εντός προθεσμίας ενός (1) μήνα από την κοινοποίηση της διάταξης του εισαγγελέα. Το δικαστικό συμβούλιο αποφαινεται εντός τριών (3) ημερών.

4. Η Ε.Ε.Τ.Τ., με απόφασή της, ορίζει τις αρμόδιες υπηρεσίες της, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια αρμοδιότητάς της για την υλοποίηση του παρόντος.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄
ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΕΝΔΟΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ
ΒΙΑΣ (Ν. 3500/2006)**

Άρθρο 13

Απειλή μέσω επίμονης καταδίωξης ή αθέμιτης παρακολούθησης μέλους οικογένειας - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 7 ν. 3500/2006 (άρθρο 6 της Οδηγίας 2024/1385)

Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 3500/2006 (Α' 232), περί της ενδοοικογενειακής παράνομης βίας και απειλής, προστίθενται οι λέξεις «ή τελεί την πράξη του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 ή της παρ. 2 του άρθρου 333 του Ποινικού Κώδικα, περί απειλής, σε βάρος άλλου μέλους της οικογένειας,» και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Το μέλος της οικογένειας το οποίο προκαλεί τρόμο ή ανησυχία σε άλλο μέλος της οικογένειας απειλώντας το με κάθε μορφή βίας ή άλλη παράνομη πράξη ή παράλειψη, τιμωρείται με φυλάκιση. Όποιος τελεί την αξιόποινή πράξη του πρώτου εδαφίου ενώπιον ανηλίκου ή τελεί την πράξη του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 ή της παρ. 1Α του άρθρου 333 του Ποινικού Κώδικα, περί απειλής, σε βάρος άλλου μέλους της οικογένειας, τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον έξι (6) μηνών.»

Άρθρο 14

Ειδικές ρυθμίσεις για την προδικασία, τη λήψη προληπτικών μέτρων και μέτρων δικονομικού καταναγκασμού, την αρμοδιότητα, την παραπομπή, την εκδίκαση και την εκτέλεση της ποινής επί αδικημάτων ενδοοικογενειακής βίας - Προσθήκη άρθρου 10Α στον ν. 3500/2006 (άρθρο 19 της Οδηγίας 2024/1385)

Στο Κεφάλαιο Γ' του ν. 3500/2006 (Α' 232), περί ποινικών διατάξεων, μετά από το άρθρο 10, προστίθεται άρθρο 10Α ως εξής:

«Άρθρο 10Α

Ειδικές διατάξεις

1. Αν τα εγκλήματα που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 1 έχουν τελεστεί από υπότροπο, τα όρια της ποινής αυξάνονται σύμφωνα με το άρθρο 82Α του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95). Υπότροπος θεωρείται όποιος έχει καταδικαστεί αμετάκλητα σε ποινή φυλάκισης τουλάχιστον έξι (6) μηνών για αδίκημα ενδοοικογενειακής βίας που τέλεσε εντός των προηγούμενων δέκα (10) ετών από τον χρόνο τέλεσης της πράξης.

2. Στις περιπτώσεις των εγκλημάτων που εμπίπτουν στον παρόντα νόμο, η ανώτερη των δύο (2) ετών στερητική της ελευθερίας ποινή, δεν μετατρέπεται και δεν αναστέλλεται με κανέναν τρόπο, τυχόν δε ασκηθείσα έφεση δεν έχει αναστέλλουσα ισχύ. Περιοριστικοί όροι που αποσκοπούν στην προστασία του θύματος, και ιδίως η απαγόρευση προσέγγισης και κάθε είδους επικοινωνίας με το θύμα και άτομα του συγγενικού του περιβάλλοντος, μπορούν να επιβληθούν από το δικαστήριο και ως πα-

ρεπόμενη ποινή με τη δημοσίευση της καταδικαστικής απόφασης, στην οποία καθορίζεται και η διάρκειά τους. Η εκτέλεση της παρεπόμενης ποινής δεν αναστέλλεται.

3. Στα κακουργήματα που τιμωρούνται με ποινή κάθειρξης έως δέκα (10) έτη και σε όσα πλημμελήματα ενδοοικογενειακής βίας προβλέπεται ποινή φυλάκισης τουλάχιστον ενός (1) έτους και έχει ασκηθεί ποινική δίωξη με παραγγελία κυρίας ανάκρισης, επιβάλλεται σε εξαιρετικές περιπτώσεις, εφόσον κριθεί αιτιολογημένα ότι δεν επαρκούν οι περιοριστικοί όροι κατά τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. 4620/2019, Α' 96) και τον παρόντα νόμο, κατ' οίκον περιορισμός με ηλεκτρονική επιτήρηση ή, εφόσον κριθεί αιτιολογημένα ότι δεν επαρκεί ούτε αυτός, προσωρινή κράτηση, όταν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 286 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας ή με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της πράξης και ιδίως όταν η πράξη τελέστηκε με ιδιαίτερη σκληρότητα ή κατά συρροή ή κατ' εξακολούθηση ή καθ' υποτροπή κατά την έννοια του παρόντος νόμου και την εν γένει προσωπικότητα του κατηγορουμένου, κρίνεται αιτιολογημένα ότι αν αφεθεί ελεύθερος είναι πολύ πιθανόν να διαπράξει και άλλα εγκλήματα. Στα πλημμελήματα το ανώτατο όριο των ανωτέρω μέτρων είναι έως έξι (6) μήνες, μη δυνατό να παραταθεί, με ενδιάμεσο έλεγχο της διάρκειας αυτών στους τρεις (3) μήνες. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι γενικές διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας για την επιβολή των μέτρων αυτών.

4. Για τα αδικήματα του άρθρου 1 ο αρμόδιος εισαγγελέας δύναται, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, μετά την άσκηση της ποινικής δίωξης, να παραγγέλλει στις υπηρεσίες των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), την κατά προτεραιότητα και κατά παρέκκλιση οποιασδήποτε ειδικής ή γενικής διάταξης, απόσπαση ή μετάθεση του υπαλλήλου - θύματος ενδοοικογενειακής βίας, σε θέση αντίστοιχη, λαμβανομένων υπόψιν των τυπικών προσόντων που απαιτούνται από τον φορέα υποδοχής. Για την αξιολόγηση του αιτήματος λαμβάνονται υπόψη ιδίως τα χαρακτηριστικά της αξιόποινης πράξης, ο κίνδυνος για την ασφάλεια του θύματος, η σωματική και ψυχική υγεία του θύματος και των μελών της οικογένειάς του, οι οικογενειακές και οικονομικές ανάγκες του θύματος, καθώς και η αναγκαιότητα αλλαγής εργασιακού περιβάλλοντος. Για την εφαρμογή της παρούσας απαιτείται προηγούμενη αίτηση του θύματος στην υπηρεσία του, η οποία, αφού επισυναφθεί εισήγηση του φορέα υποδοχής, διαβιβάζεται από αυτή, αμελλητί, στον αρμόδιο εισαγγελέα.

Αν ο φορέας υποδοχής δεν αποστείλει την εισήγησή του εντός σαράντα οκτώ (48) ωρών από τη λήψη του αιτήματος, συνάγεται η συμφωνία του. Η απόσπαση ή μετάθεση του υπαλλήλου που πραγματοποιείται κατόπιν της ανωτέρω εισαγγελικής παραγγελίας υλοποιείται υποχρεωτικά με την έκδοση σχετικής απόφασης από το αρμόδιο όργανο διορισμού των ανωτέρω φορέων, το αργότερο εντός ενός (1) μηνός από την κοινοποίηση της εισαγγελικής παραγγελίας. Η απόσπαση ή μετάθεση ισχύει για χρονικό διάστημα ενός (1) έτους από την εμφάνιση στην υπηρεσία, με δυνατότητα ισόχρονης παράτασης με νεότερη εισαγγελική

παραγγελία κατά την ανωτέρω διαδικασία και μέχρι τη συμπλήρωση συνολικά τριών (3) ετών.

5. Η προδικασία για τα αδικήματα του παρόντος διεξάγεται στον απολύτως αναγκαίο χρόνο και η εκδίκασή τους προσδιορίζεται κατ' απόλυτη προτεραιότητα. Η διαδικασία του άρθρου 309 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, περί παράπτωσης κύριας ανάκρισης, κατ' εξαίρεση εφαρμόζεται και στις περιπτώσεις κακουρηγημάτων του παρόντος νόμου, ανεξαρτήτως του καθ' ύλην δικαστηρίου παραπομπής.

6. Σε κάθε περίπτωση αναβολής της εκδίκασης των αδικημάτων του άρθρου 1 στο πλαίσιο της διαδικασίας των άρθρων 417 έως 427 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, αν ο χρόνος αναβολής δεν υπερβαίνει τις τρεις (3) ημέρες, και για λόγους ανωτέρας βίας τις πέντε (5), η κράτηση διατηρείται, εκτός αν το δικαστήριο, αφού ακούσει και το θύμα, κρίνει αιτιολογημένα ότι δεν συντρέχει κίνδυνος τέλεσης νέων αδικημάτων.

7. Το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 135 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, περί μη παραπομπής σε άλλο ισόβαθμο και ομοειδές δικαστήριο για αυτόφωρα εγκλήματα σε βάρος δικαστικών λειτουργών, εφαρμόζεται και για όλα τα εγκλήματα του παρόντος.

8. Ο εισαγγελέας πρωτοδικών που επιλαμβάνεται καταγγελίας για ενδοοικογενειακή βία εξετάζει άμεσα και αυτεπαγγέλτως την περίπτωση εφαρμογής του πέμπτου εδαφίου του άρθρου 1532 του Αστικού Κώδικα, περί συνεπειών κακής άσκησης της γονικής μέριμνας, και, αν κρίνει ότι δεν συντρέχει περίπτωση εφαρμογής του, προβαίνει σε σχετική σημείωση στο σώμα της δικογραφίας.»

Άρθρο 15

Ένταξη της υποχρέωσης κάλυψης άμεσων οικονομικών αναγκών στους όρους της ποινικής διαμεσολάβησης - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 11 ν. 3500/2006 (άρθρο 24 της Οδηγίας 2024/1385)

Στο πρώτο εδάφιο της περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 11 του ν. 3500/2006 (Α' 232), περί των προϋποθέσεων της ποινικής διαμεσολάβησης, προστίθενται οι λέξεις «, καθώς επίσης και αποζημίωση για την κάλυψη των άμεσων αναγκών αυτού» και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Προϋπόθεση για την έναρξη της Διαδικασίας ποινικής διαμεσολάβησης είναι η υποβολή ανεπιφύλακτης δήλωσης εκ μέρους του προσώπου στο οποίο αποδίδεται η τέλεση του εγκλήματος, ότι είναι πρόθυμο σωρευτικά:

α) Να υποσχεθεί ότι δεν θα τελέσει στο μέλλον οποιαδήποτε πράξη ενδοοικογενειακής βίας (λόγος τιμής) και ότι, σε περίπτωση συνοίκησης, δέχεται να μείνει εκτός οικογενειακής κατοικίας για εύλογο χρονικό διάστημα, εάν το προτείνει το θύμα. Για την υπόσχεση αυτή συντάσσεται έκθεση κατά τα άρθρα 148 επ. του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

β) Να παρακολουθήσει ειδικό συμβουλευτικό - θεραπευτικό πρόγραμμα ή πρόγραμμα απεξάρτησης για την αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας σε δημόσιο φορέα ή σε ιδιωτικό φορέα που εποπτεύεται από τα Υπουργεία Εσωτερικών, Υγείας ή Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, σε όποιον τόπο και για όσο χρονικό διάστημα κρίνεται τούτο αναγκαίο από τους αρμόδιους

θεραπευτές. Ο υπεύθυνος του προγράμματος πιστοποιεί την ολοκλήρωση της παρακολούθησής του. Το σχετικό πιστοποιητικό επισυνάπτεται στον φάκελο της δικογραφίας. Αναφέρονται δε σε αυτό, αναλυτικά, το αντικείμενο του συμβουλευτικού - θεραπευτικού προγράμματος ή του προγράμματος απεξάρτησης και ο αριθμός των συνεδριών που παρακολούθησε ο ενδιαφερόμενος. Σε περίπτωση μη ολοκλήρωσης της παρακολούθησής του προγράμματος εφαρμόζεται η παρ. 3 του άρθρου 13.

γ) Να άρει ή να αποκαταστήσει, εφόσον είναι δυνατόν, αμέσως τις συνέπειες που προκλήθηκαν από την πράξη και να καταβάλει εύλογη χρηματική ικανοποίηση στον παθόντα, καθώς επίσης και αποζημίωση για την κάλυψη των άμεσων αναγκών αυτού. Αν αποδεδειγμένα προκύπτει, πως τόσο το πρόσωπο στο οποίο αποδίδεται η τέλεση του εγκλήματος, όσο και το θύμα βρίσκονται σε πρόδηλη οικονομική αδυναμία, με αποτέλεσμα να αδυνατεί να αποζημιωθεί το θύμα σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο και υφίσταται η ανάγκη μετεγκατάστασης του θύματος και των ανήλικων τέκνων του σε ασφαλές περιβάλλον και κάλυψης βασικών βιοτικών αναγκών τους, προβλέπεται η καταβολή εφάπαξ ποσού αποζημίωσης προς το θύμα, η οποία καταβάλλεται δίχως καθυστέρηση από την Ελληνική Αρχή Αποζημίωσης του άρθρου 1 του ν. 3811/2009 (Α' 231) κατόπιν αίτησης του θύματος με αναλογική εφαρμογή του ανωτέρου νόμου. Η περ. δ' του άρθρου 9 του ν. 3811/2009, περί κατάχρησης δικαιώματος, εφαρμόζεται αναλόγως. Το Ελληνικό Δημόσιο υποκαθίσταται στα δικαιώματα του αποζημιωθέντος θύματος σε βάρος του προσώπου στο οποίο αποδίδεται η τέλεση του εγκλήματος, μέχρι το ύψος του καταβληθέντος ποσού, την είσπραξη του οποίου επιδιώκει σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190). Η αποζημίωση του θύματος από την Ελληνική Αρχή Αποζημίωσης, σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο, δεν θίγει το δικαίωμα αποζημίωσής του από το πρόσωπο στο οποίο αποδίδεται η τέλεση του εγκλήματος, σύμφωνα με τα άρθρα 914 και 932 του Αστικού Κώδικα.

δ) Να προβεί σε κάθε άλλη ενέργεια αποκατάστασης ή μεταμέλειας που προτείνει το θύμα.»

Άρθρο 16

Απόρριψη συμφωνίας διαμεσολάβησης με αιτιολογημένη διάταξη του εισαγγελέα - Κριτήρια απόρριψης και δικαίωμα προσφυγής ενώπιον του εισαγγελέα εφετών - Τροποποίηση παρ. 5, 6, 7 και προσθήκη παρ. 5Α στο άρθρο 12 του ν. 3500/2006

1. Στην παρ. 5 του άρθρου 12 του ν. 3500/2006 (Α' 232), περί της διαδικασίας της ποινικής διαμεσολάβησης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) το τρίτο εδάφιο αντικαθίσταται, β) προστίθενται εδάφια, τέταρτο, πέμπτο και έκτο, και μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Αν η απάντηση του παθόντος είναι αρνητική ή αυτός δεν απαντήσει ή δεν επέλθει συμφωνία ως προς τους όρους της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 11, κινείται η ποινική διαδικασία κατά τις διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Αν η απάντηση του παθόντος είναι θετική, ο

εισαγγελέας με διάταξή του θέτει τη δικογραφία σε ειδικό αρχείο της εισαγγελίας. Ο εισαγγελέας σε εξαιρετικές περιπτώσεις, ενόψει του συμφέροντος και των αναγκών του θύματος, δύναται να μην δεχθεί τη συμφωνία των μερών για διαμεσολάβηση, με αιτιολογημένη διάταξή του, λαμβάνοντας υπόψη, ιδίως, κριτήρια, όπως η σοβαρότητα, η σκληρότητα τέλεσης και η κατά συρροή ή καθ' υποτροπή τέλεση του εγκλήματος, η εξακολουθητική παραβίαση της σωματικής, ψυχολογικής ή γενετήσιας ακεραιότητας του θύματος, ο βαθμός του ψυχικού τραύματος που του προκλήθηκε, οι ανισορροπίες συσχετισμού δυνάμεων μεταξύ δράστη ή υπόπτου και θύματος, η ηλικία, η ωριμότητα ή η νοητική ικανότητα του τελευταίου, οι κίνδυνοι επανειλημμένης βίας ή σωματικής ή ψυχολογικής βλάβης ή κακοποίησης παιδιών ή χρήσης όπλων, καθώς, επίσης, και η κατάχρηση ναρκωτικών ή αλκοόλ, κατάσταση ψυχικής υγείας ή συμπεριφορά παρενοχλητικής παρακολούθησης από τον δράστη ή τον ύποπτο και εν γένει οποιοδήποτε ισχυροί παράγοντες, που θα μπορούσαν να μειώσουν την ικανότητα του θύματος για συνειδητή επιλογή ή προδικάζουν αρνητικές συνέπειες σε αυτό. Σε κάθε περίπτωση, για τη διαμόρφωση της κρίσης του εισαγγελέα, μπορεί, αν κριθεί σκόπιμο, να διενεργείται προηγούμενη κλήτευση και ακρόαση των μερών, ενώ δύναται να ζητηθεί από αυτόν, συμβουλευτικά, η γνώμη των επιστημόνων που αναφέρονται στην παρ. 3 του άρθρου 18. Το πρόσωπο στο οποίο αποδίδεται η τέλεση της πράξης έχει δικαίωμα προσφυγής κατά της διάταξης του τρίτου εδαφίου στον αρμόδιο εισαγγελέα εφετών με ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 52 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Αν ο εισαγγελέας εφετών, ο οποίος δύναται, αν το κρίνει σκόπιμο, να καλέσει τα μέρη να καταθέσουν έγγραφο υπόμνημα, δεχτεί την προσφυγή, παραγγέλλει τη θέση της δικογραφίας στο ειδικό αρχείο της εισαγγελίας, διαφορετικά την κίνηση της ποινικής διαδικασίας κατά τις διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και την καταστροφή του σχετικού υλικού με ανάλογη εφαρμογή της παρ. 5 του άρθρου 302 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.»

2. Στο άρθρο 12 του ν. 3500/2006, μετά την παρ. 5, προστίθεται παρ. 5Α ως εξής:

«5Α. Ο εισαγγελέας δύναται, ύστερα από αίτημα του θύματος ή και αυτεπαγγέλτως και αφού εξετάσει νέα πραγματικά περιστατικά ή στοιχεία κατόπιν κλήτευσης και ακρόασης των μερών, να τροποποιήσει τους όρους της διαμεσολάβησης, τάσσοντας νέους όρους σύμφωνα με τα κριτήρια και τη διαδικασία της παρ. 5.»

3. Στην παρ. 6 του άρθρου 12 του ν. 3500/2006, οι λέξεις «της παρ. 5» αντικαθίστανται από τις λέξεις «των παρ. 5 και 5Α» και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Αν τα πρόσωπα στα οποία αποδίδεται η τέλεση της πράξης είναι περισσότερα ή η φερόμενη ως τελεσθείσα πράξη αφορά περισσότερα θύματα, η δικογραφία χωρίζεται για τα μέρη που συναινούν και λαμβάνει αυτοτελή δικονομική πορεία σύμφωνα με τις επιμέρους διακρίσεις των παρ. 5 και 5Α.»

4. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 12 του ν. 3500/2006, οι λέξεις «του δεύτερου εδαφίου» διαγράφονται και η παρ. 7 διαμορφώνεται ως εξής:

«7. Η συμφωνία των διαδίκων μερών για την κατά την

παρ. 2 του άρθρου 11 του παρόντος έναρξη της διαδικασίας ποινικής διαμεσολάβησης μπορεί να υποβληθεί και με σχετικό πρακτικό εκ μέρους των συνηγόρων τους, στον αρμόδιο εισαγγελέα το αργότερο εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την επίδοση του κλητηρίου θεσπίσματος. Στην τελευταία περίπτωση ο αρμόδιος εισαγγελέας αποσύρει τη δικογραφία από το πινάκιο προκειμένου να λάβουν χώρα οι ενέργειες της παρ. 5 του παρόντος.»

Άρθρο 17

Διακοπή της διαμεσολάβησης - Απαγόρευση μελλοντικής υπαγωγής και καταστροφή υλικού διαμεσολάβησης σε περίπτωση μη ολοκλήρωσής της - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 13 ν. 3500/2006

Στην παρ. 3 του άρθρου 13 του ν. 3500/2006 (Α' 232), περί των ποινικών συνεπειών της ποινικής διαμεσολάβησης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο προστίθενται οι λέξεις «ή άσκηση ποινικής δίωξης για αδίκημα του παρόντος που τελέστηκε κατά τη διάρκειά της», β) στο δεύτερο εδάφιο προστίθενται οι λέξεις «τόσο για την ίδια υπόθεση όσο και για κάθε επόμενη με τον ίδιο δράστη», γ) προστίθεται τρίτο εδάφιο, και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Η διαπιστούμενη από τον εισαγγελέα υπαίτια μη ολοκλήρωση της ποινικής διαμεσολάβησης ή η άσκηση ποινικής δίωξης για αδίκημα του παρόντος που τελέστηκε κατά τη διάρκειά της, διακόπτει τη διαδικασία και προκαλεί την αναδρομική άρση των επελθόντων αποτελεσμάτων. Στην περίπτωση αυτή ο εισαγγελέας ανασύρει τη δικογραφία από το αρχείο, η δε ποινική διαδικασία συνεχίζεται κατά τις οικείες διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, χωρίς να επιτρέπεται πλέον η υποβολή νέου αιτήματος για ποινική διαμεσολάβηση τόσο για την ίδια υπόθεση όσο και για κάθε επόμενη με τον ίδιο δράστη. Το σχετικό υλικό τίθεται σε ειδικό αρχείο ενδοοικογενειακής βίας της εισαγγελίας για χρήση μόνο από εισαγγελικό λειτουργό.»

Άρθρο 18

Έκδοση διάταξης επιβολής περιοριστικών όρων - Τροποποίηση παρ. 1 και προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 18 του ν. 3500/2006 (άρθρο 19 της Οδηγίας 2024/1385)

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 18 του ν. 3500/2006 (Α' 232), περί των περιοριστικών όρων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, μετά τις λέξεις «ξενώνες φιλοξενίας», προστίθενται οι λέξεις «η απαγόρευση κάθε είδους επικοινωνίας με το θύμα, η παράδοση στην οικεία αστυνομική αρχή όπλων που νόμιμα κατέχει, η ηλεκτρονική του επιτήρηση με τη χρήση τεχνολογίας εντοπισμού θέσης και κίνησης, η εμφάνισή του στο οικείο αστυνομικό τμήμα και η παροχή στοιχείων επικοινωνίας διαθέσιμων στις αρχές ανά πάσα στιγμή», β) στο δεύτερο εδάφιο προστίθενται οι λέξεις «τα στοιχεία της προσωπικότητας και», γ) στο τρίτο εδάφιο προστίθενται οι λέξεις «στον καθ' ου, στο θύμα και» και δ) το τέταρτο εδάφιο καταργείται, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Σε περίπτωση διαπράξεως εγκλήματος ενδοοικο-

γενειακής βίας είναι δυνατόν, αν υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες κρίνεται απαραίτητο για την προστασία της σωματικής και ψυχικής υγείας του θύματος, να επιβληθούν στον κατηγορούμενο από το αρμόδιο ποινικό δικαστήριο στο οποίο παραπέμπεται να δικασθεί ή από τον αρμόδιο ανακριτή, ή από το δικαστικό συμβούλιο ή από τον εισαγγελέα που έχει επιληφθεί σε κάθε δικονομικό στάδιο της υπόθεσης, με αιτιολογημένη διάταξη του, κατά της οποίας επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής ενώπιον του συμβουλίου πλημμελειοδικών, και για όσο χρονικό διάστημα απαιτείται, περιοριστικοί όροι, όπως ιδίως η απομάκρυνσή του από την οικογενειακή κατοικία, η μετοίκισή του, η απαγόρευση να προσεγγίζει τους χώρους κατοικίας ή και εργασίας του θύματος, κατοικίες στενών συγγενών του, τα εκπαιδευτήρια των παιδιών και ξενώνες φιλοξενίας, η απαγόρευση κάθε είδους επικοινωνίας με το θύμα, η παράδοση στην οικεία αστυνομική αρχή όπλων που νόμιμα κατέχει, η ηλεκτρονική του επιτήρηση με τη χρήση τεχνολογίας εντοπισμού θέσης και κίνησης, η εμφάνισή του στο οικείο αστυνομικό τμήμα και η παροχή στοιχείων επικοινωνίας διαθέσιμων στις αρχές ανά πάσα στιγμή, η συμμετοχή του σε θεραπευτικά ή συμβουλευτικά προγράμματα ή προγράμματα απεξάρτησης. Για την επιβολή περιοριστικών όρων λαμβάνονται υπόψη ιδίως η βαρύτητα και η συχνότητα της πράξης, τα στοιχεία της προσωπικότητας και η επικινδυνότητα του δράστη και η υποτροπή. Απόσπασμα των ανωτέρω αποφάσεων, βουλευμάτων και διατάξεων, που επιβάλλουν περιοριστικούς όρους διαβιβάζεται αυθημερόν στον αρμόδιο για την εκτέλεσή τους Εισαγγελέα και κοινοποιείται αμελλητί στον καθ' ου, στο θύμα και στις διωκτικές αρχές.»

2. Στο άρθρο 18 του ν. 3500/2006 προστίθεται παρ. 4 ως εξής:

«4. Κατά της διάταξης του εισαγγελέα πρωτοδικών που επιβάλλει περιοριστικούς όρους, ο καθ' ου μπορεί να ασκήσει προσφυγή ενώπιον του συμβουλίου πλημμελειοδικών εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση. Η προθεσμία αυτή και η άσκηση της προσφυγής δεν αναστέλλουν την ισχύ της διάταξης. Στο διατακτικό της τελευταίας άσκησης προσφυγής. Όποιος παραβιάζει τον περιοριστικό όρο που του έχει επιβληθεί τιμωρείται με φυλάκιση. Το θύμα ενημερώνεται αμελλητί για την παραβίαση του περιοριστικού όρου της προσέγγισης του θύματος από την αρμόδια αστυνομική αρχή, εφόσον έχει περιέλθει σε γνώση της.»

Άρθρο 19

Τρόπος εξέτασης των ανηλίκων θυμάτων ενδοοικογενειακής βίας - Κλήση και τρόπος εξέτασης ενηλίκων θυμάτων ενδοοικογενειακής βίας - Τροποποίηση παρ. 2 και προσθήκη παρ. 3 στο άρθρο 19 του ν. 3500/2006

Στο άρθρο 19 του ν. 3500/2006 (Α' 232), περί της εξέτασης μαρτύρων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 2, προστίθεται δεύτερο εδάφιο, β) προστίθεται παρ. 3, και το άρθρο 19 διαμορφώνεται ως εξής:

Άρθρο 19

Εξέταση μαρτύρων

1. Σε υποθέσεις ενδοοικογενειακής βίας, μέλη της οικογένειας εξετάζονται ως μάρτυρες χωρίς όρκο.

2. Οι ανήλικοι, κατά την εκδίκαση των υποθέσεων της προηγούμενης παραγράφου, δεν κλητεύονται ως μάρτυρες στο ακροατήριο, αλλά αναγιγνώσκεται η κατάθεσή τους, εφόσον υπάρχει, εκτός εάν η εξέτασή τους κρίνεται αναγκαία από το δικαστήριο. Ειδικά για τα ανήλικα θύματα ενδοοικογενειακής βίας εφαρμόζεται το άρθρο 227 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

3. Το θύμα ενδοοικογενειακής βίας κλητεύεται νόμιμα για μαρτυρία στο δικαστήριο. Αν απουσιάζει το θύμα και το δικαστήριο, κατόπιν σχετικής αίτησής του, κρίνει ότι για λόγους προστασίας της ψυχικής ή σωματικής του υγείας δεν είναι δυνατή η εμφάνισή του, τότε καλείται σε εξέταση με τεχνολογικά μέσα σύμφωνα με το άρθρο 238Α του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας ή αναγιγνώσκεται η κατάθεσή του κατά την προανάκριση, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 363 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.»

Άρθρο 20

Ένταξη των φαρμακοποιών και των φυσιοθεραπευτών στους επαγγελματίες που έχουν υποχρέωση αναφοράς εγκλημάτων ενδοοικογενειακής βίας - Τύπος και διαδικασία αναφοράς - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 23 ν. 3500/2006

Στην παρ. 1 του άρθρου 23 του ν. 3500/2006 (Α' 232), περί των υποχρεώσεων των επαγγελματιών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, αα) μετά τη λέξη «προπονητής» προστίθεται η λέξη «, φυσικοθεραπευτής, φαρμακοποιός», αβ) οι λέξεις «, ότι έχει διαπραχθεί σε βάρος ανηλίκου έγκλημα» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ενδείξεις διάπραξης σε βάρος ανηλίκου εγκλήματος», β) το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται, γ) προστίθενται εδάφια, τρίτο, τέταρτο και πέμπτο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Παιδαγωγός, εκπαιδευτικός, μέλος του ειδικού εκπαιδευτικού προσωπικού ή του ειδικού βοηθητικού προσωπικού της πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, κοινωνικός λειτουργός, ψυχολόγος, επιμελητής, προπονητής, φυσικοθεραπευτής, φαρμακοποιός ή ιατρός που παρέχει τις υπηρεσίες του σε ανήλικο, ο οποίος κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του πληροφορείται ή διαπιστώνει με οποιονδήποτε τρόπο ενδείξεις διάπραξης σε βάρος ανηλίκου εγκλήματος ενδοοικογενειακής βίας, υποχρεούται να το αναφέρει αμελλητί στις αρμόδιες διωκτικές αρχές. Την ίδια υποχρέωση έχει ο φαρμακοποιός ή ο φυσικοθεραπευτής που, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, διαπιστώνει ενδείξεις διάπραξης σε βάρος ανηλίκου εγκλήματος ενδοοικογενειακής βίας, καθώς, επίσης, και ο ιατρός που διαπιστώνει τέτοιες ενδείξεις, με βάση σοβαρά αντικειμενικά ευρήματα της ιατρικής εξέτασης του ανηλίκου. Η υποχρέωση ισχύει ανεξαρτήτως ύπαρξης επαγγελματικού απορρήτου. Η αναφορά υποβάλλεται εγγράφως ή ηλεκτρονικά ή προφορικά και συντάσσεται σχετική έκθεση. Σε κατε-

πείγουσες περιπτώσεις, μπορεί να υποβληθεί αναφορά τηλεφωνικά, η οποία καταχωρείται σε σχετικό αρχείο της Ελληνικής Αστυνομίας, και ακολούθως υποβάλλεται και κατά το προηγούμενο εδάφιο.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' ΤΕΛΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ

Άρθρο 21

Τελική διάταξη

(άρθρα 11 και 12 της Οδηγίας 2024/1385)

1. Η τέλεση των αδικημάτων του άρθρου 3, όταν ο δράστης έχει καταδικασθεί αμετάκλητα στο παρελθόν για ομοειδή εγκλήματα, συνιστά επιβαρυντική περίσταση.

2. Για τις αξιόποινες πράξεις που εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 3500/2006 (Α' 232), ως μέλη της οικογένειας θεωρούνται τόσο οι παρέχοντες όσο και οι αποδέκτες υπηρεσιών φορέα παροχής κοινωνικής μέριμνας.

3. Για τα αδικήματα της παρ. 5 του άρθρου 184, περί διέγερσης σε διάπραξη εγκλημάτων, βιαιοπραγίες ή διχόνοια, των παρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 315, περί ακρωτηριασμού γεννητικών οργάνων, της παρ. 3 του άρθρου 330, περί παράνομης βίας - καταναγκασμού σε γάμο, του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 333, περί απειλής, της παρ. 5 του άρθρου 337, περί κυβερνοπαρενόχλησης και του άρθρου 346, περί εκδικητικής πορνογραφίας του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95), οι ελληνικοί ποινικοί νόμοι εφαρμόζονται και όταν η πράξη τελείται στην αλλοδαπή από ημεδαπό, ακόμα και αν δεν είναι αξιόποινη κατά τους νόμους της χώρας όπου τελέστηκε, μη εφαρμοζόμενων των προϋποθέσεων των παρ. 1 και 3 του άρθρου 6 του Ποινικού Κώδικα.

ΜΕΡΟΣ Β' ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΑΝΗΛΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΚΑΙ ΚΩΔΙΚΑ ΠΟΙΝΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΣΚΟΠΟΣ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 22

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η αντιμετώπιση της παραβατικότητας των ανηλικών μέσω της θέσπισης ειδικών διατάξεων που αποσκοπούν στην ουσιαστική εμπέδωση των προστατευτικών και εκπαιδευτικού χαρακτήρα κυρώσεων του ποινικού δικαίου ανηλικών. Επιπρόσθετα, σκοπό του παρόντος Μέρους αποτελεί ο εξορθολογισμός του νομικού πλαισίου για την έμπρακτη μετάνοια σε αδικήματα κατά της περιουσίας και της ιδιοκτησίας ώστε να υπάρξει ένα πραγματικό κίνητρο για την αποκαταστατική δικαιοσύνη. Επιπλέον, επιδιώκεται η αντιμετώπιση φαινομένων μεταγενέστερης της έκδοσης της απόφασης διαπιστωμένης εγκληματικότητας ή απειθείας σε σχέση με επιβεβλημένους όρους ή μέτρα.

Άρθρο 23

Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους αποτελεί:

α) Η τροποποίηση διατάξεων του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95) και συγκεκριμένα η τροποποίηση ή προσθήκη:

αα) του άρθρου 110, περί συμμετοχής του προσώπου που είχε δηλώσει υποστήριξη της κατηγορίας στη διαδικασία ενώπιον του δικαστικού συμβουλίου για την εξέταση του αιτήματος χορήγησης υπό όρο απόλυσης, για ειδικώς οριζόμενα εγκλήματα,

αβ) του άρθρου 124, περί μεταβολής ή άρσης αναμορφωτικών ή θεραπευτικών μέτρων,

αγ) του άρθρου 130, περί εκδίκασης μετά τη συμπλήρωση του δέκατου όγδοου έτους,

αδ) του άρθρου 231, περί παρεμπόδισης δικαιοσύνης,

αε) του άρθρου 313, περί συμπλοκής,

αστ) του άρθρου 323B, περί διευκόλυνσης επαιτείας,

αζ) του άρθρου 339, περί γενετήσιων πράξεων με ανηλικούς ή ενώπιόν τους,

αη) του άρθρου 360, περί παραμέλησης της εποπτείας ανηλικού,

αθ) του άρθρου 381, περί γενικής διάταξης για τα εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας, και

αι) του άρθρου 405, περί γενικής διάταξης για τα εγκλήματα κατά της περιουσίας.

β) Η τροποποίηση διατάξεων του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. 4620/2019, Α' 96) και συγκεκριμένα η τροποποίηση:

βα) του άρθρου 227, περί ανήλικων μαρτύρων θυμάτων προσβολής προσωπικής και γενετήσιας ελευθερίας,

ββ) του άρθρου 273, περί εξέτασης του κατηγορουμένου,

βγ) του άρθρου 287, περί προσωρινής κράτησης ανηλικών,

βδ) του άρθρου 292, περί διάρκειας της προσωρινής κράτησης κατηγορουμένου, και

βε) του άρθρου 296, περί των λόγων για την αντικατάσταση των περιοριστικών όρων με προσωρινή κράτηση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΠΟΙΝΙΚΟ ΚΩΔΙΚΑ

Άρθρο 24

Συμμετοχή του προσώπου που είχε δηλώσει υποστήριξη της κατηγορίας στη διαδικασία ενώπιον του δικαστικού συμβουλίου για την εξέταση του αιτήματος χορήγησης υπό όρο απόλυσης, για ειδικώς οριζόμενα εγκλήματα. Υποχρέωση γνωστοποίησης της χορήγησης υπό όρο απόλυσης στο πρόσωπο που είχε υποστηρίξει την κατηγορία - Τροποποίηση άρθρου 110 Ποινικού Κώδικα

Στην παρ. 1 του άρθρου 110 του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95), περί της διαδικασίας για τη χορήγηση και την ανάκληση της απόλυσης, προστίθενται εδάφια τρίτο και τέταρτο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Για τη χορήγηση της απόλυσης υπό όρο αποφασιζει το συμβούλιο των πλημμελειοδικών του τό-

που έκτισης της ποινής. Ο καταδικασθείς κλητεύεται υποχρεωτικά δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συνεδρίαση, κατά την οποία μπορεί να παραστεί αυτοπροσώπως ή με συνήγορο που διορίζει με απλό έγγραφο θεωρημένο από τον διευθυντή της φυλακής ή τις αρμόδιες αρχές. Αν η καταδίκη αφορά κακουργήματα των Κεφαλαίων Δέκατου Πέμπτου, περί εγκλημάτων κατά της ζωής και προσβολών του εμβρύου, Δέκατου Έκτου, περί εγκλημάτων κατά της σωματικής ακεραιότητας, Δέκατου Όγδοου, περί εγκλημάτων κατά της προσωπικής ελευθερίας και Δέκατου Ένατου, περί εγκλημάτων κατά της γενετήσιας ελευθερίας και οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής του Ειδικού Μέρους του Ποινικού Κώδικα ή εγκλήματα του ν. 3500/2006 (Α' 232), το πρόσωπο που είχε δηλώσει παράσταση προς υποστήριξη της κατηγορίας και έχει υποβάλει σχετικό αίτημα στον αρμόδιο εισαγγελέα του τόπου έκτισης ποινής όσο αυτή διαρκεί, δικαιούται να καταθέσει γραπτό υπόμνημα ενώπιον της γραμματείας του συμβουλίου, αφού ειδοποιηθεί με κάθε πρόσφορο τρόπο πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συνεδρίαση. Ο ανωτέρω, ανεξαρτήτως αν υπέβαλε αίτημα ή αν κατέθεσε υπόμνημα, ειδοποιείται, με κάθε πρόσφορο τρόπο από τον αρμόδιο εισαγγελέα, σε περίπτωση χορήγησης υπό όρο απόλυσης στον καταδικασθέντα.»

Άρθρο 25

Παραβίαση - υποτροπή κατά τη διάρκεια ισχύος αναμορφωτικών μέτρων που έχουν επιβληθεί για πράξη που αν την τελούσε ενήλικος θα ήταν κακούργημα - Προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 124 Ποινικού Κώδικα

Στο άρθρο 124 του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95), περί μεταβολής ή άρσης αναμορφωτικών ή θεραπευτικών μέτρων, προστίθεται παρ. 5 ως εξής:

«5. Το δικαστήριο που δίκασε μπορεί, αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 127, να αντικαταστήσει τα αναμορφωτικά μέτρα με κατ' οίκον έκτιση ή με παροχή κοινωφελούς εργασίας και σε περίπτωση που τα παραπάνω δεν επαρκούν, με περιορισμό σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων με μέγιστη διάρκεια τα τρία (3) έτη: α) εφόσον κατά τη διάρκεια ισχύος τους ασκήθηκε ποινική δίωξη για πράξη που, αν την τελούσε ενήλικος, θα ήταν κακούργημα ή β) αν παραβιάζονται εξακολουθητικά.»

Άρθρο 26

Αυτοδίκαιη παύση αναμορφωτικών μέτρων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 130 Ποινικού Κώδικα

Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 130 του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95), περί εκδίκασης μετά τη συμπλήρωση του δέκατου όγδοου έτους, οι λέξεις «εικοστό πέμπτο» αντικαθίστανται από τις λέξεις «εικοστό τρίτο» και μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η παρ. 1 του άρθρου 126 εφαρμόζεται και για ανήλικους που τέλεσαν αξιόποινη πράξη πριν τη συμπλήρωση του δέκατου πέμπτου έτους και εισάγονται σε δίκη

μετά τη συμπλήρωση του δέκατου όγδοου έτους. Στην περίπτωση αυτή τα αναμορφωτικά μέτρα παύουν αυτοδικαίως όταν ο υπαίτιος συμπληρώσει το εικοστό τρίτο έτος της ηλικίας του.»

Άρθρο 27

Παρεμπόδιση δικαιοσύνης - Προσθήκη παρ. 3 στο άρθρο 231 Ποινικού Κώδικα και αντικατάσταση άρθρου 10 ν. 3500/2006

1. Στο άρθρο 231 του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95), περί υπόθαλψης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στον τίτλο του άρθρου προστίθενται οι λέξεις « - Παρεμπόδιση δικαιοσύνης», β) στην παρ. 2 προστίθενται οι λέξεις «μπορεί να», γ) προστίθενται παρ. 3 και 4 και μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις το άρθρο 231 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 231

Υπόθαλψη - Παρεμπόδιση δικαιοσύνης

1. Όποιος εν γνώσει ματαιώνει τη δίωξη άλλου για κακούργημα ή πλημμέλημα που διέπραξε τιμωρείται με φυλάκιση έως τρία (3) έτη ή χρηματική ποινή.

2. Η υπόθαλψη μπορεί να μένει ατιμώρητη αν ο υπαίτιος την τέλεσε υπέρ κάποιου οικείου του.

3. Όποιος παρεμποδίζει την απονομή της δικαιοσύνης, ασκώντας αυθαίρετη παρέμβαση, πριν ή κατά τη διάρκεια έρευνας οποιασδήποτε αρχής ή σε οποιοδήποτε στάδιο της ποινικής δίκης, με χρήση σωματικής βίας, απειλής, εκφοβισμού, παραπλάνησης, με κατάχρηση θέσης εξουσίας ή εξάρτησης οποιασδήποτε φύσης ή με υπόσχεση ωφελήματος, έναντι άλλου, προκειμένου αυτός να δώσει ψευδή κατάθεση ή να καθυστερήσει να τη δώσει ή να μεταβάλει την κατάθεσή του ή να αρνηθεί να καταθέσει ή να αποκρύψει, καταστρέψει, αλλοιώσει, αφαιρέσει, αντικαταστήσει αποδεικτικά στοιχεία ή να παρεμποδίσει την πρόσβαση σε αυτά ή τη χρήση τους, εφόσον η πράξη του δεν τιμωρείται βαρύτερα από άλλη διάταξη, τιμωρείται: α) με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους και χρηματική ποινή αν η διερευνώμενη πράξη αφορά πλημμέλημα, και β) με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) ετών και χρηματική ποινή αν η διερευνώμενη πράξη αφορά κακούργημα.

4. Με τις ποινές της παρ. 3 τιμωρείται και όποιος πριν ή κατά τη διάρκεια έρευνας οποιασδήποτε αρχής ή σε οποιοδήποτε στάδιο της ποινικής δίκης αποκρύπτει, καταστρέφει, αλλοιώνει, αφαιρεί, αντικαθιστά αποδεικτικά στοιχεία ή παρεμποδίζει την πρόσβαση σε αυτά ή τη χρήση τους, εφόσον η πράξη του δεν τιμωρείται βαρύτερα από άλλη διάταξη.»

2. Το άρθρο 10 του ν. 3500/2006 (Α' 232), περί παρακώλυσης απονομής δικαιοσύνης, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 10

Παρακώλυση απονομής της δικαιοσύνης

Η τέλεση των αξιόποινων πράξεων της παρ. 3 του άρθρου 231 του Ποινικού Κώδικα, σχετικά με εγκλήματα του παρόντος νόμου, συνιστά ιδιαίτερα επιβαρυντική περίπτωση.»

Άρθρο 28
Διακεκριμένες μορφές συμπλοκής -
Τροποποίηση άρθρου 313 Ποινικού Κώδικα

Στο άρθρο 313 του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95), περί συμπλοκής, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, αα) οι λέξεις «θάνατος ή βαριά» αντικαθίστανται από τη λέξη «επικίνδυνη», αβ) διαγράφονται οι λέξεις: «ή χρηματική ποινή, εκτός αν έχει εμπλακεί χωρίς υπαιτιότητά του» και αγ) προστίθενται οι λέξεις «και αν το θύμα είναι ανήλικο ή επήλθε θάνατος ή βαριά σωματική βλάβη ανθρώπου, με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους», β) προστίθεται δεύτερο εδάφιο και το άρθρο 313, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 313
 Συμπλοκή

Αν εξαιτίας συμπλοκής ή επίθεσης που έγινε από πολλούς επήλθε επικίνδυνη σωματική βλάβη ανθρώπου, καθένας από εκείνους που πήραν μέρος στη συμπλοκή ή στην επίθεση τιμωρείται για μόνη τη συμμετοχή του σε αυτή με φυλάκιση έως τρία (3) έτη και αν το θύμα είναι ανήλικο ή επήλθε θάνατος ή βαριά σωματική βλάβη ανθρώπου, με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους. Αν συμμετείχαν πρόσωπα τα οποία έκαναν χρήση όπλου και επήλθε θάνατος ή βαριά σωματική βλάβη ανθρώπου, η πράξη του πρώτου εδαφίου τιμωρείται με κάθειρξη έως οκτώ (8) έτη.»

Άρθρο 29
Διευκόλυνση επαιτείας - Προσθήκη
άρθρου 323B στον Ποινικό Κώδικα

Στον Ποινικό Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95) προστίθεται άρθρο 323B ως εξής:

«Άρθρο 323B
 Διευκόλυνση επαιτείας

Όποιος υποκινεί ή καθοδηγεί άλλον σε επαιτεία ή τη διοργανώνει ή τη διευκολύνει, ιδίως υποδεικνύοντας τη μέθοδο και τον τόπο της επαιτείας ή παρέχοντας μέσο μεταφοράς προς αυτόν, τιμωρείται με φυλάκιση έως τριών (3) ετών και χρηματική ποινή, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα από άλλη διάταξη. Αν πρόκειται για άτομο με αναπηρία, συντρέχει ιδιαίτερα επιβαρυντική περίπτωση.»

Άρθρο 30
Συμπερίληψη της παρακολούθησης
γενετήσιας πράξης μεταξύ άλλων μέσω
χρήσης της τεχνολογίας των πληροφοριών και
επικοινωνιών στις περιπτώσεις γενετήσιων
πράξεων ενώπιον ανηλίκων - Τροποποίηση
παρ. 3 άρθρου 339 Ποινικού Κώδικα

Στην παρ. 3 του άρθρου 339 του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95), περί γενετήσιων πράξεων με ανηλίκους ή ενώπιόν τους, προστίθενται οι λέξεις «να παρακολουθεί μέσω χρήσης της τεχνολογίας των πληροφοριών και επικοινωνιών ή» και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Όποιος εξωθεί ή παρασύρει ανήλικο, που δεν συμπλήρωσε τα δεκαπέντε (15) έτη, να παρακολουθεί μέσω

χρήσης της τεχνολογίας των πληροφοριών και επικοινωνιών ή να παρίσταται σε γενετήσια πράξη μεταξύ άλλων, χωρίς να συμμετέχει σε αυτήν, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών και χρηματική ποινή αν ο ανήλικος είναι μικρότερος των δεκατεσσάρων (14) ετών και με φυλάκιση έως τρία (3) έτη ή χρηματική ποινή αν έχει συμπληρώσει το δέκατο τέταρτο (14ο) έτος της ηλικίας του.»

Άρθρο 31
Αυστηροποίηση των ποινικών κυρώσεων
για το έγκλημα της παραμέλησης - Θέσπιση
ποινικής ευθύνης δικαστικού συμπαραστάτη -
Τροποποίηση άρθρου 360 Ποινικού Κώδικα

Στο άρθρο 360 του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95), περί παραμέλησης της εποπτείας ανηλίκου, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στον τίτλο, προστίθεται η λέξη «- συμπαραστατούμενου», β) η παρ. 2 αντικαθίσταται, γ) προστίθεται παρ. 3 και το άρθρο 360 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 360
 Παραμέληση της εποπτείας ανηλίκου -
 συμπαραστατούμενου

1. Όποιος, ενώ έχει υποχρέωση εποπτείας ανηλίκου παραλείπει να τον παρεμποδίσει από την τέλεση αξιόποινης πράξης, τιμωρείται με φυλάκιση έως ένα (1) έτος, αν δεν συντρέχει περίπτωση να τιμωρηθεί αυστηρότερα με άλλη διάταξη.

2. Αν ο υπαίτιος της παράλειψης είναι πρόσωπο που έχει την επιμέλεια του ανηλίκου και ιδίως γονέας, επιβάλλεται φυλάκιση έως τρία (3) έτη και χρηματική ποινή και σε περίπτωση που η πράξη ενέχει στοιχεία βίας και στρέφεται κατά ανηλίκου θύματος ή είναι πράξη που αν την τελούσε ενήλικος θα ήταν κακούργημα, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους και χρηματική ποινή τουλάχιστον δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ. Η τέλεση της ανωτέρω παράλειψης από πρόσωπα, υπό την επιμέλεια των οποίων έχει τεθεί ο ανήλικος σύμφωνα με τα άρθρα 122 και 123, συνιστά επιβαρυντική περίπτωση.

3. Με την ποινή της παρ. 1 τιμωρείται και όποιος του έχει ανατεθεί με προσωρινή διαταγή ή οριστική δικαστική απόφαση η δικαστική συμπαραστάση προσώπου που κηρύχθηκε ανίκανο για όλες τις δικαιопραξίες (πλήρης στερητική δικαστική συμπαραστάση), όταν παραλείπει να τον παρεμποδίσει από την τέλεση αξιόποινης πράξης.»

Άρθρο 32
Πλήρης ικανοποίηση σε πλημμελήματα
και κακουργήματα κατά της ιδιοκτησίας -
Τροποποίηση παρ. 3 και αντικατάσταση παρ. 4
άρθρου 381 Ποινικού Κώδικα

Στο άρθρο 381 του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95), περί γενικής διάταξης για τα εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 3, αα) η λέξη «εγκλημάτων» αντικαθίσταται από τη λέξη «πλημμελημάτων», αβ) οι λέξεις «μέχρι την αμετάκλητη παραπομπή του στο ακροατήριο αποδώ-

σει» αντικαθίστανται από τις λέξεις «μέχρι το τέλος της αποδεικτικής διαδικασίας στο πρωτοβάθμιο δικαστήριο αποδώσει αποδεδειγμένα, ιδίως ενώπιον δημόσιας αρχής ή με τραπεζική κατάθεση ή με μη ανακλητή δημόσια παρακατάθεση,» αγ) πριν από τη λέξη «απαλλάσσεται» προστίθενται οι λέξεις «μπορεί να», β) η παρ. 4 αντικαθίσταται και το άρθρο 381 διαμορφώνεται ως εξής:

**«Άρθρο 381
Γενική Διάταξη**

1. Για την ποινική δίωξη των εγκλημάτων που προβλέπονται στο άρθρο 374Α, στην παρ. 1 του άρθρου 375, στο άρθρο 377, στο πρώτο και δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 378 και στην παρ. 1 του άρθρου 379 απαιτείται έγκληση.

2. Το αξιόποιο των εγκλημάτων που προβλέπονται στα άρθρα 372 έως 378 εξαιρείται αν ο υπαίτιος, με δική του θέληση και πριν από την πρώτη εξέτασή του ως υπόπτου ή κατηγορουμένου για την πράξη, αποδώσει το πράγμα ή ικανοποιήσει εντελώς τον ζημιωθέντα χωρίς παράνομη βλάβη τρίτου. Η μερική μόνο απόδοση ή ικανοποίηση εξαιρείται το αξιόποιο κατά το αντίστοιχο μέρος. Στην περίπτωση του άρθρου 374Α, μαζί με την απόδοση του πράγματος απαιτείται και η πλήρης ικανοποίηση του ζημιωθέντος.

3. Εάν ο υπαίτιος των πλημμελημάτων που προβλέπονται στα άρθρα 372 έως 378 μέχρι το τέλος της αποδεικτικής διαδικασίας στο πρωτοβάθμιο δικαστήριο αποδώσει αποδεδειγμένα, ιδίως ενώπιον δημόσιας αρχής ή με τραπεζική κατάθεση ή με μη ανακλητή δημόσια παρακατάθεση, το πράγμα ή ικανοποιήσει εντελώς τον ζημιωθέντα, χωρίς παράνομη βλάβη τρίτου, καταβάλλοντας την αξία του, μπορεί να απαλλάσσεται από κάθε ποινή εφόσον πληρώσει επιπλέον τους τόκους υπερημερίας από την ημέρα τέλεσης του εγκλήματος.

4. Εάν ο υπαίτιος των κακουργημάτων που προβλέπονται στα άρθρα 372 έως 378 μέχρι το τέλος της αποδεικτικής διαδικασίας στο πρωτοβάθμιο δικαστήριο αποδώσει αποδεδειγμένα, ιδίως ενώπιον δημόσιας αρχής ή με τραπεζική κατάθεση ή με μη ανακλητή δημόσια παρακατάθεση, το πράγμα ή ικανοποιήσει πλήρως τον ζημιωθέντα, χωρίς παράνομη βλάβη τρίτου, καταβάλλοντας την αξία του, εφόσον πληρώσει επιπλέον τους τόκους υπερημερίας από την ημέρα τέλεσης του εγκλήματος, τιμωρείται με μειωμένη ποινή κατ' άρθρο 83 και εφόσον κριθεί από τις περιστάσεις, αν η απόδοση ή η πλήρης ικανοποίηση λάβει χώρα μέχρι την αμετάκλητη παραπομπή, μπορεί να απαλλαγεί από κάθε ποινή.»

**Άρθρο 33
Πλήρης ικανοποίηση σε πλημμελήματα και κακουργήματα κατά της περιουσίας - Τροποποίηση παρ. 3 και προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 405 Ποινικού Κώδικα**

Στο άρθρο 405 του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95), περί γενικής διάταξης για τα εγκλήματα κατά της περιουσίας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) η παρ. 3 αντικαθίσταται, β) προστίθεται παρ. 4 και το άρθρο 405 διαμορφώνεται ως εξής:

**«Άρθρο 405
Γενική διάταξη**

1. Για την ποινική δίωξη των εγκλημάτων που προβλέπονται στα άρθρα 387 και 389, στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 390, στο άρθρο 397 και στην παρ. 1 του άρθρου 404 απαιτείται έγκληση.

2. Το αξιόποιο των εγκλημάτων που προβλέπονται στο άρθρο 386, στις παρ. 1 και 3 του άρθρου 386Α και στα άρθρα 386Β, 387, 389, 390, 394, 397 και 404 εξαιρείται αν ο υπαίτιος, με δική του θέληση και πριν από την πρώτη εξέτασή του ως υπόπτου ή κατηγορουμένου ικανοποιήσει εντελώς τον ζημιωθέντα χωρίς παράνομη βλάβη τρίτου. Η μερική μόνο ικανοποίηση εξαιρείται το αξιόποιο κατά το αντίστοιχο μόνο μέρος.

3. Εάν ο υπαίτιος των πλημμελημάτων της παρ. 2 μέχρι το τέλος της αποδεικτικής διαδικασίας στο πρωτοβάθμιο δικαστήριο ικανοποιήσει εντελώς τον ζημιωθέντα, καταβάλλοντας αποδεδειγμένα, ιδίως ενώπιον δημόσιας αρχής ή με τραπεζική κατάθεση ή με μη ανακλητή δημόσια παρακατάθεση, το κεφάλαιο και τους τόκους υπερημερίας, από την ημέρα τέλεσης του εγκλήματος, μπορεί να απαλλάσσεται από κάθε ποινή.

4. Εάν ο υπαίτιος των κακουργημάτων που προβλέπονται στην παρ. 2, μέχρι το τέλος της αποδεικτικής διαδικασίας στο πρωτοβάθμιο δικαστήριο ικανοποιήσει πλήρως τον ζημιωθέντα, καταβάλλοντας αποδεδειγμένα, ιδίως ενώπιον δημόσιας αρχής ή με τραπεζική κατάθεση ή με μη ανακλητή δημόσια παρακατάθεση, το κεφάλαιο και τους τόκους υπερημερίας, από την ημέρα τέλεσης του εγκλήματος, τιμωρείται με μειωμένη ποινή κατά το άρθρο 83 και εφόσον κριθεί από τις περιστάσεις, αν η πλήρης ικανοποίηση λάβει χώρα μέχρι την αμετάκλητη παραπομπή, μπορεί να απαλλαγεί από κάθε ποινή.»

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΠΟΙΝΙΚΗΣ
ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ**

**Άρθρο 34
Δυνατότητα παράστασης πραγματογνώμονα υπηρετούντος στην αρμόδια Γενική Περιφερειακή Αστυνομική Διεύθυνση κατά την εξέταση ως μάρτυρα ανήλικου θύματος - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 227 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας**

Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 227 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. 4620/2019, Α' 96), περί ανήλικων μαρτύρων θυμάτων προσβολής προσωπικής και γενετήσιας ελευθερίας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) οι λέξεις «στα άρθρα 323Α παρ. 4, 324, 336, 337 παρ. 3, 338, 339, 342, 343, 345, 348, 348Α, 348Β, 348Γ, 349, 351Α ΠΚ, στα άρθρα 6, 7, 9 του ν. 3500/2006 (Α' 232), καθώς και στα άρθρα 29 παρ. 5 και 6 και 30 του ν. 4251/2014» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στην παρ. 2Α του άρθρου 184, στην παρ. 4 του άρθρου 323Α, στα άρθρα 312, 315 και 324, στην παρ. 3 του άρθρου 330, στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 333, στο άρθρο 336, στις παρ. 3 και 5 του άρθρου 337 και στα άρθρα 338, 339, 342, 343, 345, 346, 348, 348Α, 348Β, 348Γ,

349 και 351Α του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95), στα άρθρα 6, 7 και 9 του ν. 3500/2006 (Α' 232), καθώς και στις παρ. 4 και 5 του άρθρου 24 και στο άρθρο 25 του Κώδικα Μετανάστευσης (ν. 5038/2023, Α' 81)», β) μετά τις λέξεις «ως πραγματογνώμων», προστίθεται η λέξη «ιδίως» και μετά τις λέξεις «Ανηλίκων Θυμάτων» προστίθενται οι λέξεις «ή, όπου αυτά δεν λειτουργούν, στην αρμόδια Γενική Περιφερειακή Αστυνομική Διεύθυνση», γ) διαγράφονται οι λέξεις «, όπου αυτά δεν λειτουργούν» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Κατά την εξέταση ως μάρτυρα του ανήλικου θύματος των πράξεων που αναφέρονται στην παρ. 2Α

του άρθρου 184, στην παρ. 4 του άρθρου 323Α, στα άρθρα 312, 315 και 324, στην παρ. 3 του άρθρου 330, στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 333, στο άρθρο 336, στις παρ. 3 και 5 του άρθρου 337 και στα άρθρα 338, 339, 342, 343, 345, 346, 348, 348Α, 348Β, 348Γ, 349 και 351Α του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95), στα άρθρα 6, 7 και 9 του ν. 3500/2006 (Α' 232), καθώς και στις παρ. 4 και 5 του άρθρου 24 και στο άρθρο 25 του Κώδικα Μετανάστευσης (ν. 5038/2023, Α' 81), διορίζεται και παρίσταται, ως πραγματογνώμων, ιδίως ειδικά εκπαιδευμένος παιδοψυχολόγος ή παιδοψυχίατρος και σε περίπτωση έλλειψής τους, ψυχολόγος ή ψυχίατρος, που υπηρετεί στα Αυτοτελή Γραφεία Προστασίας Ανηλίκων Θυμάτων ή, όπου αυτά δεν λειτουργούν, στην αρμόδια Γενική Περιφερειακή Αστυνομική Διεύθυνση, ή που περιλαμβάνεται στον πίνακα πραγματογνωμόνων. Η εξέταση ως μάρτυρα του ανήλικου θύματος διενεργείται στα Αυτοτελή Γραφεία Προστασίας Ανηλίκων Θυμάτων της Εφετειακής Περιφέρειας ή, όπου αυτά δεν λειτουργούν, σε χώρους ειδικά σχεδιασμένους και προσαρμοσμένους για τον σκοπό αυτόν, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση και με όσο το δυνατόν περιορισμένο αριθμό συνεντεύξεων.»

Άρθρο 35

Εξέταση κατηγορουμένου - Τροποποίηση περ. α) παρ. 1 άρθρου 273 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας

Στο πρώτο εδάφιο της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 273 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. 4620/2019, Α' 96), περί εξέτασης του κατηγορουμένου, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) μετά τις λέξεις «(πόλη, χωριό, συνοικία, οδό, αριθμό),» προστίθενται οι λέξεις «την επαγγελματική του ιδιότητα», β) διαγράφονται οι λέξεις «ή του ειρηνοδίκη» και η περ. α) διαμορφώνεται ως εξής:

«α) Όταν ο κατηγορούμενος εμφανιστεί ενώπιον του ανακριτή ή του εισαγγελέα ή των ανακριτικών υπαλλήλων του άρθρου 31, αυτοί είναι υποχρεωμένοι να εξακριβώσουν τα στοιχεία της ταυτότητάς του από το δελτίο της αστυνομικής του ταυτότητας ή από το διαβατήριό του, προσκαλώντας τον ταυτόχρονα να δηλώσει το όνομα και το επώνυμό του, την ηλικία του, τον τόπο της γέννησης και κατοικίας του (πόλη, χωριό, συνοικία, οδό, αριθμό), την επαγγελματική του ιδιότητα, τον αριθμό φορολογικού του μητρώου (ΑΦΜ), τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, καθώς και τον αριθμό σύνδεσης

κινητής τηλεφωνίας. Αν δεν έχει ΑΦΜ, αναγράφονται υποχρεωτικά το επώνυμο και το όνομα του πατέρα του, το πατρικό επώνυμο και το όνομα της μητέρας του, η ημερομηνία και ο τόπος γέννησης στην Ελλάδα ή η χώρα γέννησης στο εξωτερικό.

Τα στοιχεία αυτά καταχωρίζονται στην έκθεση της απολογίας. Παράλληλα, ενημερώνεται ότι μπορεί να λαμβάνει εγκαίρως γνώση των εγγράφων της δίκης, τα οποία του επιδίδονται και με ηλεκτρονικά μέσα σύμφωνα με τις παρ. 1 και 4 του άρθρου 155.»

Άρθρο 36

Κατ' εξαίρεση υπέρβαση της μέγιστης διάρκειας προσωρινής κράτησης ανήλικου και αντικατάσταση περιοριστικών όρων με προσωρινή κράτηση - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 287 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας

Στην παρ. 1 του άρθρου 287 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. 4620/2019, Α' 96), περί προσωρινής κράτησης ανήλικων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο δεύτερο εδάφιο, διαγράφονται οι λέξεις «σε καμία περίπτωση», β) προστίθεται νέο, τρίτο, εδάφιο, γ) στο τέταρτο εδάφιο, προστίθεται η φράση «, εκτός αν παραβιάζονται επαναλαμβανόμενα, και παράλληλα κατά τη διάρκεια ισχύος τους ασκηθεί σε βάρος του ανήλικου ποινική δίωξη για έγκλημα της παρ. 1 του άρθρου 127 του Ποινικού Κώδικα» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Προσωρινή κράτηση μπορεί να επιβληθεί και σε ανήλικο κατηγορούμενο που έχει συμπληρώσει το δέκατο πέμπτο έτος της ηλικίας του, υπό τους όρους του προηγούμενου άρθρου και εφόσον κατηγορείται για πράξη από τις αναφερόμενες στο άρθρο 127 του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95). Στην περίπτωση αυτή η προσωρινή κράτηση δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες. Κατ' εξαίρεση, η προσωρινή κράτηση μπορεί να παρατείνεται από το δικαστήριο του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 294, μόνο για τρεις (3) μήνες και μόνο για έγκλημα που αν το τελούσε ενήλικος θα ήταν κακούργημα που τιμωρείται:

α) με ισόβια κάθειρξη, ή β) με πρόσκαιρη κάθειρξη με ανώτατο όριο τα είκοσι (20) έτη για πράξη που εμπεριέχει στοιχεία βίας ή στρέφεται κατά της ζωής ή της σωματικής ακεραιότητας.

Η παραβίαση των περιοριστικών όρων που έχουν επιβληθεί στον ανήλικο δεν επιτρέπεται να οδηγήσει από μόνη της σε προσωρινή κράτηση, εκτός αν παραβιάζονται επαναλαμβανόμενα, και παράλληλα κατά τη διάρκεια ισχύος τους ασκηθεί σε βάρος του ανήλικου ποινική δίωξη για έγκλημα της παρ. 1 του άρθρου 127 του Ποινικού Κώδικα, περί περιορισμού σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων. Το ένταλμα προσωρινής κράτησης πρέπει να περιέχει ειδική και εμπεριστατωμένη αιτιολογία από την οποία να προκύπτει γιατί τα αναμορφωτικά ή θεραπευτικά μέτρα δεν κρίνονται στη συγκεκριμένη περίπτωση επαρκή, λαμβανομένων κατά περίπτωση υπόψη των ιδιαίτερων συνθηκών τέλεσης της πράξης και της προσωπικότητας του ανήλικου.»

Άρθρο 37
Δυνατότητα παράτασης της διάρκειας
προσωρινής κράτησης κατηγορουμένου στα
κακουργήματα με πλαίσιο ποινής έως δέκα
έτη υπό προϋποθέσεις - Τροποποίηση παρ. 2
άρθρου 292 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας

Στην παρ. 2 του άρθρου 292 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. 4620/2019, Α' 96), περί διάρκειας της προσωρινής κράτησης κατηγορουμένου, προστίθεται νέο, τέταρτο, εδάφιο και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Σε κάθε περίπτωση έως την έκδοση οριστικής απόφασης η προσωρινή κράτηση για το ίδιο έγκλημα δεν μπορεί να υπερβεί το έτος. Σε εντελώς εξαιρετικές περιστάσεις και εφόσον η κατηγορία αφορά σε εγκλήματα για τα οποία προβλέπεται ποινή ισόβιας κάθειρξης ή πρόσκαιρης κάθειρξης με ανώτατο όριο τα είκοσι (20) έτη, η προσωρινή κράτηση μπορεί να παραταθεί για έξι (6) το πολύ μήνες με ειδικά αιτιολογημένο βούλευμα: α) του συμβουλίου εφετών, αν η υπόθεση εκκρεμεί σε αυτό ύστερα από έφεση κατά βουλεύματος ή έχει εισαχθεί στο ακροατήριο του εφετείου ή του μικτού ορκωτού δικαστηρίου ή αν το συμβούλιο αυτό είναι αρμόδιο σε πρώτο και τελευταίο βαθμό και β) του συμβουλίου πλημμελειοδικών σε κάθε άλλη περίπτωση. Σε κάθε περίπτωση, το μέτρο υπολογισμού, για τις ποινές του πρώτου εδαφίου, στις περιπτώσεις των άρθρων 42 ή 47 του Ποινικού Κώδικα, είναι η επαπειλούμενη ποινή για την ολοκληρωμένη πράξη ή του αυτοουργού αντίστοιχα.

Η παράταση της προσωρινής κράτησης του δεύτερου εδαφίου καταλαμβάνει, στην περίπτωση που η υπόθεση έχει ήδη εισαχθεί στο ακροατήριο του εφετείου ή του μικτού ορκωτού δικαστηρίου και τα εγκλήματα για τα οποία προβλέπεται ποινή πρόσκαιρης κάθειρξης έως δέκα (10) έτη, αν αυτά τελέστηκαν στο πλαίσιο εγκληματικής ή τρομοκρατικής οργάνωσης ή συμμορίας ή υπάρχει μεγάλος αριθμός παθόντων από αυτά και:

α) κρίνεται αιτιολογημένα ότι, αν ο κατηγορούμενος αφεθεί ελεύθερος, είναι πολύ πιθανό, να διαπράξει και άλλα εγκλήματα, βάσει προηγούμενων αμετάκλητων καταδικών του για ομοειδείς αξιόποινες πράξεις, ή

β) προκύπτει σκοπός φυγής του κατηγορούμενου σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 286.

Αν η υπόθεση εκκρεμεί στον ανακριτή και συνεχίζεται η προσωρινή κράτηση σύμφωνα με την παρ. 1, ο ανακριτής τριάντα (30) ημέρες πριν από την συμπλήρωση του ανώτατου ορίου της σύμφωνα με αυτήν την παράγραφο, διαβιβάζει τη δικογραφία στον εισαγγελέα, ο οποίος μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες την εισάγει με πρότασή του στο συμβούλιο. Σε κάθε άλλη περίπτωση ο αρμόδιος εισαγγελέας, είκοσι πέντε (25) ημέρες τουλάχιστον πριν από την συμπλήρωση του ανώτατου ορίου της προσωρινής κράτησης σύμφωνα με αυτήν την παρ. ή πριν από το τέλος της παράτασης που ήδη είχε χορηγηθεί, υποβάλλει στο αρμόδιο συμβούλιο πρόταση για παράταση ή όχι της προσωρινής κράτησης. Κατά τα λοιπά, ισχύουν όσα ορίζονται στην προηγούμενη παρ. για την ειδοποίηση του κατηγορουμένου προς υποβολή υπομνήματος, τη λήψη αντιγράφου της εισαγγελικής πρότασης, τη μη εμφάνιση τούτου ενώπιον του συμβουλίου και την απόφαση του τελευταίου.»

Άρθρο 38
Αντικατάσταση περιοριστικών όρων με
προσωρινή κράτηση σε περίπτωση άσκησης
νέας ποινικής δίωξης για συγκεκριμένα
εγκλήματα - Τροποποίηση άρθρου 296 Κώδικα
Ποινικής Δικονομίας

Στο άρθρο 296 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. 4620/2019, Α' 96), περί των λόγων για την αντικατάσταση των περιοριστικών όρων με προσωρινή κράτηση, προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο, και το άρθρο 296 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 296

Λόγοι για την αντικατάσταση των περιοριστικών όρων με προσωρινή κράτηση

Οι περιοριστικοί όροι που επιβλήθηκαν στον κατηγορούμενο είναι δυνατό να αντικατασταθούν με προσωρινή κράτηση: α) αν, μολονότι προσκλήθηκε νόμιμα, δεν εμφανίζεται στον ανακριτή ή στο δικαστήριο για να δικαστεί, χωρίς να συντρέχουν εύλογα κωλύματα που να κάνουν αδύνατη την εμφάνισή του, β) αν έχει κάνει προπαρασκευαστικές πράξεις φυγής, γ) αν παραβιάζει τους όρους που του επιβλήθηκαν ή δεν δηλώσει τη μεταβολή της κατοικίας του σύμφωνα με το επόμενο άρθρο.

Οι περιοριστικοί όροι που έχουν επιβληθεί στον κατηγορούμενο σε περιπτώσεις κακουργημάτων των Κεφαλαίων Έκτου, περί εγκλημάτων κατά της δημόσιας τάξης, Δεκάτου Τρίτου, περί κοινώς επικινδύνων εγκλημάτων, Δεκάτου Τετάρτου, περί εγκλημάτων κατά συγκοινωνιών, τηλεπικοινωνιών και άλλων κοινωφελών εγκαταστάσεων, Δεκάτου Ογδού, περί εγκλημάτων κατά της προσωπικής ελευθερίας, Δεκάτου Ενάτου, περί εγκλημάτων κατά της γενετήσιας ελευθερίας και οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής, των άρθρων 299, περί ανθρωποκτονίας με δόλο, 310, περί βαριάς σωματικής βλάβης, 311, περί θανατηφόρας σωματικής βλάβης, 312, περί σωματικής βλάβης αδύναμων ατόμων, 374, περί διακεκριμένης κλοπής, 380, περί ληστείας, 385, περί εκβίασης, και 386, περί απάτης, του Ειδικού Μέρους του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95), του ν. 2168/1993 (Α' 147), περί όπλων, και του ν. 4139/2013 (Α' 74), περί ναρκωτικών, αντικαθίστανται με προσωρινή κράτηση: α) αν ασκηθεί σε βάρος του νέα ποινική δίωξη και έχει επιβληθεί μέτρο δικονομικού καταναγκασμού για οποιοδήποτε από τα παραπάνω κακουργήματα, β) δυνητικά, αν ασκηθεί νέα ποινική δίωξη για περίπτωση πλημμελήματος των ανωτέρω πράξεων, που φέρεται ότι τέλεσε μετά την επιβολή περιοριστικών όρων και κατά τη διάρκεια της ισχύος τους.»

ΜΕΡΟΣ Γ'
ΑΝΑΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Άρθρο 39
Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι ο εκσυγχρονισμός του νομοθετικού πλαισίου που διέπει την υπηρεσιακή κατάσταση των Ιατροδικαστών και των υπαλλήλων των

ιατροδικαστικών υπηρεσιών και τη λειτουργία τους, καθώς και η αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους πολίτες και το κοινωνικό σύνολο.

Άρθρο 40 **Αντικείμενο**

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι η αντικατάσταση των άρθρων 2 και 9B του ν. 3772/2009 (Α' 112) και η συμπλήρωση του νομοθετικού πλαισίου που διέπει την υπηρεσιακή κατάσταση των ιατροδικαστών και των υπαλλήλων των ιατροδικαστικών υπηρεσιών.

Άρθρο 41 **Αρμοδιότητα ιατροδικαστικών υπηρεσιών -** **Ιατροδικαστική έκθεση - Αντικατάσταση** **άρθρου 2 ν. 3772/2009**

Το άρθρο 2 του ν. 3772/2009 (Α' 112), περί αρμοδιότητας, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 2 **Αρμοδιότητα**

1. Οι Ιατροδικαστικές Υπηρεσίες που υπάγονται στην Ιατροδικαστική Υπηρεσία του Κράτους διενεργούν ιατροδικαστικές πράξεις σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, ύστερα από παραγγελία των εισαγγελικών, ανακριτικών και προανακριτικών αρχών και υπαλλήλων καθώς και των εν γένει δικαστικών αρχών που λειτουργούν στη χωρική τους περιφέρεια. Οι ανωτέρω πράξεις δύνανται υπό τις αυτές προϋποθέσεις, να διενεργούνται από τα Εργαστήρια Ιατροδικαστικής και Τοξικολογίας των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων, καθώς και από ιατροδικαστές, οι οποίοι υπηρετούν σε νοσηλευτικά ιδρύματα του Εθνικού Συστήματος Υγείας που διαθέτουν κατάλληλη υποδομή.

Για τις ως άνω πράξεις συντάσσεται, χωρίς υπαίτια βραδύτητα, έκθεση από τον ιατροδικαστή, όταν δε, συντρέχει αυτόφωρη σύλληψη και επικείμενη εισαγωγή σε δίκη, η έκθεση συντάσσεται και παραδίδεται στην αρμόδια αρχή αμελλητί.

Οι ιατροδικαστικές πράξεις διενεργούνται είτε επί ζώντος είτε επί θανόντος προσώπου και περιλαμβάνουν όλα τα κρίσιμα κατά τους κανόνες της επιστήμης στοιχεία για τη διερευνώμενη υπόθεση.

Αν ο ιατροδικαστής το κρίνει αναγκαίο, λαμβάνεται βιολογικό υλικό από το θύμα προς διενέργεια εργαστηριακών εξετάσεων, στις δε καταγγελίες για εγκλήματα κατά της γενετήσιας ελευθερίας είναι υποχρεωτική εντός των αμέσως επόμενων ωρών από τον χρόνο καταγγελίας, λήψη βιολογικού υλικού από το θύμα για εργαστηριακή εξέταση συγκριτικής μελέτης DNA. Στις περιπτώσεις αυτές, γίνεται υποχρεωτική μνεία στην ιατροδικαστική έκθεση περί της αναμονής των αποτελεσμάτων των εργαστηριακών εξετάσεων.

Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης καθορίζεται το ελάχιστο υποχρεωτικό περιεχόμενο της ιατροδικαστικής έκθεσης.

2. Σε περίπτωση θανάτου ασθενούς από παθολογικά αίτια, που πιστοποιούνται από τον θεράποντα ιατρό νοσηλευτικού ιδρύματος, ανεξαρτήτως χρόνου νοσηλείας, δεν διενεργείται ιατροδικαστική διερεύνηση.

Σε κάθε άλλη περίπτωση θανάτου, που λαμβάνει χώρα εκτός νοσηλευτικού ιδρύματος, δεν διενεργείται ιατροδικαστική διερεύνηση, αν έχει πιστοποιηθεί από τον προσωπικό ιατρό πρωτοβάθμιας φροντίδας του θανόντος ή από τον θεράποντα ιατρό ή άλλον ιατρό που έχει λάβει γνώση του πλήρους ιατρικού ιστορικού του θανόντος, ότι ο θάνατος οφείλεται σε παθολογικά αίτια. Ομοίως, δεν απαιτείται ιατροδικαστική διερεύνηση στην περίπτωση θανάτου ανηλίκου διαγνωσμένου πάσχοντος από νεοπλασματική ασθένεια, ο οποίος νοσηλεύεται ή έχει νοσηλευτεί σε παιδιατρικό ογκολογικό τμήμα νοσηλευτικού ιδρύματος, όταν πιστοποιείται από τον θεράποντα ειδικό ιατρό ότι ο θάνατος οφείλεται σε παθολογικά αίτια. Σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις της παρούσας, διενεργείται κατ' εξαίρεση ιατροδικαστική διερεύνηση με παραγγελία εισαγγελικής ή προανακριτικής αρχής, κατόπιν αίτησης οικείου του θανόντος ή τρίτου, στην οποία αμφισβητείται η αιτία θανάτου, εντός είκοσι τεσσάρων (24) ωρών από τον χρόνο διαπίστωσης του θανάτου.

3. Από την εφαρμογή της παρ. 2, εξαιρούνται θάνατοι που σχετίζονται άμεσα και αιτιωδώς με χειρουργική επέμβαση ή που συνέβησαν σε γυναίκα κατά την περιγεννητική περίοδο, θάνατοι κρατουμένων και κάθε περίπτωση θανάτου από εξωτερικά αίτια (βίαιος θάνατος), θάνατοι ατόμων αγνώστων ταυτοποιητικών στοιχείων και αιφνίδιοι και μη πιστοποιημένοι από γνωστά παθολογικά αίτια θάνατοι. Στις περιπτώσεις του προηγούμενου εδαφίου διενεργείται υποχρεωτικά ιατροδικαστική διερεύνηση. Σε κάθε περίπτωση θανάτου ανηλίκου, πλην της περίπτωσης του τρίτου εδαφίου της παρ. 2, διενεργείται ιατροδικαστική διερεύνηση εκτός αν ο αρμόδιος εισαγγελέας, αφού λάβει γνώση των στοιχείων του ιατρικού φακέλου και των ιατρικών πιστοποιήσεων, κρίνει ότι η διενέργειά της δεν είναι αναγκαία.

4. Σε όλες τις περιπτώσεις ιατροδικαστικής διερεύνησης, επί θανόντος προσώπου, απόσπασμα προκαταρκτικής ιατροδικαστικής εκτίμησης με την εικαζόμενη βάσει αναγκάτων αιτία θανάτου, διαβιβάζεται στον απολύτως αναγκαίο χρόνο από τη διενέργεια της νεκροψίας, στην παραγγέλλουσα αρχή.

5. Αν δημόσια ιατροδικαστική υπηρεσία αδυνατεί να διενεργήσει ιατροδικαστικές πράξεις, επιτρέπεται να δοθεί εντολή για διενέργεια ιατροδικαστικών πράξεων σε άλλη ιατροδικαστική υπηρεσία ή στους λοιπούς φορείς που κατά τις διατάξεις του παρόντος δύνανται να διενεργούν τέτοιες πράξεις, έπειτα από έγκριση του αρμόδιου Εισαγγελέα.

6. Αυτεπαγγέλτως, με επιμέλεια των ιατροδικαστικών υπηρεσιών και έγκριση της αρμόδιας εισαγγελικής ή δικαστικής αρχής ή έπειτα από παραγγελία των ανωτέρω δύναται να συντάσσεται έκθεση επαναξιολόγησης της συνταχθείσας ιατροδικαστικής έκθεσης, ύστερα από μελέτη της υπόθεσης, από τριμελή επιτροπή η οποία συστήνεται εντός του Ιανουαρίου εκάστου έτους με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης και με θητεία ενός (1) έτους και απαρτίζεται από τον προϊστάμενο όλων των ιατροδικαστικών υπηρεσιών του Κράτους ως πρόεδρο και δύο (2) προϊσταμένους περιφερειακών ιατροδικαστι-

κών υπηρεσιών του Κράτους ως μέλη με αντίστοιχους αναπληρωτές προϊστάμενους τοπικών ιατροδικαστικών υπηρεσιών του Κράτους. Ο πρόεδρος και τα μέλη της ως άνω τριμελούς επιτροπής έχουν ασυμβίβαστο σχετικά με τη συμμετοχή τους ως αιρετά μέλη στο υπηρεσιακό και στο πειθαρχικό συμβούλιο των ιατροδικαστών. Αν ο ιατροδικαστής, ο οποίος συνέταξε την επαναξιολογούμενη ιατροδικαστική έκθεση υπηρετεί σε υπηρεσία της οποίας ο προϊστάμενος είναι μέλος της επιτροπής, τότε ο τελευταίος αντικαθίσταται από τον νόμιμο αναπληρωτή του. Σε περίπτωση αδυναμίας συγκρότησης για αντικειμενικούς λόγους της επιτροπής του πρώτου εδαφίου, ως τακτικά μέλη δύναται να ορίζονται και προϊστάμενοι τοπικών ιατροδικαστικών υπηρεσιών του Κράτους.

7. Σε υποθέσεις που υπάγονται στην καθ' ύλην αρμοδιότητα των στρατιωτικών δικαστηρίων, οι ιατροδικαστικές πράξεις της παρ. 1 διενεργούνται σε στρατιωτικά νοσοκομεία, από Αξιωματικούς Υγειονομικού Ιατρών των Κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων με ειδικότητα ιατροδικαστή. Αν αυτοί αδυνατούν να διενεργήσουν ιατροδικαστικές πράξεις ή κινδυνεύει η έγκαιρη ολοκλήρωση της ανακριτικής διαδικασίας, η αρμόδια αρχή του στρατιωτικού δικαστηρίου αναθέτει τη διενέργειά τους στους φορείς της παρ. 1.

8. Η Διεύθυνση Υγειονομικού του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας καταρτίζει πίνακα στρατιωτικών ιατροδικαστών και των Στρατιωτικών Νοσοκομείων στα οποία υπηρετούν, με ειδική αναφορά στην τοπική τους αρμοδιότητα, τον οποίο κοινοποιεί στις στρατιωτικές εισαγγελίες και στα στρατιωτικά δικαστήρια, όπως και κάθε μεταγενέστερη μεταβολή του.

9. Η παραβίαση της παρ. 1 συνιστά για τον ιατροδικαστή ειδικό πειθαρχικό παράπτωμα.»

Άρθρο 42

Διαδικασία πλήρωσης θέσεων του κλάδου ΥΕ Βοηθητικού Υγειονομικού Προσωπικού ειδικότητας ΥΕ Νεκροτόμων - Προσθήκη άρθρου 4Α στον ν. 3772/2009

Στον ν. 3772/2009 (Α' 112) προστίθεται άρθρο 4Α ως εξής:

«Άρθρο 4Α

Διαδικασία πλήρωσης θέσεων του κλάδου ΥΕ Βοηθητικού Υγειονομικού Προσωπικού ειδικότητας ΥΕ Νεκροτόμων

1. Για την κάλυψη επιτακτικών αναγκών των ιατροδικαστικών υπηρεσιών της χώρας καταρτίζεται, στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, ηλεκτρονικός κατάλογος, του κλάδου ΥΕ Βοηθητικού Υγειονομικού Προσωπικού ειδικότητας ΥΕ Νεκροτόμων, ανεξάρτητα από την ύπαρξη κενών οργανικών θέσεων, στον οποίο εγγράφονται όσοι κατέχουν τα απαιτούμενα προσόντα.

2. Οι υποψήφιοι εγγράφονται, μέσω ηλεκτρονικής εφαρμογής, στον ηλεκτρονικό κατάλογο, κάθε έτος, μέσα στο δεύτερο δεκαπενθήμερο του μηνός Ιανουαρίου. Ο κατάλογος αναρτάται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Δικαιοσύνης και της κάθε ιατροδικαστικής υπηρεσίας μέχρι το τέλος του μηνός Φεβρουαρίου του ίδιου έτους

και παραμένει, επικαιροποιημένος, μέχρι την ανάρτηση του νέου ηλεκτρονικού καταλόγου του επόμενου έτους. Στην περίπτωση που υποψήφιος παραιτείται σε χρόνο μικρότερο του έτους από την υπογραφή της σύμβασης εργασίας, προσλαμβάνεται ο επόμενος κατά σειρά στον ηλεκτρονικό κατάλογο υποψήφιος για χρονικό διάστημα ίσο με αυτό της αρχικής σύμβασης.

3. Τα αιτήματα των ιατροδικαστικών υπηρεσιών για προσλήψεις του κλάδου ΥΕ Βοηθητικού Υγειονομικού Προσωπικού ειδικότητας ΥΕ Νεκροτόμων υποβάλλονται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης.

4. Το προσωπικό του παρόντος προσλαμβάνεται με σύμβαση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου. Είναι προσωπικό πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης και η πρόσληψή του γίνεται με τους όρους που καθορίζονται στην υπουργική απόφαση της παρ. 10, κατόπιν έγκρισης του Υπηρεσιακού Γραμματέα του Υπουργείου Δικαιοσύνης και απόφασης τοποθέτησης του ίδιου.

5. Αρμόδιο για την κατάρτιση του καταλόγου, τον έλεγχο της νομιμότητας των δικαιολογητικών των εγγεγραμμένων σε αυτόν και τη σύνταξη των πινάκων κατάταξης είναι το Υπουργείο Δικαιοσύνης, το οποίο μετά το πέρας του ελέγχου, προχωρά στην πρόσληψη του προσωπικού, στις Ιατροδικαστικές υπηρεσίες όπως ορίζεται ανωτέρω.

6. Το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.) δύναται να προβαίνει σε κατ' ένσταση έλεγχο νομιμότητας των πινάκων κατάταξης. Η ένσταση κατά των πινάκων κατάταξης ασκείται από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον εντός δέκα (10) ημερών από την έκδοσή τους. Ο έλεγχος του Α.Σ.Ε.Π., σύμφωνα με την παρούσα, δεν αναστέλλει την απασχόληση του προσωπικού που έχει προσληφθεί μέχρι την έκδοση της απόφασης επί των ενστάσεων.

7. Οι αποφάσεις του Α.Σ.Ε.Π. της παρ. 6 εκτελούνται άμεσα από τον οικείο φορέα. Εφόσον η συμμόρφωση στις ανωτέρω αποφάσεις του Α.Σ.Ε.Π. συνεπάγεται την απόλυση προσωπικού που έχει προσληφθεί κατά τους όρους των παρ. 1 έως 5, οι απολυόμενοι λαμβάνουν τις αποδοχές που προβλέπονται για την απασχόλησή τους έως την ημέρα της απόλυσης, χωρίς οποιαδήποτε αποζημίωση από την αιτία αυτή. Η σύμβαση του προσωπικού, που προσλαμβάνεται συνεπεία της εν λόγω απόφασης του Α.Σ.Ε.Π., έχει τη διάρκεια που έχει ορισθεί στην αρχικά συναφθείσα σύμβαση.

8. Η διάρκεια του χρόνου απασχόλησης του ανωτέρω προσωπικού καθορίζεται στην απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης και αναφέρεται ρητά σε κάθε απόφαση τοποθέτησής του, καθώς και σε κάθε σύμβαση εργασίας που συνάπτεται. Σε κάθε περίπτωση, το χρονικό διάστημα της απασχόλησης δεν μπορεί να είναι μικρότερο του ενός (1) έτους και μεγαλύτερο των δύο (2) ετών.

9. Το ανωτέρω προσωπικό, κατά τον χρόνο απασχόλησής του, αμείβεται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 4354/2015 (Α' 176). Η δαπάνη για την αμοιβή του ανωτέρω προσωπικού βαρύνει τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του φορέα, στον οποίο εργάζονται, ενώ δύναται να καλύπτεται και από ενωσιακούς πόρους και συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα. Στην τελευταία περίπτωση η διάρκεια της σύμβασης δύναται να

ανανεώνεται, πέραν της διεισδυτικότητας και μέχρι τη λήξη των ως άνω προγραμμάτων. Οι διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας, όπως αυτές για τις άδειες των εργαζομένων και για τα επιδόματα που αυτοί δικαιούνται, ισχύουν και εφαρμόζονται και για το εν λόγω προσωπικό.

10. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών καθορίζονται ο τρόπος κατάρτισης και τήρησης του ηλεκτρονικού καταλόγου του κλάδου ΥΕ Βοηθητικού Υγειονομικού Προσωπικού ειδικότητας ΥΕ Νεκροτόμων, το περιεχόμενο και η διαδικασία υποβολής των αιτήσεων των υποψηφίων, ο χρόνος και η διαδικασία ελέγχου των δικαιολογητικών τους, καθώς και κάθε άλλο θέμα που σχετίζεται με την πρόσληψη του προσωπικού αυτού. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται τα απαιτούμενα τυπικά και τυχόν πρόσθετα προσόντα, καθώς και τα κριτήρια και ο τρόπος μοριοδότησης και κατάταξής τους.»

Άρθρο 43

Πειθαρχικό Συμβούλιο Ιατροδικαστών - Τροποποίηση άρθρου 9B ν. 3772/2009

1. Στο άρθρο 9B του ν. 3772/2009 (Α' 112), περί Πειθαρχικού Συμβουλίου Ιατροδικαστών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) προστίθεται ο τίτλος «Πειθαρχικό Συμβούλιο Ιατροδικαστών», β) η παρ. 2 αντικαθίσταται, γ) στην παρ. 3 οι λέξεις «με βαθμό τουλάχιστον Δ', με τον αναπληρωτή του, οι οποίοι υπηρετούν στην Κεντρική Υπηρεσία» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του κλάδου ΠΕ Διοικητικού - Οικονομικού της Κεντρικής Υπηρεσίας», δ) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 4 οι λέξεις «του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρώπινων Δικαιωμάτων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του Υπηρεσιακού Γραμματέα του Υπουργείου Δικαιοσύνης», ε) η παρ. 6 αντικαθίσταται, στ) καταργούνται οι παρ. 9 και 12 και μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις το άρθρο 9B διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 9B

Πειθαρχικό Συμβούλιο Ιατροδικαστών

1. Στο Υπουργείο Δικαιοσύνης συστήνεται Πειθαρχικό Συμβούλιο Ιατροδικαστών, το οποίο έχει αρμοδιότητα για κάθε θέμα που αφορά την πειθαρχική κατάσταση των ιατροδικαστών.

2. Το Πειθαρχικό Συμβούλιο Ιατροδικαστών είναι πενταμελές και αποτελείται από: α) έναν (1) πάρεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας ή εφέτη των πολιτικών ή διοικητικών δικαστηρίων ή αντεισαγγελέα εφετών, ως πρόεδρο, με τον αναπληρωτή του, οι οποίοι υποδεικνύονται από τον πρόεδρο του οικείου δικαστηρίου ή από τον προϊστάμενο της οικείας εισαγγελίας, β) έναν (1) αντεισαγγελέα πρωτοδικών, ως μέλος, με τον αναπληρωτή του, οι οποίοι υποδεικνύονται από τον προϊστάμενο της οικείας εισαγγελίας, γ) έναν (1) πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ως μέλος, με τον αναπληρωτή του, οι οποίοι υποδεικνύονται από τον Πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, δ) έναν (1) προϊστάμενο Γενικής Διεύθυνσης του Υπουργείου Δικαιοσύνης, ως μέλος, ο οποίος αναπληρώνεται από προϊστάμενο άλλης γενικής διεύθυνσης του ιδίου Υπουργείου και ε) έναν

(1) Ιατροδικαστή ως μέλος, με τον αναπληρωτή του, ο οποίος επιλέγεται κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 9Α, ο οποίος αναπληρώνεται από προϊστάμενο άλλης διεύθυνσης του ιδίου Υπουργείου.

3. Γραμματέας του Πειθαρχικού Συμβουλίου Ιατροδικαστών ορίζεται υπάλληλος του κλάδου ΠΕ Διοικητικού - Οικονομικού της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

4. Τα μέλη του Πειθαρχικού Συμβουλίου Ιατροδικαστών με ισάριθμους αναπληρωτές τους, ορίζονται με απόφαση του Υπηρεσιακού Γραμματέα του Υπουργείου Δικαιοσύνης για θητεία δύο (2) ετών, που αρχίζει την 1η Ιανουαρίου, με απόφαση που εκδίδεται κατά το Δεκέμβριο του προηγούμενου έτους. Η θητεία των μελών του Συμβουλίου λήγει την 31η Δεκεμβρίου των ετών των οποίων ο τελευταίος αριθμός είναι άρτιος. Κατά τη διάρκεια της θητείας τους, απαγορεύεται η αντικατάσταση μελών, εκτός αν συντρέχουν αποδεδειγμένα σοβαροί υπηρεσιακοί ή προσωπικοί λόγοι.

5. Ο αναπληρωτής του προέδρου προεδρεύει σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος του προέδρου. Τα αναπληρωματικά μέλη μετέχουν σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος των τακτικών μελών.

6. Για τη διαδικασία ενώπιον του Πειθαρχικού Συμβουλίου Ιατροδικαστών εφαρμόζονται αναλόγως τα άρθρα 122 έως 140 του Μέρους Ε' του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007, Α' 26).

7. Ο ιατροδικαστής μπορεί να παρίσταται ενώπιον του Πειθαρχικού Συμβουλίου Ιατροδικαστών που κρίνει την πειθαρχική του υπόθεση αυτοπροσώπως ή με συμπάροσταση δικηγόρου ή μόνο δια δικηγόρου.

8. Στο Πειθαρχικό Συμβούλιο Ιατροδικαστών ορίζονται ως εισηγητές με πράξη του προέδρου, μόνο μέλη αυτού, τακτικά ή αναπληρωματικά. Το Συμβούλιο ευρίσκεται σε απαρτία όταν είναι παρόντα τρία τουλάχιστον μέλη του, στα οποία απαραίτητως πρέπει να περιλαμβάνεται ο πρόεδρος ή ο αναπληρωτής του. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του προέδρου. Εάν σχηματισθούν περισσότερες από δύο γνώμες, όσοι ακολουθούν την ασθενέστερη, οφείλουν να προσχωρήσουν σε μια από τις επικρατέστερες. Η ψηφοφορία των μελών γίνεται κατά σειρά αντίστροφη από εκείνη της απόφασης ορισμού τους. Δεν επιτρέπεται η αποχή από την ψηφοφορία ή η λευκή ψήφος.

9. (Καταργείται)

10. Για όσα θέματα δεν ρυθμίζονται από το παρόν άρθρο εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις περί συλλογικών οργάνων του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45).

11. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης καθορίζεται η αποζημίωση των τακτικών και των αναπληρωματικών μελών του Πειθαρχικού Συμβουλίου Ιατροδικαστών, ανάλογα με τις συνδριάσεις στις οποίες μετείχαν, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

12. (Καταργείται)».

2. Το Πειθαρχικό Συμβούλιο Ιατροδικαστών της παρ. 1 συγκροτείται εντός τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος.

Άρθρο 44
Χρήση Πληροφοριακού Συστήματος
Ιατροδικαστικής Υπηρεσίας του Κράτους -
Προσθήκη άρθρου 9Γ στον ν. 3772/2009

Στον ν. 3772/2009 (Α' 112) προστίθεται άρθρο 9Γ ως εξής:

«Άρθρο 9Γ
Χρήση Πληροφοριακού Συστήματος
Ιατροδικαστικής Υπηρεσίας του Κράτους

1. Το Υπουργείο Δικαιοσύνης αναπτύσσει πληροφοριακό σύστημα, το οποίο τηρείται στις ιατροδικαστικές υπηρεσίες με σκοπό τη διαχείριση των ιατροδικαστικών πράξεων.

Το σύστημα περιλαμβάνει στις λειτουργίες του κατ'ελάχιστον την ψηφιακή λήψη της παραγγελίας εξέτασης, τη δημιουργία ηλεκτρονικής καρτέλας υπόθεσης, την ψηφιακή καταχώρηση των ευρημάτων, καθώς και άλλων απαραίτητων στοιχείων, την καταγραφή αποστολής δειγμάτων σε τρίτους και την παραγωγή της ιατροδικαστικής έκθεσης.

2. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης ρυθμίζονται ο τρόπος εισαγωγής στο πληροφοριακό σύστημα των ευρημάτων από τους ιατροδικαστές κατά τη διάρκεια της εξέτασης, το είδος της διαδικτυακής εφαρμογής για τη διαχείριση των υποθέσεων και την επεξεργασία της ιατροδικαστικής έκθεσης, η ειδική εφαρμογή του εξοπλισμού καταγραφής των ευρημάτων, τα στοιχεία που καταχωρούνται ψηφιακά στο πληροφοριακό σύστημα, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος.

3. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης ορίζεται ο χρόνος έναρξης λειτουργίας του πληροφοριακού συστήματος του παρόντος σε όλη την Επικράτεια. Μετά την έκδοση της απόφασης του προηγούμενου εδαφίου, οι Ιατροδικαστικές Υπηρεσίες του Κράτους και οι λοιπές εμπλεκόμενες αρχές και υπηρεσίες λειτουργούν μόνο μέσω του πληροφοριακού συστήματος, σε διαφορετική περίπτωση ο υπαίτιος τελεί ειδικό πειθαρχικό παράπτωμα.»

Άρθρο 45
Άσκηση ιδιωτικού έργου με αμοιβή από
ιατροδικαστή - Προσθήκη παρ. 2Α στο
άρθρο 10 του ν. 3772/2009

1. Στο άρθρο 10 του ν. 3772/2009 (Α' 112), περί εφαρμογής του Υπαλληλικού Κώδικα και διατηρούμενων διατάξεων, προστίθεται παρ. 2Α, ως εξής:

«2Α. Ο ιατροδικαστής επιτρέπεται να ασκεί ιδιωτικό έργο επ' αμοιβή σύμφωνα με το άρθρο 31 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26) για ταρίχευση, αποτέφρωση σορού, άσκηση εκπαιδευτικού έργου και λοιπές δραστηριότητες που δεν συνδέονται με την άσκηση των υπηρεσιακών καθηκόντων και την ιδιότητά του. Η άσκηση ιδιωτικού έργου χωρίς αμοιβή απαγορεύεται.»

2. Η ταρίχευση σορού εντός του νεκροτομείου ιατροδικαστικής υπηρεσίας του κράτους επιτρέπεται μόνο αν

αυτή προορίζεται για ιατροδικαστική διερεύνηση. Στην περίπτωση αυτή, καταβάλλεται από τον παραγγέλλοντα την ταρίχευση παράβολο ύψους τριάντα (30) ευρώ, το οποίο μπορεί να αναπροσαρμόζεται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, για τη χρήση του χώρου του νεκροτομείου και των υλικών της ταρίχευσης υπέρ του Ταμείου Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων, προς κάλυψη λειτουργικών δαπανών των Ιατροδικαστικών Υπηρεσιών.

Άρθρο 46
Κάλυψη κενών θέσεων Ιατροδικαστών στην
Ιατροδικαστική Υπηρεσία

Οι κενές θέσεις Ιατροδικαστών της Ιατροδικαστικής Υπηρεσίας του Κράτους για τα επόμενα δύο (2) ημερολογιακά έτη καλύπτονται από τον πίνακα επιτυχόντων του διαγωνισμού για την πλήρωση είκοσι μίας (21) κενών οργανικών θέσεων ιατροδικαστών που εκδόθηκε δυνάμει της υπ' αρ. 31715/6.8.2021 προκήρυξης του Υπουργού Δικαιοσύνης (ΑΣΕΠ 45).

Άρθρο 47
Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης εκδίδονται πρωτόκολλα ενεργειών της ιατροδικαστικής υπηρεσίας για τις περιπτώσεις μαζικών καταστροφών, εγκλημάτων κατά της γενετήσιας ελευθερίας, ενδοοικογενειακής βίας, εγκλημάτων με θύματα ανηλίκους, καλής και ασφαλούς λειτουργίας του νεκροτομείου και των εργαστηρίων, διαχείρισης άγνωστων και αζήτητων σορών, καθώς και της εν γένει ιατροδικαστικής διερεύνησης. Με όμοια απόφαση καθορίζονται οι δείκτες ποιότητας των παρεχόμενων ιατροδικαστικών υπηρεσιών.

2. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης, καταρτίζεται Κώδικας Δεοντολογίας Ιατροδικαστικού επαγγέλματος.

3. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Εσωτερικών, συστήνεται ειδικό συμβούλιο ιατροδικαστών με αρμοδιότητα την επιλογή των προϊσταμένων όλων των οργανικών μονάδων των ιατροδικαστικών υπηρεσιών και ρυθμίζονται όλα τα αναγκαία θέματα για την επιλογή των ανωτέρω προϊσταμένων και την αξιολόγηση του προσωπικού τους. Με απόφαση του Υπηρεσιακού Γραμματέα του Υπουργείου Δικαιοσύνης μέχρι την έκδοση του προεδρικού διατάγματος του πρώτου εδαφίου τοποθετούνται ως προϊστάμενοι των ιατροδικαστικών υπηρεσιών που ασκούν αρμοδιότητες γενικής διεύθυνσης, διεύθυνσης και τμήματος ιατροδικαστές που διαθέτουν την απαιτούμενη εμπειρία, λαμβανομένων υπόψη της ευδόκιμης υπηρεσίας, των τίτλων σπουδών, της γνώσης ξένων γλωσσών και της κατοχής μεταπτυχιακών και διδακτορικών τίτλων. Με όμοια απόφαση ορίζονται ως προϊστάμενοι των λοιπών οργανικών μονάδων των ιατροδικαστικών υπηρεσιών υπάλληλοι που διαθέτουν την απαιτούμενη εμπειρία, λαμβανομένων υπόψη των κριτηρίων του δευτέρου εδαφίου.

**ΜΕΡΟΣ Δ'
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΜΟΝΑΔΑ
ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ (EUROJUST)**

**Άρθρο 48
Σκοπός**

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η ενδυνάμωση της παρουσίας της χώρας στην Ευρωπαϊκή Μονάδα Δικαστικής Συνεργασίας (Eurojust), η εξιχνίαση μεγαλύτερου αριθμού υποθέσεων με διασυνοριακό χαρακτήρα και η εναρμόνιση με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2018/1727 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Νοεμβρίου 2018, σχετικά με τον οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη συνεργασία στον τομέα της ποινικής δικαιοσύνης (Eurojust) και την αντικατάσταση και την κατάργηση της Απόφασης 2002/187/ΔΕΥ του Συμβουλίου.

**Άρθρο 49
Αντικείμενο**

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι η τροποποίηση των κριτηρίων για την ανάληψη καθηκόντων των Εισαγγελέων στη Eurojust και η διεύρυνση του καταλόγου των αδικημάτων από την κοινή ομάδα έρευνας, μέσω της συμπερίληψης της διευκόλυνσης εισόδου και εξόδου από το ελληνικό έδαφος πολίτη τρίτης χώρας εκ κερδοσκοπίας από δύο ή περισσότερους δράστες.

**Άρθρο 50
Επανακαθορισμός των προσόντων του
εισαγγελικού λειτουργού για ανάληψη
καθηκόντων στην Eurojust - Τροποποίηση
παρ. 1 άρθρου 1 ν. 3663/2008**

Στην παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3663/2008 (Α' 99), περί Εθνικού Μέλους στην Ευρωπαϊκή Μονάδα Δικαστικής Συνεργασίας (Eurojust), επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) τα εδάφια δεύτερο, τέταρτο και πέμπτο αντικαθίστανται, β) το τρίτο εδάφιο καταργείται και μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Στην Ευρωπαϊκή Μονάδα Δικαστικής Συνεργασίας (EUROJUST), η οποία ιδρύθηκε με την απόφαση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης 2002/187/ΔΕΥ της 28ης.2.2002 ΕΕ (ΕΕ L 63/6.3.2002), όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης 2009/426/ΔΕΥ της 16ης.12.2008 (ΕΕ L 138/4.6.2009) και ανασυγκροτήθηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2018/1727 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Νοεμβρίου 2018, σχετικά με τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη συνεργασία στον τομέα της ποινικής δικαιοσύνης (EUROJUST) και την κατάργηση της απόφασης 2002/187/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 295/21.11.2018), ορίζονται, με διάταγμα που εκδίδεται κατόπιν προτάσεως των Υπουργών Δικαιοσύνης και Εξωτερικών ύστερα από απόφαση του οικείου Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου, Εθνικό Μέλος, αναπληρωτής και βοηθός αυτού, εισαγγελικοί λειτουργοί.

Το Εθνικό Μέλος κατέχει τον βαθμό του Αντεισαγγελέα Εφετών. Ο αναπληρωτής αυτού πρέπει να κατέχει τον

βαθμό του Εισαγγελέα Πρωτοδικών και να έχει συμπληρώσει τουλάχιστον τρία (3) έτη υπηρεσίας στον βαθμό αυτόν. Ο βοηθός πρέπει να κατέχει τον βαθμό του Αντεισαγγελέα Πρωτοδικών και να έχει συμπληρώσει τουλάχιστον πέντε (5) έτη υπηρεσίας στον βαθμό αυτόν. Στην περίπτωση προαγωγής του Εθνικού Μέλους, του αναπληρωτή του ή του βοηθού στον επόμενο βαθμό, ενώ διαρκεί η θητεία τους στη EUROJUST, αυτή εξακολουθεί κανονικά έως τη λήξη της. Ο αναπληρωτής και ο βοηθός δύναται να ενεργούν εξ ονόματος του Εθνικού Μέλους ή να αντικαθιστούν το Εθνικό Μέλος κατά την ενάσκηση των αρμοδιοτήτων του, όταν κωλύεται και υπό τις οδηγίες του. Ο ορισμός του Εθνικού Μέλους, του αναπληρωτή του και του βοηθού, ανακοινώνεται από τον Υπουργό Εξωτερικών στη EUROJUST και στη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης με επίσημο ταχυδρομείο.»

**Άρθρο 51
Διαδικασία διαβίβασης από το Εθνικό
Μέλος στην Ευρωπαϊκή Μονάδα Δικαστικής
Συνεργασίας (Eurojust) επιχειρησιακών
δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα -
Εναρμόνιση με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2018/1727
του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του
Συμβουλίου της 14ης Νοεμβρίου 2018 -
Αντικατάσταση παρ. 1 άρθρου 12 ν. 3663/2008**

Η παρ. 1 του άρθρου 12 του ν. 3663/2008 (Α' 99), περί υποχρεώσεων του Εθνικού Μέλους, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Πριν το Εθνικό Μέλος διαβιβάσει επιχειρησιακά δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που έχουν παρασχεθεί από τις αρμόδιες εθνικές αρχές, σε θεσμικά και λοιπά όργανα, ή οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε τρίτες χώρες ή διεθνείς οργανισμούς, εάν είναι αναγκαίο για την άσκηση των καθηκόντων τους και είναι σύμφωνο με τα άρθρα 55 και 56 του Κανονισμού 2018/1727 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Νοεμβρίου 2018, σχετικά με τον οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη συνεργασία στον τομέα της ποινικής δικαιοσύνης (Eurojust) και την αντικατάσταση και την κατάργηση της απόφασης 2002/187/ΔΕΥ του Συμβουλίου (L 295), υποχρεούται να λάβει τη συγκατάθεση του κατά τόπον αρμόδιου Εισαγγελέα Εφετών. Η συγκατάθεση ανακαλείται ελεύθερα πριν από τον χρόνο διαβίβασης των δεδομένων.»

**Άρθρο 52
Συμπερίληψη του εγκλήματος της
διευκόλυνσης της εισόδου και εξόδου από
το ελληνικό έδαφος πολίτη της χώρας -
Τροποποίηση άρθρου 13 ν. 3663/2008**

Στο άρθρο 13 του ν. 3663/2008 (Α' 99), περί κοινής ομάδας έρευνας, μετά από τις λέξεις «των εγκλημάτων» προστίθενται οι λέξεις «της διευκόλυνσης εισόδου στο ελληνικό έδαφος ή εξόδου από το ελληνικό έδαφος πολίτη τρίτης χώρας (παρ. 4 του άρθρου 24 του Κώδικα Μετανάστευσης (ν. 5038/2023, Α' 81),» και μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις το άρθρο 13 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 13

Κοινή ομάδα έρευνας

Κοινή ομάδα έρευνας είναι η ομάδα προσώπων, η οποία συγκροτείται για να διεξάγει έρευνα σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη διακρίβωση των εγκλημάτων της διευκόλυνσης εισόδου στο ελληνικό έδαφος ή εξόδου από το ελληνικό έδαφος πολίτη τρίτης χώρας (παρ. 4 του άρθρου 24 του Κώδικα Μετανάστευσης (ν. 5038/2023, Α' 81), της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών ουσιών (ν. 4139/2013, Α' 74), της εμπορίας ανθρώπων (άρθρο 323Α ΠΚ), των τρομοκρατικών πράξεων (άρθρο 187Α ΠΚ) και των εγκλημάτων που αναφέρονται στην περ. ε' του άρθρου 2 του π.δ. 135/2013 (Α' 209), ιδίως όταν: α) η έρευνα απαιτεί δυσχερείς και περίπλοκες ενέργειες συνδεδεμένες με άλλα κράτη μέλη, β) η φύση και η πολυπλοκότητα της υπόθεσης απαιτεί συντονισμένη και εναρμονισμένη δράση στα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη.»

ΜΕΡΟΣ Ε'

ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΗΝ ΚΑΘ' ΎΛΗΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΤΟΠΟΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΤΑΚΤΙΚΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΣΚΟΠΟΣ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 53

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η σύμμετρη κατανομή της δικαστικής ύλης μεταξύ των διοικητικών δικαστηρίων με τροποποιήσεις της καθ' ύλην και κατά τόπον αρμοδιότητας αυτών, με στόχο την αποτελεσματικότερη παροχή δικαστικής προστασίας, καθώς και την επιτάχυνση της έκδοσης των δικαστικών αποφάσεων.

Άρθρο 54

Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους αποτελούν η τροποποίηση:

α) της παρ. 2 του άρθρου 6 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α' 97), περί της καθ' ύλην αρμοδιότητας των διοικητικών δικαστηρίων,

β) του άρθρου 205Α του ν. 4412/2016 (Α' 147), περί της δικαστικής επίλυσης των διαφορών που αναφέρονται από συμβάσεις προμήθειας ή παροχής υπηρεσιών,

γ) της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 702/1977 (Α' 268), περί των ακυρωτικών διαφορών που υπάγονται στην αρμοδιότητα του τριμελούς διοικητικού εφετείου,

δ) της περ. ε) της παρ. 2 και της παρ. 4 του άρθρου 7 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, περί της κατά τόπον αρμοδιότητας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων,

ε) της παρ. 1 του άρθρου 126B του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας,

στ) της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 217 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, περί της ανακοπής κατά των πράξεων που εκδίδονται στο πλαίσιο της διαδικασίας διοικητικής εκτέλεσης,

ζ) του άρθρου 218 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, περί του δικαστηρίου που είναι αρμόδιο για την εκδίκαση

ση των διαφορών που αναφέρονται κατά την είσπραξη των δημόσιων εσόδων,

η) των περ. α) και β) της παρ. 2 του άρθρου 219 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, περί της ενεργητικής και παθητικής νομιμοποίησης στο πλαίσιο της διαδικασίας διοικητικής εκτέλεσης, και

θ) της παρ. 1 του άρθρου 220 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, περί της προθεσμίας άσκησης ανακοπής στο πλαίσιο της διοικητικής εκτέλεσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΗΝ ΚΑΘ' ΎΛΗΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΤΑΚΤΙΚΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

Άρθρο 55

Εξαίρεση των διαφορών από δημόσιες συμβάσεις προμηθειών ή παροχής υπηρεσιών από την καθ' ύλην αρμοδιότητα του Εφετείου - Επέκταση καθ' ύλην αρμοδιότητας Τριμελούς Πρωτοδικείου σε φορολογικές και τελωνειακές διαφορές - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 6 και παρ. 1 άρθρου 126B Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας

1. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 6 και παρ. 1 του άρθρου 126B του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α' 97), περί της καθ' ύλην αρμοδιότητας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. α), προστίθενται οι λέξεις «με εξαίρεση τις διαφορές από δημόσιες συμβάσεις προμηθειών ή παροχής υπηρεσιών, για τις οποίες αρμόδιο είναι σε πρώτο και τελευταίο βαθμό, το τριμελές πρωτοδικείο,», β) στο δεύτερο και τρίτο εδάφιο της περ. β), οι λέξεις «εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) αντικαθίστανται από τις λέξεις «διακοσίων πενήντα χιλιάδων (250.000)», γ) στην περ. δ), οι λέξεις «του άρθρου 46 του ν. 4174/2013 (Α' 170)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του άρθρου 45 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α' 58)» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Η εκδίκαση: α) των διαφορών από δημόσιες συμβάσεις ανήκει, σε πρώτο και τελευταίο βαθμό, στο εφετείο, με εξαίρεση τις διαφορές από δημόσιες συμβάσεις προμηθειών ή παροχής υπηρεσιών, για τις οποίες αρμόδιο είναι σε πρώτο και τελευταίο βαθμό, το τριμελές πρωτοδικείο, β) των φορολογικών και τελωνειακών εν γένει διαφορών, των οποίων το αντικείμενο δεν υπερβαίνει τις σαράντα χιλιάδες (40.000) ευρώ, ανήκει σε πρώτο βαθμό στο μονομελές πρωτοδικείο. Εάν το αντικείμενο υπερβαίνει το ποσό των σαράντα χιλιάδων (40.000) ευρώ και μέχρι του ποσού των διακοσίων πενήντα χιλιάδων (250.000) ευρώ, ανήκει σε πρώτο βαθμό στο τριμελές πρωτοδικείο. Εάν το αντικείμενο υπερβαίνει το ποσό των διακοσίων πενήντα χιλιάδων (250.000) ευρώ, ανήκει σε πρώτο και τελευταίο βαθμό στο τριμελές εφετείο, γ) των χρηματικών διαφορών, των οποίων το αντικείμενο δεν υπερβαίνει το ποσό των σαράντα χιλιάδων (40.000) ευρώ, ανήκει στο μονομελές πρωτοδικείο, δ) των διαφορών που προκύπτουν από την εφαρμογή των άρθρων 13 και 14 του ν. 2523/1997 (Α' 179), των παρ. 5 και 6

του άρθρου 45 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α' 58), του άρθρου 153 του ν. 2960/2001 (Α' 265) και των περ. γ', δ' και ε' της παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 1406/1983 (Α' 182), η οποία προστέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 51 του ν. 3659/2008 (Α' 77), ανήκει στον πρόεδρο πρωτοδικών του διοικητικού πρωτοδικείου, ο οποίος αποφαινεται ανεκκλήτως. Η παρ. 9 του άρθρου 13 του ν. 2523/1997 (Α' 179), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 51 του ν. 3900/2010 (Α' 213), εφαρμόζεται για την εκδίκαση των προσφυγών αυτών. Αν πρόκειται για φορολογική ή τελωνειακή εν γένει διαφορά, για την εφαρμογή των παραπάνω περ. β' και γ', η αρμοδιότητα προσδιορίζεται με βάση το ποσό του κύριου φόρου, δασμού, τέλους ή προστίμου.»

2. Στην παρ. 1 του εσωτερικού άρθρου 126B του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, περί της ενδοδικαστικής συμβιβαστικής επίλυσης σε συμβούλιο των διαφορών από αγωγές για απαιτήσεις από δημόσιες συμβάσεις, οι λέξεις «αρμοδιότητας των διοικητικών εφετειών» διαγράφονται και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Οι διαφορές από αγωγές για απαιτήσεις από την εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων υπόκεινται στη διαδικασία ενδοδικαστικής συμβιβαστικής επίλυσης σε συμβούλιο, σύμφωνα με τους όρους των επόμενων παραγράφων.»

Άρθρο 56

Αλλαγή της καθ' ύλην αρμοδιότητας επί διοικητικών διαφορών των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων για διαφορές από συμβάσεις προμήθειας ή παροχής υπηρεσιών - Τροποποίηση άρθρου 205Α ν. 4412/2016

Στο άρθρο 205Α του ν. 4412/2016 (Α' 147), περί της δικαστικής επίλυσης των διαφορών που αναφύονται από συμβάσεις προμήθειας ή παροχής υπηρεσιών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1, αα) στο πρώτο εδάφιο, ι) η λέξη «Εφετείο» αντικαθίσταται από τη λέξη «Πρωτοδικείο» και ιι) προστίθενται οι λέξεις «, το οποίο κρίνει σε πρώτο και τελευταίο βαθμό» και αβ) στο τρίτο εδάφιο, η λέξη «Εφετείων» αντικαθίσταται από τη λέξη «Πρωτοδικείων», β) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 και στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 3, η λέξη «Εφετείο» αντικαθίσταται από τη λέξη «Πρωτοδικείο», γ) στο τέταρτο εδάφιο της παρ. 4, η λέξη «Εφετείου» αντικαθίσταται από τη λέξη «Πρωτοδικείου», δ) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 5, η λέξη «Εφετείων» αντικαθίσταται από τη λέξη «Πρωτοδικείων» και το άρθρο 205Α διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 205Α

Δικαστική Επίλυση Διαφορών

1. Κάθε διαφορά μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών που προκύπτει από τη σύμβαση προμήθειας ή παροχής υπηρεσιών, ανεξάρτητα από τον χαρακτήρα της σύμβασης ως διοικητικής ή ως ιδιωτικού δικαίου, επιλύεται με την άσκηση προσφυγής ή αγωγής στο Διοικητικό Πρωτοδικείο της Περιφέρειας, στην οποία εκτελείται η σύμβαση, το οποίο κρίνει σε πρώτο και τελευταίο βαθμό. Παρέκταση αρμοδιότητας δεν επιτρέπεται. Αν η σύμ-

βαση εκτελείται στην Περιφέρεια δύο ή περισσότερων Διοικητικών Πρωτοδικείων, αρμόδιο καθίσταται αυτό που θα επιλέξει ο προσφεύγων ή ο ενάγων.

2. Πριν από την άσκηση της προσφυγής στο Διοικητικό Πρωτοδικείο προηγείται υποχρεωτικά η τήρηση της προβλεπόμενης στο άρθρο 205 ενδικοφανούς διαδικασίας, διαφορετικά η προσφυγή απορρίπτεται ως απαράδεκτη. Δεν απαιτείται η τήρηση ενδικοφανούς διαδικασίας αν ασκείται από τον ενδιαφερόμενο αγωγή, στο δικόγραφο της οποίας δεν σωρεύεται αίτημα ακύρωσης ή τροποποίησης διοικητικής πράξης ή παράλειψης.

3. Η υπόθεση συζητείται σε δικάσιμο που ορίζεται όσο το δυνατόν συντομότερα. Αν ο φάκελος της υπόθεσης δεν αποσταλεί στο Διοικητικό Πρωτοδικείο από τη Διοίκηση, η συζήτηση αναβάλλεται σε νέα δικάσιμο, κατά την οποία η υπόθεση συζητείται με βάση τα στοιχεία που προσκομίζει ο προσφεύγων ή ο ενάγων, αν το ζητήσει ο ίδιος.

4. Η συζήτηση και η διεξαγωγή της απόδειξης ολοκληρώνονται σε μία (1) δικάσιμο. Ένορκες βεβαιώσεις ενώπιον συμβολαιογράφου ή προξένου λαμβάνονται υπόψη, μόνο αν έχουν δοθεί ύστερα από κλήτευση του αντιδίκου τρεις (3) τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες πριν από τη βεβαίωση και, αν πρόκειται να δοθούν στην αλλοδαπή, οκτώ (8) τουλάχιστον ημέρες πριν από αυτή. Η απόφαση εκδίδεται το ταχύτερο. Οι αποφάσεις του Διοικητικού Πρωτοδικείου είναι αμέσως εκτελεστές.

5. Κατά των αποφάσεων των Διοικητικών Πρωτοδικείων που εκδίδονται σύμφωνα με την παρ. 1 μπορεί να ασκηθεί αίτηση αναίρεσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, κατά τις ισχύουσες διατάξεις. Αν από την εκτέλεση της απόφασης πιθανολογείται κίνδυνος βλάβης δυσχερώς επανορθώσιμης, μπορεί να διαταχθεί με αίτηση κάποιου από τους διαδίκους η ολική ή η εν μέρει αναστολή της εκτέλεσης της προσβαλλόμενης απόφασης, με τον όρο παροχής ανάλογης εγγύησης ή και χωρίς εγγύηση ή να εξαρτηθεί η εκτέλεση της απόφασης από την παροχή εγγύησης από τον διάδικο που έχει νικήσει. Για την αίτηση αποφαινεται, συνεδριάζοντας ως συμβούλιο, χωρίς υποχρεωτική κλήτευση των διαδίκων, το αρμόδιο τμήμα του Συμβουλίου της Επικρατείας, το οποίο συγκροτείται από τρία (3) μέλη, στα οποία περιλαμβάνεται υποχρεωτικά ο εισηγητής της υπόθεσης. Η απόφαση της αναστολής μπορεί κατά τον ίδιο τρόπο να ανακληθεί, με αίτηση κάποιου από τους διαδίκους έως και κατά την πρώτη συζήτηση της αναίρεσης.

6. Αν ο ανάδοχος της σύμβασης είναι κοινοπραξία, η προσφυγή ασκείται είτε από την ίδια είτε από όλα τα μέλη της, που μεταξύ τους στην περίπτωση αυτή υπάρχει αναγκαστική ομοδικία.»

Άρθρο 57

Μεταφορά ακυρωτικών διαφορών από το τριμελές διοικητικό εφετείο στο τριμελές διοικητικό πρωτοδικείο - Τροποποίηση παρ. 1 και 1Α άρθρου 1 ν. 702/1977

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 702/1977 (Α' 268), περί των ακυρωτικών διαφορών που υπάγονται στην αρμοδιότητα του τριμελούς διοικητικού εφετείου, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. α), αα)

διαγράφεται η λέξη «, στρατιωτικών», αβ) προστίθενται οι λέξεις «, καθώς και την εν γένει υπηρεσιακή κατάσταση των ανώτατων στρατιωτικών», β) διαγράφονται οι περ. ι) και ιγ) και μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις η περ. α) διαμορφώνεται ως εξής:

«α) τον διορισμό και την εν γένει υπηρεσιακή κατάσταση των λειτουργών και υπαλλήλων (πολιτικών και δικαστικών) του Δημοσίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτης και δεύτερης βαθμίδας και των λοιπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, καθώς και την εν γένει υπηρεσιακή κατάσταση των ανώτατων στρατιωτικών»,».

2. Στην παρ. 1Α του άρθρου 1 του ν. 702/1977, προστίθενται περ. γ), δ) και ε) και η παρ. 1Α διαμορφώνεται ως εξής:

«1Α. Στην αρμοδιότητα του τριμελούς διοικητικού πρωτοδικείου υπάγεται η εκδίκαση αιτήσεων ακύρωσης ατομικών πράξεων διοικητικών αρχών που αφορούν:

α) την εφαρμογή της νομοθεσίας περί όπλων και εκρηκτικών εν γένει,

β) την αποκατάσταση βλαβών επί των πάσης φύσεως ή κατηγορίας δημοσίων έργων και ιδίως επί του οδικού δικτύου εν γένει, καθώς και την επιβολή της σχετικής δαπάνης σε βάρος των υπόχρεων προσώπων,

γ) την έκδοση αδειών υπαίθριων διαφημίσεων και επιγραφών, καθώς και την αφαίρεση παράνομων υπαίθριων διαφημίσεων και επιγραφών και την επιβολή σχετικών προστίμων,

δ) την εφαρμογή της αθλητικής νομοθεσίας,

ε) τον διορισμό και την εν γένει υπηρεσιακή κατάσταση των στρατιωτικών, ανεξάρτητα από τη φύση της σχέσης που τους συνδέει με τον φορέα τους, με την επιφύλαξη της περ. α) της παρ. 1.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑ ΤΟΠΟΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ ΕΚΔΙΚΑΣΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ - ΑΝΑΚΟΠΕΣ ΚΑΤΑ ΠΡΑΞΕΩΝ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ

Άρθρο 58 Κατά τόπον αρμοδιότητα επί φορολογικών διαφορών - Τροποποίηση περ. ε) παρ. 2 και παρ. 4 άρθρου 7 Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας

1. Η περ. ε) της παρ. 2 του άρθρου 7 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α' 97), περί της κατά τόπον αρμοδιότητας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, αντικαθίσταται ως εξής:

«ε) αν πρόκειται για φορολογικές διαφορές, εκείνο στην περιφέρεια του οποίου κατοικεί ή εδρεύει το φορολογούμενο φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα και σε περίπτωση φορολογικών διαφορών που αφορούν αλληλέγγυα ή εις ολόκληρον ευθύνη, εκείνο στην περιφέρεια του οποίου κατοικεί ή εδρεύει το αρχικώς υπόχρεο φορολογούμενο φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα»,».

2. Στην παρ. 4 του άρθρου 7 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α)

προστίθενται οι λέξεις «ή εδρεύει», β) προστίθεται παραπομπή στην περ. ε' και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Όταν η αρχή εδρεύει στην αλλοδαπή ή όταν στην αλλοδαπή κατοικεί ή εδρεύει ο διάδικος, στις περ. β', ε' και στ' της παρ. 2, αρμόδια είναι τα δικαστήρια της Πρωτεύουσας.»

Άρθρο 59 Προσβαλλόμενες με την ανακοπή πράξεις - Τροποποίηση περ. α) παρ. 1 άρθρου 217 Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας

Στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 217 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α' 97), περί της ανακοπής κατά των πράξεων που εκδίδονται στο πλαίσιο της διαδικασίας διοικητικής εκτέλεσης, προστίθενται οι λέξεις «ή της ατομικής ειδοποίησης» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Ανακοπή χωρεί κατά κάθε πράξης που εκδίδεται στα πλαίσια της διαδικασίας της διοικητικής εκτέλεσης και, ιδίως, κατά:

α) της πράξης της ταμειακής βεβαίωσης του εσόδου ή της ατομικής ειδοποίησης,

β) της κατασχετήριας έκθεσης,

γ) του προγράμματος πλειστηριασμού,

δ) της έκθεσης πλειστηριασμού και

ε) του πίνακα κατάταξης.»

Άρθρο 60 Καθ' ύλην και κατά τόπον αρμοδιότητα για την εκδίκαση ανακοπής κατά πράξεων διοικητικής εκτέλεσης - Αντικατάσταση άρθρου 218 Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας

Το άρθρο 218 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α' 97), περί του δικαστηρίου που είναι αρμόδιο για την εκδίκαση των διαφορών που αναφέρονται κατά την είσπραξη των δημοσίων εσόδων, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 218 Αρμόδιο δικαστήριο

1. Καθ' ύλην αρμόδιο δικαστήριο προς εκδίκαση των κατά το άρθρο 216 διαφορών είναι, στον πρώτο βαθμό, το μονομελές πρωτοδικείο, εφόσον η απαίτηση, για την οποία χωρεί η εκτέλεση, δεν υπερβαίνει το ποσό των σαράντα χιλιάδων (40.000) ευρώ και το τριμελές πρωτοδικείο, εφόσον η εν λόγω απαίτηση υπερβαίνει το ποσό αυτό. Καθ' ύλην αρμόδιο δικαστήριο προς εκδίκαση των ανωτέρω διαφορών στον δεύτερο βαθμό είναι το μονομελές εφετείο, εφόσον η απαίτηση για την οποία χωρεί η εκτέλεση δεν υπερβαίνει το ποσό των σαράντα χιλιάδων (40.000) ευρώ και το τριμελές εφετείο, εφόσον η εν λόγω απαίτηση υπερβαίνει το ποσό αυτό.

2. Κατά τόπον αρμόδιο δικαστήριο σε πρώτο βαθμό είναι, σε περίπτωση ανακοπής κατά πράξης ταμειακής βεβαίωσης, ατομικής ειδοποίησης ή έκθεσης κατάσχεσης εις χείρας πιστωτικών ιδρυμάτων, το δικαστήριο του τόπου κατοικίας του οφειλέτη, ενώ σε κάθε άλλη περίπτωση ανακοπής, το δικαστήριο του τόπου της εκτέλεσης.»

Άρθρο 61
Εκπροσώπηση του Δημοσίου κατά την
εκδίκαση ανακοπής κατά πράξεων διοικητικής
εκτέλεσης - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 219
Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας

Στο πρώτο εδάφιο των περ. α) και β) της παρ. 2 του άρθρου 219 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α' 97), περί της ενεργητικής και παθητικής νομιμοποίησης στο πλαίσιο της διαδικασίας διοικητικής εκτέλεσης, οι λέξεις «της Δ.Ο.Υ. ή του τελωνείου» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της φορολογικής ή της τελωνειακής αρχής» και μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις το άρθρο 219 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 219
 Ενεργητική και παθητική νομιμοποίηση

1. Προς άσκηση ανακοπής νομιμοποιείται εκείνος που έχει άμεσο, προσωπικό και ενεστώτώς έννομο συμφέρον ή στον οποίο αναγνωρίζεται τέτοιο δικαίωμα από ειδική διάταξη νόμου.

2. Η ανακοπή στρέφεται:

α) Στις περ. α', β', γ' και δ' της παρ. 1, καθώς και στην περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 217: κατά του Δημοσίου, το οποίο εκπροσωπείται από τον προϊστάμενο της φορολογικής ή της τελωνειακής αρχής που επισπεύδει την εκτέλεση, στον οποίο και επιδίδεται η ανακοπή. Ειδικώς, στην περ. δ' της παρ. 1 του άρθρου 217, η ανακοπή κοινοποιείται, με ποινή απαραδέκτου, και στον αρμόδιο για τον πλειστηριασμό υπάλληλο, καθώς και στον υπερθεματιστή.

β) Στην περ. ε' της παρ. 1 του άρθρου 217: κατά του επισπεύδοντος την εκτέλεση Δημοσίου, το οποίο εκπροσωπείται από τον προϊστάμενο της φορολογικής ή της τελωνειακής αρχής που επισπεύδει την εκτέλεση. Στην περίπτωση αυτή, η ανακοπή κοινοποιείται, με ποινή απαραδέκτου, στον δανειστή του οποίου προσβάλλεται η κατάταξη και στον αρμόδιο υπάλληλο του πλειστηριασμού, ενώ,

γ) Στην περ. Α' της παρ. 2 του άρθρου 217: κατά του τρίτου, στα χέρια του οποίου επιβάλλεται η κατάσχεση.»

Άρθρο 62
Προσβαλλόμενες πράξεις των οποίων η
κοινοποίηση εκκινεί την προθεσμία άσκησης
ανακοπής - Εκπροσώπηση του Δημοσίου -
Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 220 Κώδικα
Διοικητικής Δικονομίας

Στην παρ. 1 του άρθρου 220 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α' 97), περί της προθεσμίας άσκησης ανακοπής στο πλαίσιο της διοικητικής εκτέλεσης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. α), προστίθενται οι λέξεις «ή της ατομικής ειδοποίησης», β) στην περ. γ), οι λέξεις «της Δ.Ο.Υ. ή του τελωνείου» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της φορολογικής ή της τελωνειακής αρχής» και η παρ. 1 μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Με την επιφύλαξη των οριζομένων στην παρ. 2, η κατά το άρθρο 217 ανακοπή ασκείται μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών, η οποία αρχίζει:

α) στις περ. α', β' και δ' της παρ. 1, από την επίδοση, αλλιώς από την πλήρη γνώση της πράξης ταμειακής βε-

βαίωσης ή της ατομικής ειδοποίησης, της κατασχετήριας έκθεσης και της έκθεσης πλειστηριασμού, αντιστοίχως,

β) στην περ. ε' της παρ. 1, από την επίδοση της γραπτής πρόσκλησης του αρμόδιου για τον πλειστηριασμό υπαλλήλου προς τους δανειστές, για να λάβουν γνώση του πίνακα κατάταξης,

γ) στην περ. α' της παρ. 2, από την επίδοση της δήλωσης του τρίτου ή την περιέλευση της σχετικής έκθεσης του ειρηνοδίκη, στον προϊστάμενο της φορολογικής ή της τελωνειακής αρχής που επισπεύδει την εκτέλεση,

δ) στην περ. β' της παρ. 2, από την περιέλευση στο σύνδικο, του πίνακα των βεβαιωμένων υπέρ του Δημοσίου χρεών του οφειλέτη, ενώ

ε) σε κάθε άλλη περίπτωση άσκησης ανακοπής, από την επίδοση, αλλιώς από την πλήρη γνώση της προσβαλλόμενης πράξης.»

ΜΕΡΟΣ ΣΤ'
ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 63
Ενίσχυση των αρμοδιοτήτων του ένστολου
προσωπικού της Δικαστικής Αστυνομίας -
Αντικατάσταση υποπερ. ββ) και προσθήκη
υποπερ. βδ) στην περ. β) παρ. 2 άρθρου 4 του
ν. 4963/2022

Στην περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 4963/2022 (Α' 149), περί αρμοδιοτήτων της Διεύθυνσης και των περιφερειακών υπηρεσιών της Δικαστικής Αστυνομίας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) οι υποπερ. βα) και ββ) αντικαθίστανται, β) προστίθεται υποπερ. βδ) και η περ. β) διαμορφώνεται ως εξής:

«β. Για τις περιφερειακές υπηρεσίες Δικαστικής Αστυνομίας αστυνομικού τομέα:

βα) η επίδοση δικογράφων και διαδικαστικών εγγράφων, με φυσικό τρόπο ή με ηλεκτρονικά μέσα, με ανάλογη πιστοποίηση με την προβλεπόμενη για τους δικαστικούς υπαλλήλους ή επιμελητές δικαστηρίων,

ββ) η εκτέλεση των αποφάσεων των ποινικών δικαστηρίων, ενταλμάτων σύλληψης και η σύλληψη δράστη αυτόφωρου κακούργηματος ή πλημμελήματος σύμφωνα με το άρθρο 275 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. 4620/2019, Α' 96),

βγ) η ευταξία των δικαστικών συνεδριάσεων και η φύλαξη των δικαστικών καταστημάτων,

βδ) η διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης, προανάκρισης και ανακριτικών πράξεων, κατόπιν εισαγγελικής παραγγελίας ή παραγγελίας του ανακριτή, από τους φέροντες τουλάχιστον τον βαθμό του υπαρχιφύλακα της Δικαστικής Αστυνομίας, οι οποίοι έχουν την ιδιότητα του γενικού ανακριτικού υπαλλήλου.»

Άρθρο 64
Αμοιβή επιτροπών για τη διενέργεια
ψυχομετρικών, αθλητικών και υγειονομικών
εξετάσεων του διαγωνισμού για το προσωπικό
του αστυνομικού τομέα της Δικαστικής
Αστυνομίας

1. Για τα μέλη των επιτροπών που απασχολήθηκαν στις προκαταρκτικές υγειονομικές, αθλητικές και ψυχομετρικές

εξετάσεις των υποψηφίων του διαγωνισμού για το προσωπικό του αστυνομικού τομέα της Δικαστικής Αστυνομίας και συγκροτήθηκαν με την υπ' αρ. 1647/24/93693/15.1.2024 (Α.Δ.Α.: Ψ52Η46ΜΤΛΒ-Ε08) απόφαση του προϊσταμένου του Επιτελείου του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας, καθορίζεται αποζημίωση, ως εξής:

α) πρόεδροι, εφάπαξ αποζημίωση τετρακοσίων (400) ευρώ,

β) μέλη, εφάπαξ αποζημίωση τριακοσίων (300) ευρώ, γ) γραμματείς, εφάπαξ αποζημίωση διακοσίων πενήντα (250) ευρώ.

2. Σε περίπτωση αναπλήρωσης, η αποζημίωση που προβλέπεται για το τακτικό μέλος επιμερίζεται αναλογικά κατά το μέρος της συμμετοχής του τακτικού και του αναπληρωματικού μέρους, αντίστοιχα, την οποία βεβαιώνει ο Πρόεδρος της Επιτροπής.

3. Η εν λόγω αποζημίωση καταβάλλεται από τη Διεύθυνση Προϋπολογισμού και Οικονομικής Διαχείρισης του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Άρθρο 65

Αντιποίηση φυσικοθεραπευτικού επαγγέλματος - Αντικατάσταση άρθρου 118 ν. 4600/2019

Το άρθρο 118 του ν. 4600/2019 (Α' 43), περί αντιποίησης φυσικοθεραπευτικού επαγγέλματος, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 118

Αντιποίηση φυσικοθεραπευτικού επαγγέλματος

1. Όποιος χρησιμοποιεί τον τίτλο του φυσικοθεραπευτή, χωρίς να διαθέτει πτυχίο ή αναγνωρισμένο τίτλο σπουδών φυσικοθεραπευτή και χωρίς να διαθέτει τα προβλεπόμενα για την άσκηση της φυσικοθεραπείας προσόντα, εκτελεί πράξεις αρμοδιότητας φυσικοθεραπευτή ή διαφημίζει, με οποιονδήποτε τρόπο, την εκτέλεση φυσικοθεραπευτικών πράξεων από τον ίδιο τιμωρείται με ποινή φυλάκισης έως τρία (3) έτη και με χρηματική ποινή έως τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ. Η επανειλημμένη τέλεση του αδικήματος του πρώτου εδαφίου συνιστά επιβαρυντική περίπτωση.

2. Όποιος, ενώ διαθέτει πτυχίο ή αναγνωρισμένο τίτλο σπουδών φυσικοθεραπευτή,

α) ασκεί το επάγγελμα του φυσιοθεραπευτή, ή

β) λειτουργεί είτε ατομικά είτε ως νόμιμος εκπρόσωπος εταιρίας εργαστήριο φυσικοθεραπείας, χωρίς να διαθέτει:

βα) την απαιτούμενη κατά τις διατάξεις του νόμου βεβαίωση άσκησης του επαγγέλματος αυτού, ή

ββ) βεβαίωση λειτουργίας εργαστηρίου φυσικοθεραπείας ή

βγ) η βεβαίωση που του είχε χορηγηθεί ανακλήθηκε, ή

βδ) η ισχύς της έχει ανασταλεί, ή

βε) αυτός είναι συνταξιούχος,

τιμωρείται με ποινή φυλάκισης έως ένα (1) έτος και χρηματική ποινή έως πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ.

3. Στα αδικήματα των παρ. 1 και 2 εφαρμόζονται τα άρθρα 417 έως 427 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. 4620/2019, Α' 96), περί πλημμελημάτων που καταλαμβάνονται επ' αυτοφώρω.

4. Ο Πανελλήνιος Σύλλογος Φυσικοθεραπευτών δικαιούνται διά του Προέδρου του ή των νόμιμων αναπληρωτών αυτού, να δηλώνει παράσταση προς υποστήριξη της κατηγορίας σε ποινικές δίκες για τα αδικήματα του παρόντος.»

Άρθρο 66

Αντιποίηση ιατρικού λειτουργήματος - Τροποποίηση άρθρου 339 ν. 4512/2018

Στο άρθρο 339 του ν. 4512/2018 (Α' 5), περί αντιποίησης ιατρικού λειτουργήματος, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) η παρ. 1 αντικαθίσταται, β) η πρώτη παράγραφος που έχει αριθμηθεί ως παρ. 2 διαγράφεται, γ) στην παρ. 2 που αρχίζει με τις λέξεις «Θεωρείται ως θεραπευτική επέμβαση» διαγράφεται η λέξη «ίδιες», δ) η παρ. 3 αντικαθίσταται, ε) προστίθενται παρ. 4 και 5 και το άρθρο 339 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 339

Αντιποίηση ιατρικού λειτουργήματος

1. Όποιος χρησιμοποιεί τον τίτλο του ιατρού χωρίς να κατέχει πτυχίο ιατρικής σχολής ημεδαπού πανεπιστημίου ή αναγνωρισμένο πτυχίο αλλοδαπού πανεπιστημίου και χωρίς να διαθέτει τα προβλεπόμενα προσόντα προς άσκηση της ιατρικής, επιλαμβάνεται, είτε με προσωπικές ενέργειες είτε με προφορικές ή γραπτές συμβουλές, ακόμα και με την παρουσία ιατρού, της διάγνωσης ή θεραπείας ασθενών ή διαφημίζει και προβάλλει με οποιονδήποτε τρόπο την εκτέλεση πάσης φύσης ιατρικών πράξεων από τον ίδιο, τιμωρείται με ποινή φυλάκισης έως τρία (3) έτη και με χρηματική ποινή έως εξήντα χιλιάδες (60.000) ευρώ. Η επανειλημμένη τέλεση του αδικήματος του πρώτου εδαφίου θεωρείται επιβαρυντική περίπτωση.

2. Θεωρείται ως θεραπευτική επέμβαση και τιμωρείται με τις ποινές της παρ. 1 κάθε πράξη, η οποία τελείται για αισθητικούς λόγους, όταν για αυτή χρησιμοποιούνται χειρουργικά μέσα ή μηχανήματα, τα οποία με φυσικούς ή χημικούς παράγοντες μπορούν να συντελέσουν στον καθορισμό διάγνωσης ή στην εφαρμογή θεραπείας.

3. Όποιος, ενώ είναι πτυχιούχος ιατρικής σχολής ημεδαπού Πανεπιστημίου ή άλλης ισότιμης Πανεπιστημιακής Σχολής αλλοδαπού πανεπιστημίου, ασκεί την ιατρική χωρίς την απαιτούμενη κατά τις διατάξεις του νόμου άδεια ιατρικού επαγγέλματος ή ασκεί την ιατρική, ενώ η χορηγηθείσα σε αυτόν άδεια ανακλήθηκε ή βρίσκεται υπό αναστολή ή αυτός είναι συνταξιούχος, τιμωρείται με ποινή φυλάκισης έως ένα (1) έτος και χρηματική ποινή έως δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ.

4. Με τις ποινές της παρ. 3 τιμωρείται και όποιος, χωρίς να διαθέτει έγκυρη και σε ισχύ βεβαίωση λειτουργίας από την αρμόδια αρχή, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία περί Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας ή Ιδιωτικών Κλινικών, χρησιμοποιεί τον όρο «ιατρικός», καθώς και οποιοδήποτε παράγωγο ή σύνθετο όρο που περιέχει τη λέξη «ιατρική» για την παροχή υπηρεσιών υγείας.

5. Τα πλημμελήματα του παρόντος διώκονται σύμφωνα με τα άρθρα 417 έως 427 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. 4620/2019, Α' 96), περί πλημμελημάτων που καταλαμβάνονται επ' αυτοφώρω.»

Άρθρο 67
Απαλοιφή της διαβίβασης δεδομένων
στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για αδικήματα
κιβδηλείας - Τροποποίηση άρθρου 54
ν. 4443/2016
(άρθρο 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/2808)

Στο δεύτερο εδάφιο του άρθρου 54 του ν. 4443/2016 (Α' 232), περί τήρησης στατιστικών στοιχείων και δεδομένων από τις εισαγγελίες πρωτοδικών της Επικράτειας, οι λέξεις «Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, η οποία τουλάχιστον κάθε δύο (2) έτη τα διαβιβάζει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή» διαγράφονται και το άρθρο 54 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 54
 (άρθρο 11 της Οδηγίας)

Οι αρμόδιες υπηρεσίες κάθε Εισαγγελίας Πρωτοδικών ανά την Επικράτεια τηρούν κατ' έτος στατιστικά στοιχεία και δεδομένα ως προς: α) τον αριθμό και το είδος των αξιόποινων πράξεων των άρθρων 207 έως 211 ΠΚ που διαπράττονται στη χώρα, β) τον αριθμό των προσώπων κατά των οποίων ασκήθηκε ποινική δίωξη για τα ως άνω εγκλήματα, γ) τις ποινές που επιβλήθηκαν στα πρόσωπα που καταδικάστηκαν για τα ίδια εγκλήματα. Τα δεδομένα αυτά οι ανωτέρω εισαγγελικές υπηρεσίες διαβιβάζουν κατ' έτος στην αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Δικαιοσύνης.»

Άρθρο 68
Ορισμός Εισαγγελέα και Ανακριτή Ανηλίκων -
Τροποποίηση παρ. 1 και 5 άρθρου 30 Κώδικα
Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης
Δικαστικών Λειτουργών

Στο άρθρο 30 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών (ν. 4938/2022, Α' 109), περί ανακριτών και δικαστών ανηλίκων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1, αα) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση» αντικαθίστανται από τις λέξεις «με απόφαση» και οι λέξεις «ή του δικαστή» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ή με πράξη του δικαστή» και αβ) στο δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «ορίζονται ο ανακριτής ανηλίκων και ο εισαγγελέας ανηλίκων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «, ορίζεται ο ανακριτής ανηλίκων», β) στην παρ. 5, βα) στο πρώτο εδάφιο οι λέξεις «με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του τριμελούς συμβουλίου διεύθυνσης του δικαστηρίου ή του δικαστή που διευθύνει το δικαστήριο» αντικαθίστανται από τις λέξεις «με απόφαση του οικείου τριμελούς συμβουλίου διεύθυνσης του δικαστηρίου ή με πράξη του δικαστή που διευθύνει το δικαστήριο» και ββ) στο τρίτο εδάφιο διαγράφονται οι λέξεις «προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται μετά από» και το άρθρο 30 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 30
 Ανακριτές και δικαστές ανηλίκων

1. Ανακριτές στα πλημμελειοδικεία ορίζονται για μια τριετία πρόεδροι πρωτοδικών ή πρωτοδικές της γενικής επετηρίδας της περ. δ) του άρθρου 3 του ν. 5108/2024 (Α' 65), με απόφαση του οικείου τριμελούς συμβουλίου

διεύθυνσης του δικαστηρίου ή με πράξη του δικαστή που διευθύνει το δικαστήριο και γνώμη του οικείου εισαγγελέα εφετών. Με την ίδια διαδικασία, ορίζεται ο ανακριτής ανηλίκων του πλημμελειοδικείου και του εφετείου για θητεία δύο (2) ετών. Για την ανάθεση καθηκόντων ανακριτή συνεκτιμώνται η κατοχή μεταπτυχιακού τίτλου ή διδακτορικού διπλώματος στο ποινικό δίκαιο και η αποδεδειγμένα πολύ καλή γνώση μίας (1) τουλάχιστον ξένης γλώσσας και ιδίως της αγγλικής. Ειδικά στα Πρωτοδικεία Αθηνών, Θεσσαλονίκης και Πειραιώς ως ανακριτές ορίζονται για μία τριετία πρόεδροι πρωτοδικών ή πρωτοδικές της γενικής επετηρίδας της περ. δ) του άρθρου 3 του ν. 5108/2024 με πενταετή τουλάχιστον υπηρεσία, στην οποία συνυπολογίζεται και η υπηρεσία αυτών ως παρέδρων πρωτοδικείου και, σε περίπτωση που δεν υπηρετούν πρωτοδικές με την πιο πάνω υπηρεσία ή αυτοί που υπηρετούν δεν επαρκούν, ορίζονται ως ανακριτές οι κατά τον διορισμό αρχαιότεροι. Στα λοιπά δικαστήρια πλημμελειοδικών οι ανακριτές ορίζονται μεταξύ των προέδρων πρωτοδικών και των αρχαιότερων πρωτοδικών της γενικής επετηρίδας της περ. δ) του άρθρου 3 του ν. 5108/2024, εφόσον δεν έχουν ασκήσει στο παρελθόν καθήκοντα ανακριτή στο ίδιο δικαστήριο ή σε άλλο και η υπηρεσία τους είναι συνεχόμενη.

2. Σε υποθέσεις επείγουσες ή που απαιτούν ιδιαίτερη ή μακρόχρονη έρευνα, το τριμελές συμβούλιο διεύθυνσης ή ο δικαστής που διευθύνει το δικαστήριο μπορούν, με σύμφωνη γνώμη του εισαγγελέα εφετών, να ορίσουν επίκουρο ανακριτή έναν πρόεδρο πρωτοδικών ή περισσότερους πρωτοδικές της γενικής επετηρίδας της περ. δ) του άρθρου 3 του ν. 5108/2024, εφόσον το ζητήσει ο ανακριτής.

3. Αν δεν υπάρχει, απουσιάζει ή κωλύεται ή έπαψε να υπηρετεί ο ανακριτής και δεν μπορεί άλλος ανακριτής να τον αναπληρώσει, το τριμελές συμβούλιο διεύθυνσης ή ο δικαστής που διευθύνει το πρωτοδικείο ορίζει ως ανακριτή έναν (1) πρόεδρο πρωτοδικών ή πρωτοδική της γενικής επετηρίδας της περ. δ) του άρθρου 3 του ν. 5108/2024 για διάστημα που δεν μπορεί να υπερβεί τους έξι (6) μήνες. Ο αριθμός των ανακριτών που υπηρετεί σε κάθε Πρωτοδικείο, προσδιορίζεται ανάλογα με τις υπηρεσιακές ανάγκες, από την ολομέλεια του οικείου δικαστηρίου. Στα Πρωτοδικεία Αθηνών, Πειραιώς και Θεσσαλονίκης, δύναται να δημιουργούνται κατά περίπτωση, με απόφαση του τριμελούς συμβουλίου διεύθυνσης του πρωτοδικείου της έδρας, Ανακριτικά Τμήματα Διεθνούς Δικαστικής Συνδρομής και Ευρωπαϊκής Εντολής Έρευνας, προς διεκπεραίωση των υποβαλλομένων εισαγγελικών παραγγελιών, με αντικείμενο την εκτέλεση αιτημάτων δικαστικής συνδρομής και ευρωπαϊκών εντολών έρευνας. Ο ως άνω Ανακριτής Διεθνούς Δικαστικής Συνδρομής και Ευρωπαϊκής Εντολής Έρευνας, επιλέγεται, με απόφαση του τριμελούς συμβουλίου διεύθυνσης του πρωτοδικείου, μεταξύ των δικαστών της παρ. 1 που υπηρετούν σε αυτό και μπορεί σύμφωνα με τις υπηρεσιακές ανάγκες να τυγχάνει αποκλειστικής απασχόλησης. Για τη γραμματειακή υποστήριξη του Ανακριτή Διεθνούς Δικαστικής Συνδρομής και Ευρωπαϊκών Εντολών Έρευνας, συγκροτείται Γραφείο Διεθνών Δικαστικών Συνδρο-

μών, το οποίο στελεχώνεται από δικαστικούς υπαλλήλους, με σχετική εμπειρία και γνώση ξένων γλωσσών.

4. Αν συντρέχει επείγουσα ανάγκη, ανακριτικά καθήκοντα εκτελεί και ο πρόεδρος πρωτοδικών.

5. Δικαστές ανηλίκων στα πλημμελειοδικεία ορίζονται για δύο (2) έτη ένας ή περισσότεροι πρόεδροι πρωτοδικών ή πρωτοδικές της γενικής επετηρίδας της περ. δ) του άρθρου 3 του ν. 5108/2024 με απόφαση του οικείου τριμελούς συμβουλίου διεύθυνσης του δικαστηρίου ή με πράξη του δικαστή που διευθύνει το δικαστήριο. Με την ίδια διαδικασία ορίζεται ο δικαστής ανηλίκων του Εφετείου. Σε όσα δικαστήρια υπηρετούν περισσότεροι από είκοσι (20) δικαστές, οι δικαστές ανηλίκων ορίζονται με απόφαση της ολομέλειας του δικαστηρίου. Για τον ορισμό στη θέση του δικαστή και του εισαγγελέα ανηλίκων αξιολογείται η προηγούμενη συμμετοχή σε ειδικό πρόγραμμα επιμόρφωσης που οργανώνει η Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών (ΕΣΔι) ή η κατοχή διδακτορικού διπλώματος ή μεταπτυχιακού τίτλου στο ειδικό αντικείμενο.

6. Ο ανακριτής και ο δικαστής ανηλίκων ασκούν τα καθήκοντά τους και μετά τη συμπλήρωση του χρόνου για τον οποίο ορίστηκαν, μέχρι την αντικατάστασή τους ή την ανανέωση της θητείας τους. Πριν από την πάροδο του παραπάνω χρονικού διαστήματος, απαλλάσσονται από τα καθήκοντά τους με τη διαδικασία της παρ. 1 ή κατά περίπτωση της παρ. 5, αν συντρέχει σπουδαίος λόγος. Η θητεία του ανακριτή και του εισαγγελέα ανηλίκων μπορεί να ανανεώνεται με αίτηση αυτού και με απόφαση του ορίζοντος αυτόν οργάνου για ένα (1) ακόμη έτος. Η θητεία του δικαστή ανηλίκων και του ανακριτή ανηλίκων μπορεί να ανανεώνεται με τον ίδιο τρόπο για δύο (2) ακόμη έτη.»

Άρθρο 69

Εναρμόνιση πεδίου εφαρμογής με την ενοποίηση του πρώτου βαθμού δικαιοδοσίας του ν. 5108/2024 - Τροποποίηση περ. β) άρθρου 40 Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών

Στην περ. β) του άρθρου 40 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών (ν. 4938/2022, Α' 109), περί πεδίου εφαρμογής του Τμήματος Δεύτερου του Κώδικα, περί κατάστασης των δικαστικών λειτουργιών, διαγράφονται οι λέξεις «στους ειρηνοδίκες, πταισματοδίκες και δόκιμους ειρηνοδίκες,» και το άρθρο 40 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 40

Πεδίο εφαρμογής

Το παρόν Τμήμα εφαρμόζεται:

α) Στον Πρόεδρο, στους αντιπροέδρους, συμβούλους, παρέδρους, εισηγητές και δόκιμους εισηγητές του Συμβουλίου της Επικρατείας,

β) στον Πρόεδρο, στον Εισαγγελέα, στους αντιπροέδρους του Αρείου Πάγου, στους αρεοπαγίτες και αντεισαγγελείς του Αρείου Πάγου, στους πρόεδρους και εισαγγελείς εφετών, στους εφέτες και αντεισαγγελείς εφετών, στους προέδρους και εισαγγελείς πρωτοδικών,

στους πρωτοδικές και αντεισαγγελείς πρωτοδικών, στους παρέδρους πρωτοδικείων και παρέδρους εισαγγελείας,

γ) στον Πρόεδρο, στον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας, στους αντιπροέδρους, στον Επίτροπο της Επικρατείας, στους συμβούλους, αντεπιτρόπους, παρέδρους, εισηγητές και δόκιμους εισηγητές του Ελεγκτικού Συνεδρίου και της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο,

δ) στον Γενικό Επίτροπο, στον Επίτροπο και στους αντεπιτρόπους της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, στους προέδρους εφετών, εφέτες, προέδρους πρωτοδικών, πρωτοδικές και παρέδρους πρωτοδικείου των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων.»

Άρθρο 70

Ορκωμοσία δικαστικών λειτουργιών - Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 41 Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών

Στην παρ. 6 του άρθρου 41 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών (ν. 4938/2022, Α' 109), περί διορισμού δικαστικών λειτουργιών, διαγράφεται το πέμπτο εδάφιο, και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Ο διοριζόμενος δικαστικός λειτουργός ορκίζεται ενώπιον του δικαστηρίου, στο οποίο τοποθετείται ως δόκιμος, σε δημόσια συνεδρίασή του. Οι αντεπιτροπαι της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων ορκίζονται ενώπιον της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας. Οι δικαστικοί λειτουργοί που διορίζονται στον βαθμό του αντεπιτρόπου της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο σύμφωνα με το άρθρο 84 ορκίζονται ενώπιον της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Οι δόκιμοι εισηγητές του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Ελεγκτικού Συνεδρίου και της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, ορκίζονται ενώπιον της ολομέλειας των δικαστηρίων αυτών.»

Άρθρο 71

Εναρμόνιση αναδιορισμού δικαστικών λειτουργιών με τον ν. 5108/2024 - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 46 Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών

Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 46 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών (ν. 4938/2022, Α' 109), περί αναδιορισμού δικαστικών λειτουργιών, οι λέξεις «, του εφέτη διοικητικών δικαστηρίων και του ειρηνοδίκη Α' τάξης σε κενή θέση» αντικαθίστανται από τις λέξεις «και του εφέτη διοικητικών δικαστηρίων σε κενή θέση» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Επιτρέπεται ο αναδιορισμός του δικαστικού λειτουργού που παραιτήθηκε για οποιονδήποτε λόγο ή απολύθηκε λόγω σωματικής ανικανότητας μέχρι και τον βαθμό του παρέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου ή της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, του εφέτη και

του αντεισαγγελέα εφετών και του εφέτη διοικητικών δικαστηρίων σε κενή θέση, ομοιόβαθμη με εκείνη από την οποία έχει αποχωρήσει. Εκείνος που παραιτήθηκε ή απολύθηκε, πρέπει να:

- α) ζητήσει τον αναδιορισμό του μέσα σε τρία (3) έτη από την έξοδό του από την υπηρεσία,
- β) έχει όλα τα προσόντα που απαιτούνται για τον διορισμό δικαστικού λειτουργού πλην της ηλικίας,
- γ) μην καταλαμβάνεται από τα κωλύματα διορισμού του άρθρου 44 και
- δ) έχει τριετή τουλάχιστον προϋπηρεσία.»

Άρθρο 72

Περιορισμός των πόλεων που εξαιρούνται από την εφαρμογή των κωλυμάτων εντοπιότητας - Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 49 Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών

Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 49 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών (ν. 4938/2022, Α' 109), περί κωλυμάτων εντοπιότητας δικαστικών λειτουργών, διαγράφονται οι λέξεις «, Ηρακλείου, Βόλου, Ιωαννίνων, Τρικάλων, Χαλκίδας, Σερρών, Αλεξανδρούπολης, Ξάνθης, Κατερίνης, Καλαμάτας, Καβάλας, Χανίων, Λαμίας, Αργινίου, Κομοτηνής, Μυτιλήνης, Κέρκυρας, Ρόδου και Κοζάνης» και η παρ. 6, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Δεν επιτρέπεται η υπηρεσία δικαστικού λειτουργού σε δικαστήριο ή εισαγγελία στην περιφέρεια του οποίου είναι διορισμένος ως δικηγόρος σύζυγος ή πρόσωπο με το οποίο έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης ή συγγενής του μέχρι δεύτερου βαθμού, εξ αίματος ή εξ αγχιστείας, όσο διαρκεί ο γάμος ή το σύμφωνο συμβίωσης. Το κώλυμα αυτό δεν ισχύει για τα δικαστήρια των πόλεων Αθηνών, Πειραιώς, Θεσσαλονίκης, Πάτρας και Λάρισας.»

Άρθρο 73

Περικοπή μισθού δικαστικών λειτουργών - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 50 Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών

Στην παρ. 4 του άρθρου 50 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών (ν. 4938/2022, Α' 109), περί περικοπής του μισθού δικαστικού λειτουργού, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) τα εδάφια πρώτο και δεύτερο αντικαθίστανται, β) στο πέμπτο εδάφιο προστίθενται οι λέξεις «, χωρίς τη συμμετοχή του Προέδρου του Ανωτάτου Δικαστηρίου ή του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου ή του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου που εξέδωσε την πράξη» και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Στην περίπτωση της παρ. 3 ο μισθός περικόπτεται με πράξη του προέδρου του Ανωτάτου Δικαστηρίου ή του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου ή του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με την οποία ορίζεται, αναλόγως με τη μη παροχή υπηρεσίας, το χρονικό διάστημα για το οποίο περικόπτεται ο μισθός. Ειδικώς στην περίπτωση δικαστικών λειτουργών των

τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και των μελών της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, ο μισθός περικόπτεται με πράξη του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων. Ο αρμόδιος για την περικοπή του μισθού καλεί, πριν από την έκδοση της πράξης εγγράφως τον δικαστικό λειτουργό να εκφράσει τις απόψεις του. Η εκτέλεση της πράξης δεν αναστέλλεται για οποιονδήποτε λόγο. Ο δικαστικός λειτουργός στον οποίο αφορά η πράξη, μπορεί μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την επίδοση της πράξης σε αυτόν, να ασκήσει προσφυγή κατ' αυτής ενώπιον του οικείου ανώτατου δικαστικού συμβουλίου, το οποίο αποφαινεται αμετάκλητα, χωρίς τη συμμετοχή του Προέδρου του Ανωτάτου Δικαστηρίου ή του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου ή του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου που εξέδωσε την πράξη. Σε περίπτωση αποδοχής της προσφυγής, το ανώτατο δικαστικό συμβούλιο εξαφανίζει την πράξη της περικοπής, ενώ διατάσσεται η απόδοση σε αυτόν του μισθού που περικόπηκε.»

Άρθρο 74

Εναρμόνιση τοποθετήσεων και προαγωγών δικαστικών λειτουργών με τον ν. 5108/2024 - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 59 Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών

Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 59 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών (ν. 4938/2022, Α' 109), περί τοποθετήσεων και προαγωγών δικαστικών λειτουργών, διαγράφονται οι λέξεις «ή, προκειμένου περί ειρηνοδικών, από τη συμπλήρωση των απαιτούμενων ετών υπηρεσίας,» και «ή προκειμένου ειδικά για προαγωγή ειρηνοδικών, στον χρόνο συμπλήρωσης των απαιτούμενων ετών υπηρεσίας, σύμφωνα με το άρθρο 90» και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Οι προαγωγές των δικαστικών λειτουργών μέχρι τον βαθμό του συμβούλου της Επικρατείας, του αρεοπαγίτη και του αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου, του συμβούλου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, του Επιτρόπου και του αντεπιτρόπου της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο και του Επιτρόπου της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, καθώς και ο διορισμός σε θέση αντεπιτρόπου της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο και αντεπιτρόπου της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων ενεργούνται με προεδρικό διάταγμα, ύστερα από απόφαση του οικείου Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου. Η απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου προκαλείται με ερώτημα του Υπουργού το αργότερο εντός δύο (2) μηνών από την κένωση ή την κατανομή νέων θέσεων στα οικεία δικαστήρια ή εισαγγελίες και η προαγωγή του δικαστικού λειτουργού ανατρέχει στον χρόνο κατανομής ή κένωσης της θέσης. Θέση που κενώνεται λόγω προαγωγής ή διορισμού, σύμφωνα με τα προηγούμενα εδάφια, λογίζεται κενωθείσα από την επομένη της ημερομηνίας υπογραφής του οικείου προεδρικού διατάγματος προαγωγής του κατέχοντος

αυτή στον επόμενο βαθμό. Στην περίπτωση περισσοτέρων δικαστικών λειτουργιών διαφορετικών βαθμών που προάγονται με το ίδιο προεδρικό διάταγμα και η προαγωγή των ανώτερων από αυτούς ανατρέχει στον χρόνο κένωσης των θέσεων που καταλαμβάνουν, η προαγωγή των υπολοίπων λογίζεται από την ημερομηνία υπογραφής του προεδρικού διατάγματος προαγωγής τους. Ειδικά για την πλήρωση των κενών που προβλέπεται ότι προκύπτουν στις 30 Ιουνίου κάθε έτους, το ερώτημα αποστέλλεται το αργότερο εντός του Απριλίου. Στην περίπτωση αυτή, όλες οι προαγωγές ανατρέχουν στην 1η Ιουλίου κάθε έτους.»

Άρθρο 75

Ίδρυση γραφείων γραμματείας επιθεώρησης στις Εισαγγελίες - Αντικατάσταση παρ. 3 άρθρου 94 Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών

Η παρ. 3 του άρθρου 94 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών (ν. 4938/2022, Α' 109), περί περιφερειών επιθεώρησης των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων, αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Στην έδρα του μεγαλύτερου από τα εφετεία και της μεγαλύτερης από τις Εισαγγελίες Εφετών κάθε περιφέρειας, καθώς και στην έδρα του Πρωτοδικείου και της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Αθηνών, ιδρύονται Γραφεία Γραμματείας Επιθεώρησης, στα οποία παρέχουν τις υπηρεσίες τους, με αποκλειστική απασχόληση, ένας ή περισσότεροι γραμματείς από το προσωπικό των δικαστηρίων της έδρας του Εφετείου, της Εισαγγελίας Εφετών, του Πρωτοδικείου και της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Αθηνών, αντίστοιχα.»

Άρθρο 76

Εναρμόνιση των βαθμών των δικαστικών λειτουργιών που ασκούν δημόσια υπηρεσία διοικητικής φύσης με τον ν. 5108/2024 - Τροποποίηση παρ. 1 και 2 άρθρου 126 Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών

Στο άρθρο 126 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών (ν. 4938/2022, Α' 109), περί άσκησης δημόσιας υπηρεσίας διοικητικής φύσεως, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1, στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «, πάρεδροι εισαγγελίας και δόκιμοι ειρηνοδίκες» αντικαθίστανται από τις λέξεις «και πάρεδροι εισαγγελίας» και β) στην παρ. 2, στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «, εισαγγελέας και αντεισαγγελέας πρωτοδικών και ειρηνοδίκης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «και εισαγγελέας και αντεισαγγελέας πρωτοδικών» και οι παρ. 1 και 2 διαμορφώνονται ως εξής:

«1. Δόκιμοι εισηγητές του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Ελεγκτικού Συνεδρίου και της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, πάρεδροι πρωτοδικείου των πολιτικών και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και πάρεδροι εισαγγελίας, οι οποίοι μετά τη συμπλήρωση της δοκιμαστικής τους υπηρεσίας κρίνονται από το οικείο ανώτατο δικαστικό συμβούλιο μη

διοριστέοι σε θέση ισόβιου δικαστικού λειτουργού, διορίζονται χωρίς διαγωνισμό σε ανάλογη προς τα προσόντα τους θέση διοικητικού υπαλλήλου, εφόσον έχουν τα προσόντα που προβλέπονται από τον Υπαλληλικό Κώδικα και κρίνονται επαρκείς προς τούτο με την περί απόλυσής τους απόφαση του ανώτατου δικαστικού συμβουλίου. Το οικείο ανώτατο δικαστικό συμβούλιο διαλαμβάνει στην απόφασή του, αν ο κρινόμενος είναι επαρκής για την άσκηση διοικητικής φύσεως δημόσιας υπηρεσίας. Σε καταφατική περίπτωση ο κρινόμενος δικαιούται να ζητήσει εντός μηνός από την κοινοποίηση σε αυτόν της απόφασης του συμβουλίου, με αίτησή του προς το Υπουργείο Δικαιοσύνης, τον διορισμό του στη γραμματεία των δικαστηρίων ή των εισαγγελιών ή σε δημόσια διοικητική θέση, πλην των κεντρικών υπηρεσιών των Υπουργείων. Η αίτηση γίνεται υποχρεωτικά αποδεκτή εντός τριών (3) μηνών από την υποβολή της.

Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δικαιοσύνης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, καθορίζονται οι δημόσιες υπηρεσίες στις οποίες μπορεί να διορισθεί ο αιτών, συνιστώμενης ανάλογης θέσης, εφόσον δεν υπάρχει κενή, ο βαθμός με τον οποίο διορίζεται, ανάλογα με τα προσόντα του, ο τρόπος καθορισμού της σειράς που λαμβάνει και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Ο απολυόμενος δικαιούται να διορισθεί δικηγόρος στην Αθήνα, τον Πειραιά, τη Θεσσαλονίκη ή στην περιφέρεια οποιουδήποτε άλλου δικαστηρίου επιθυμεί, εκτός από εκείνα στα οποία υπηρέτησε μέχρι την απόλυσή του, εφόσον είχε αποκτήσει την ιδιότητα του δικηγόρου προ του διορισμού του.

2. Πάρεδρος και εισηγητής του Συμβουλίου της Επικρατείας και του Ελεγκτικού Συνεδρίου, εφέτης, πρόεδρος πρωτοδικών και πρωτοδίκης των πολιτικών και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, αντεισαγγελέας εφετών και εισαγγελέας και αντεισαγγελέας πρωτοδικών που παραλείπεται να προαχθεί για τρίτη τουλάχιστον φορά λόγω ανεπάρκειας, εάν μεταξύ της πρώτης και της τελευταίας παράλειψης μεσολαβεί χρονικό διάστημα μεγαλύτερο του έτους, παραπέμπεται υποχρεωτικά με το ερώτημα της οριστικής παύσης λόγω ανεπάρκειας στο δικαστήριο που είναι αρμόδιο για την επιβολή της ποινής της οριστικής παύσης, τηρούμενης της διαδικασίας του άρθρου 72. Αν το δικαστήριο αποφασίσει την οριστική παύση, διαλαμβάνει συγχρόνως στην απόφασή του, αν ο κρινόμενος επαρκεί για την άσκηση δημόσιας, διοικητικής φύσεως υπηρεσίας. Σε καταφατική περίπτωση ισχύουν αναλόγως όσα ορίζονται στην παρ. 1.»

Άρθρο 77

Τοπική αρμοδιότητα δικαστηρίων κατ' έφεση - Τροποποίηση του άρθρου 14 του ν. 5108/2024

Στην παρ. 13 του άρθρου 14 του ν. 5108/2024 (Α' 65), περί των μεταβατικών διατάξεων του Μέρους Α' του νόμου αυτού, προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο, και η παρ. 13 διαμορφώνεται ως εξής:

«13. Στις περιπτώσεις μεταβολής της τοπικής αρμοδιότητας, σύμφωνα με το άρθρο 6, εκκρεμείς υποθέσεις, για τις οποίες μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, σύμφωνα με το άρθρο 76, έχει γίνει επίδοση κλητήρι-

ου θεσπίσματος ή κλήσης στον κατηγορούμενο και οι οποίες έχουν προσδιοριστεί προς εκδίκαση μέχρι τις 31.12.2024 ή η εκδίκασή τους έχει διακοπεί για μετά την ανωτέρω ημερομηνία, εκδικάζονται από το δικαστήριο στο οποίο έχουν εισαχθεί. Οι υπόλοιπες υποθέσεις, καθώς και όσες έχουν αναβληθεί για οποιαδήποτε αιτία σε δικάσιμο μετά την ανωτέρω ημερομηνία, αποσύρονται και με πράξη του αρμόδιου εισαγγελέα, η οποία επιδίδεται στον κατηγορούμενο, προσδιορίζονται προς εκδίκαση στο κατά τόπο αρμόδιο δικαστήριο. Εφέσεις κατά αποφάσεων δικαστηρίων των οποίων μεταβλήθηκε η τοπική αρμοδιότητα σύμφωνα με το άρθρο 6 εκδικάζονται από το δευτεροβάθμιο δικαστήριο, που ήταν αρμόδιο μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος. Εκκρεμείς υποθέσεις, για τις οποίες μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, σύμφωνα με το άρθρο 76, έχει γίνει επίδοση κλητήριου θεσπίσματος για να δικαστούν από τη μεταβατική έδρα του Μονομελούς Πλημμελειοδικείου Σπετσών και οι οποίες έχουν προσδιοριστεί προς εκδίκαση μέχρι τις 31.12.2024 εκδικάζονται από το Μονομελές Πλημμελειοδικείο Σπετσών στο οποίο συμμετέχουν δικαστικοί λειτουργοί του Πρωτοδικείου και της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Πειραιώς.»

Άρθρο 78

Έκθεση Επιθεώρησης και πρώτη είσοδος στη γενική επετηρίδα - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 8 και προσθήκη παρ. 17 στο άρθρο 14 του ν. 5108/2024

1. Στην παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 5108/2024 (Α' 65), περί ένταξης στην ειδική επετηρίδα, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο τρίτο εδάφιο, οι λέξεις «εκδίδεται μετά από ακρόαση των αιτούντων, λαμβάνοντας υπόψη τις εκθέσεις επιθεώρησης, το ήθος, την επιστημονική κατάρτιση, την ποιοτική και ποσοτική απόδοση της εργασίας και την επίδοση αυτών γενικά» αντικαθίστανται από τις λέξεις «εκδίδεται αφού ληφθούν υπόψη οι εκθέσεις επιθεώρησης, το ήθος, η επιστημονική κατάρτιση, η ποιοτική και ποσοτική απόδοση της εργασίας και η επίδοση αυτών γενικά» και β) στο πέμπτο εδάφιο διαγράφονται οι λέξεις «ακρόαση και» και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Στους υπηρετούντες, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, ειρηνοδίκες παρέχεται δυνατότητα ένταξης στη γενική επετηρίδα, μετά από αίτησή τους. Η δυνατότητα αυτή παρέχεται για πρώτη φορά ένα (1) έτος μετά από τη δημοσίευση του παρόντος και κατόπιν ανά έτος, εφόσον οι αιτούντες έχουν ολοκληρώσει τα υποχρεωτικά προγράμματα επιμόρφωσης του άρθρου 7 και έχουν μία (1) τουλάχιστον έκθεση επιθεώρησης του κεφαλαίου ΙΗ' του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών (ν. 4938/2022, Α' 109), περί διενέργειας επιθεώρησης από τον αρμόδιο Επιθεωρητή του Αρείου Πάγου της δικαστικής περιφέρειας στην οποία υπηρετούν. Για την ένταξη στη γενική επετηρίδα και τον ακριβή αριθμό των εντασσομένων αποφαίνεται το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης με αιτιολογημένη απόφασή του, η οποία εκδίδεται αφού ληφθούν υπόψη οι εκθέσεις επιθεώρη-

σης, το ήθος, η επιστημονική κατάρτιση, η ποιοτική και ποσοτική απόδοση της εργασίας και η επίδοση αυτών γενικά. Οι εντασσομένοι στη γενική επετηρίδα των πρωτοδικών τοποθετούνται μετά από τον τελευταίο πρωτοδίκη, με βάση τη σειρά που κατείχε ο καθένας εξ αυτών στην ειδική επετηρίδα των ειρηνοδικών κατά τον χρόνο της αίτησης. Οι απόφοιτοι της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργών, οι οποίοι, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, έχουν διοριστεί ως Δόκιμοι Ειρηνοδίκες Δ' ή βρίσκονται στο στάδιο της πρακτικής τους άσκησης μετά από την ολοκλήρωση του πρώτου σταδίου κατάρτισης, μπορούν με αίτησή τους, η οποία υποβάλλεται εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος, και μετά από απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης, να ενταχθούν στη γενική επετηρίδα των πρωτοδικών, τοποθετούμενοι μετά από τον τελευταίο πάρεδρο πρωτοδικείου κατά τη 16η.9.2024.»

2. Στο άρθρο 14 του ν. 5108/2024, περί μεταβατικών διατάξεων, προστίθεται παρ. 17 ως εξής:

«17. Κατά την πρώτη εφαρμογή της ένταξης στη γενική επετηρίδα του άρθρου 8, η έκθεση επιθεώρησης αφορά στο χρονικό διάστημα από τις 16.9.2024 έως τις 28.5.2025, ημερομηνία η οποία έχει οριστεί ως προθεσμία λήξης των τακτικών προγραμμάτων επιμόρφωσης της παρ. 3 του άρθρου 7 του παρόντος, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 3 της υπό στοιχεία 49169οικ/2.8.2024 κοινής απόφασης των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης (Β' 4693), περί της διεξαγωγής των προγραμμάτων επιμόρφωσης του άρθρου 7 του παρόντος νόμου. Η έκθεση επιθεώρησης διενεργείται από τους ήδη ορισθέντες ως αρμόδιους Επιθεωρητές του Αρείου Πάγου για τη δικαστική περιφέρεια στην οποία υπηρετούν οι αιτούντες την ένταξη.»

Άρθρο 79

Εγκυρότητα επίδοσης στις περιπτώσεις παράλειψης επισημείωσης στο επιδιδόμενο έγγραφο - Τροποποίηση άρθρου 162 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας

1. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 162 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. 4620/2019, Α' 96), περί του αποδεικτικού της επίδοσης, οι λέξεις «, αλλιώς η επίδοση είναι άκυρη» διαγράφονται και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Αυτός που επιδίδει οφείλει επίσης σε κάθε περίπτωση να σημειώσει στο έγγραφο τη χρονολογία και τον τόπο της επίδοσης, καθώς και το πρόσωπο στο οποίο παραδόθηκε, και να υπογράψει τη σχετική σημείωση. Σε περίπτωση επίδοσης βουλεύματος ή απόφασης με παράδοση σε ψηφιακή μορφή, η σημείωση του προηγούμενου εδαφίου διενεργείται επί της εκθέσεως του τελευταίου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 155.»

2. Στο τρίτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 162 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, οι λέξεις «αλλιώς η επίδοση είναι άκυρη» διαγράφονται και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Η επίδοση μπορεί να αποδεικνύεται και με απόδειξη παραλαβής η οποία συντάσσεται κάτω από το αντίγραφο

του εγγράφου που επιδίδεται και υπογράφεται από αυτόν προς τον οποίο γίνεται η επίδοση ή από σύνοικό του. Η απόδειξη συντάσσεται από τα όργανα της επίδοσης ή από τους υπαλλήλους της γραμματείας για τις επιδόσεις που γίνονται μέσα στα δικαστικά καταστήματα και περιέχει απαραίτητως το ονοματεπώνυμο εκείνου που επιδίδει και εκείνου που παραλαμβάνει το έγγραφο, καθώς και τον τόπο και τη χρονολογία της επίδοσης. Ο τόπος και η χρονολογία της επίδοσης σημειώνεται και στο έγγραφο που παραδίδεται σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 2.»

Άρθρο 80

Αρμοδιότητα επιστροφής της δικογραφίας - Κατάργηση πρόβλεψης ενιαίας εφετειακής περιφέρειας Αθηνών και Πειραιώς - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 245 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας

Στην παρ. 1 του άρθρου 245 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. 4620/2019, Α' 96), περί της προανάκρισης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο έβδομο εδάφιο, οι λέξεις «αρχικά ορισθείς» αντικαθίσταται από τις λέξεις «τελευταίος αρμόδιος», β) το όγδοο εδάφιο διαγράφεται και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η προανάκριση ενεργείται από οποιονδήποτε ανακριτικό υπάλληλο μετά από γραπτή παραγγελία του εισαγγελέα, είναι συνοπτική και δεν περατώνεται πριν ληφθεί η απολογία του κατηγορουμένου. Εφόσον ο κατηγορούμενος κλητεύθηκε νόμιμα και δεν εμφανίστηκε, η προανάκριση περατώνεται και χωρίς την απολογία του. Παραγγελία για προανάκριση δίνεται μόνο στις περιπτώσεις του τέταρτου εδαφίου της παρ. 3 του παρόντος άρθρου, καθώς και στις περιπτώσεις του δεύτερου εδαφίου των παρ. 2 και 4 του άρθρου 43, της παρ. 2 του άρθρου 130, της περ. γ' του πρώτου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 322 και της περ. γ' του τρίτου εδαφίου του άρθρου 323, και στην περίπτωση εκείνη κατά την οποία στη διάρκεια της προκαταρκτικής εξέτασης ή αυτεπάγγελτης προανάκρισης για πλημμέλημα έχει υποβληθεί από τον ύποπτο αυτοτελώς αίτημα ποινικής διαπραγμάτευσης, προκειμένου αυτή να διενεργηθεί και χωρίς να ισχύει η υποχρέωση απολογίας για την περάτωσή της. Στην τελευταία περίπτωση, η παραγγελία προανάκρισης ισουδυναμεί με άσκηση ποινικής δίωξης κατά το άρθρο 43. Ο ανακριτικός υπάλληλος, που ορίζεται σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο, είναι υποχρεωμένος να διενεργήσει όλες τις προανακριτικές πράξεις που αφορούν την υπόθεση για την οποία η παραγγελία και καλεί ενώπιόν του τους μάρτυρες για εξέταση και τους κατηγορούμενους για να απολογηθούν εφόσον αυτοί κατοικούν στην περιφέρεια του εφετείου της έδρας του. Αν οι μάρτυρες και οι κατηγορούμενοι είναι κάτοικοι άλλων εφετειακών περιφερειών, ο ανωτέρω ανακριτικός υπάλληλος ζητεί την εξέταση των μαρτύρων και τη λήψη των απολογιών των κατηγορουμένων από τον αρμόδιο ανακριτικό υπάλληλο, ο οποίος πρέπει να εκτελέσει αυτήν μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών. Ο τελευταίος αρμόδιος ανακριτικός υπάλληλος μετά το πέρας των άνω ενεργειών επιστρέφει τη δικογραφία με εκτελεσμένη πλήρως την παραγγελία στον παραγγέλαντα εισαγγελέα. Η προανάκριση περα-

τώνεται: α) με απευθείας κλήση του κατηγορουμένου στο ακροατήριο ή β) με πρόταση του εισαγγελέα στο δικαστικό συμβούλιο ή γ) με παραγγελία του εισαγγελέα στον ανακριτή, εφόσον προκύπτει τέλεση κακουργήματος. Στην τελευταία περίπτωση, η προανάκριση μπορεί και να διακοπεί κατά τον ίδιο τρόπο. Πρόταση στο συμβούλιο γίνεται εφόσον ο εισαγγελέας κρίνει ότι δεν υπάρχουν επαρκείς ενδείξεις για την παραπομπή του κατηγορουμένου στο ακροατήριο. Αν υπάρχουν περισσότεροι κατηγορούμενοι και δεν προκύπτουν επαρκείς ενδείξεις σε βάρος μερικών από αυτούς ή πρέπει να κηρυχθεί απαράδεκτη ή να παύσει οριστικά η ποινική δίωξη, ο εισαγγελέας μπορεί να χωρίσει την υπόθεση και να την εισαγάγει μόνο ως προς αυτούς στο δικαστικό συμβούλιο. Το προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζεται αναλόγως και επί συναφών εγκλημάτων, είτε πρόκειται για έναν είτε για περισσότερους κατηγορούμενους.»

Άρθρο 81

Περάτωση της κύριας ανάκρισης με έκδοση εντάλματος σύλληψης για κατηγορούμενο αγνώστου διαμονής - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 270 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας

Στην παρ. 2 του άρθρου 270 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. 4620/2019, Α' 96), περί του αναγκαίου όρου για την περάτωση της ανάκρισης, προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Αν ο κατηγορούμενος κλήθηκε σε απολογία, από απείθεια όμως δεν παρουσιάζεται και ο ανακριτής κρίνει ότι υπάρχουν ενδείξεις εναντίον του, τότε η ανάκριση μπορεί να θεωρηθεί τελειωμένη με την έκδοση εντάλματος βίαιης προσαγωγής, σύμφωνα με το άρθρο 272 και αν οι ενδείξεις είναι σοβαρές με την έκδοση εντάλματος σύλληψης σύμφωνα με το άρθρο 276. Το ίδιο ισχύει και όταν ο κατηγορούμενος που κλήθηκε είναι αγνώστου διαμονής και υπάρχουν ενδείξεις παραπομπής εναντίον του, οπότε η ανάκριση περατώνεται με τη σε βάρος του έκδοση εντάλματος σύλληψης σύμφωνα με το άρθρο 276.»

Άρθρο 82

Έξοδα ανάκλησης έγκλησης - Τροποποίηση άρθρου 579 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας

Στο άρθρο 579 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. 4620/2019, Α' 96), περί εξόδων σε περίπτωση ανάκλησης έγκλησης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1, αα) προστίθενται οι λέξεις «κατά την κύρια διαδικασία», αβ) διαγράφονται οι λέξεις «ή με το βούλευμα», αγ) προστίθενται οι λέξεις «που ισούνται με το ελάχιστο των εξόδων του Μονομελούς Πλημμελειοδικείου», β) η παρ. 2 αντικαθίσταται και το άρθρο 579 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 579

Έξοδα σε περίπτωση που ανακαλείται η έγκληση

1. Σε περίπτωση που ανακαλείται η έγκληση, κατά την κύρια διαδικασία, εκείνος που την ανακαλεί καταδικάζεται με την ίδια απόφαση στα έξοδα της ποινικής διαδικασίας που ισούνται με το ελάχιστο των εξόδων του Μονομελούς Πλημμελειοδικείου.

2. Αν η έγκληση ανακαλείται κατά την προδικασία ή την προπαρασκευαστική διαδικασία, τα έξοδα ανάκλησης ορίζονται στο ήμισυ των εξόδων της παρ. 1.»

Άρθρο 83

Επέκταση της υποχρέωσης των φορέων να χορηγούν βεβαιώσεις με τα δεδομένα της παρ. 6 του άρθρου 21 του ν. 5026/2023 - Τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 21 ν. 5026/2023

Στο τρίτο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 21 του ν. 5026/2023 (Α' 45), περί του τρόπου υποβολής της δήλωσης περιουσιακής κατάστασης, προστίθενται οι λέξεις «, σε κάθε περίπτωση, είτε διαλείτουν πλήρως με την εφαρμογή e-rothen είτε όχι,» και οι λέξεις «, που αφορούν στον ίδιο ή στα ανήλικα τέκνα του» και η παρ. 7 διαμορφώνεται ως εξής:

«7. Όλα: α) τα δεδομένα των ανωτέρω δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος, όπως έχουν διαμορφωθεί κατά την ημερομηνία οριστικής υποβολής της Δ.Π.Κ. από την υποβολή τροποποιητικών και συμπληρωματικών δηλώσεων εισοδήματος για το έτος που αφορά η Δ.Π.Κ., β) τα στοιχεία της περιουσιακής κατάστασης του υπόχρεου κατά την 1η Ιανουαρίου του επόμενου έτους στο οποίο αφορά η Δ.Π.Κ., εφόσον η Δ.Π.Κ. είναι ετήσια, ή του τρέχοντος έτους, εφόσον η Δ.Π.Κ. είναι αρχική, και γ) τα δεδομένα που διαβιβάζουν κατά τη συμπλήρωση της Δ.Π.Κ. οι φορείς που διαλείτουν, σύμφωνα με την παρ. 6, επισυνάπτονται αυτόματα ηλεκτρονικά στην υποβαλλόμενη Δ.Π.Κ..

Η για οποιονδήποτε λόγο αδυναμία: α) άντλησης και μεταφοράς των απαιτούμενων δεδομένων της περ. α) της παρ. 6 για τη συμπλήρωση της δήλωσης με αυτόματο τρόπο μέσω της διαλείτουμενότητας της εφαρμογής της παρ. 1 ή β) αυτόματης ηλεκτρονικής επισυναψής των παραστατικών στην υποβαλλόμενη Δ.Π.Κ., δεν απαλλάσσει τα πρόσωπα του Κεφαλαίου Β' από την υποχρέωση υποβολής Δ.Π.Κ., σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος. Στην περίπτωση αυτή, τα αναγκαία στοιχεία και δεδομένα συμπληρώνονται και επισυνάπτονται με αποκλειστική ευθύνη του υπόχρεου, οι δε χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί, τα πιστωτικά ιδρύματα και οι λοιποί φορείς υποχρεούνται, σε κάθε περίπτωση, είτε διαλείτουν πλήρως με την εφαρμογή e-rothen είτε όχι, να χορηγούν στον υπόχρεο, χωρίς επιβάρυνση, εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την υποβολή σε αυτά σχετικού αιτήματος, βεβαιώσεις για τα δεδομένα της περ. α) της παρ. 6, που αφορούν στον ίδιο ή στα ανήλικα τέκνα του, για την υποβολή αρχικών ή ετήσιων δηλώσεων. Ομοίως, με αποκλειστική ευθύνη του υπόχρεου δηλώνονται τα στοιχεία τα οποία περιλαμβάνονται στη Δ.Π.Κ., σύμφωνα με το άρθρο 20, και τα οποία τηρούνται σε οποιονδήποτε φορέα ή νομικό πρόσωπο ή οντότητα της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, και δεν μεταφέρονται με αυτόματο τρόπο μέσω διαλείτουμενότητας στη Δ.Π.Κ., σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος. Τα οικεία παραστατικά για τα στοιχεία του προηγούμενου εδαφίου επισυνάπτονται στη δήλωση με ευθύνη του υπόχρεου, εφόσον τούτο απαιτείται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος. Ει-

δικώς για πιστωτικά ιδρύματα και χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς της αλλοδαπής τα απαιτούμενα στοιχεία δηλώνονται με κάθε πρόσφορο τρόπο. Τα υπόχρεα πρόσωπα που για οποιονδήποτε λόγο δεν έχουν καταχωριστεί από τους αρμόδιους φορείς στην κατάσταση υπόχρεων της παρ. 1 του άρθρου 17, δεν απαλλάσσονται από την υποχρέωση υποβολής Δ.Π.Κ. και Δ.Ο.Σ., σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, οφείλουν, δε, να συμπληρώσουν τις εν λόγω δηλώσεις με δική τους ευθύνη, επισυνάπτοντας τα παραστατικά της παρ. 10, εφόσον τούτο απαιτείται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος. Για την υποστήριξη της συμπλήρωσης της δήλωσης από τα υπόχρεα πρόσωπα του προηγούμενου εδαφίου, κατόπιν ενημέρωσής τους, πραγματοποιείται άντληση των απαιτούμενων δεδομένων από τους φορείς που διαλείτουν εντός δύο (2) εργάσιμων ημερών από την έναρξη συμπλήρωσης της δήλωσης.»

Άρθρο 84

Προθεσμία υποβολής αίτησης συνέχισης της δίκης σε περίπτωση μη επίτευξης εξώδικης επίλυσης φορολογικής διαφοράς - Τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 16 ν. 4714/2020

Στην παρ. 7 του άρθρου 16 του ν. 4714/2020 (Α' 148), περί Επιτροπής Εξώδικης Επίλυσης Φορολογικών Διαφορών, προστίθεται τελευταίο εδάφιο και η παρ. 7 διαμορφώνεται ως εξής:

«7. Η Επιτροπή ελέγχει τους προβαλλόμενους ισχυρισμούς με βάση τη νομολογία και την πάγια πρακτική της Φορολογικής Διοίκησης. Μπορεί να προτείνει την εν όλω ή εν μέρει αποδοχή ή την απόρριψη του αιτήματος, υποβάλλει δε, σε κάθε περίπτωση, συγκεκριμένη πρόταση στον αιτούντα, στην οποία αναγράφονται τα ποσά του κύριου φόρου, των πρόσθετων φόρων, των τόκων, των προσαυξήσεων και των προστίμων. Για την καταβολή του ποσού του συμβιβασμού που εμπεριέχεται στην ανωτέρω πρόταση εφαρμόζεται η παρ. 8. Η πρόταση της Επιτροπής περιέχει επαρκή αιτιολογία και κοινοποιείται στον αιτούντα από τη γραμματεία της Επιτροπής, σύμφωνα με το άρθρο 5 του ν. 4174/2013 (Α' 170). Εάν ο αιτών αποδεχθεί την πρόταση της Επιτροπής εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την κοινοποίηση αυτής, συντάσσεται σχετικό πρακτικό εξώδικης επίλυσης, το οποίο δημοσιεύεται στον ιστότοπο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, τηρουμένων των διατάξεων περί προστασίας των προσωπικών δεδομένων. Η αποδοχή επιβεβαιώνεται με την υπογραφή της πρότασης από τον αιτούντα. Ο αιτών κατά το χρονικό σημείο της υπογραφής της πρότασης, επιλέγει και τον επιθυμητό αριθμό δόσεων. Ο αριθμός των δόσεων είναι ίδιος, τόσο για την καταβολή του κύριου φόρου όσο και για την καταβολή των πρόσθετων φόρων, τόκων, προσαυξήσεων και προστίμων. Το πρακτικό εξώδικης επίλυσης είναι εκτελεστός τίτλος κατά την έννοια του άρθρου 45 του ν. 4174/2013 (Α' 170) και το αναγραφόμενο σε αυτό ποσό βεβαιώνεται ως δημόσιο έσοδο, ενώ η αρχική βεβαίωση διαγράφεται. Η

διαγραφή της αρχικής βεβαίωσης συνεπάγεται την αναστολή της προθεσμίας παραγραφής του αρχικού τίτλου βεβαίωσης έως την ολοσχερή εξόφληση της οφειλής που προκύπτει από το πρακτικό. Το ως άνω πρακτικό που κοινοποιείται στον αιτούντα από τη γραμματεία της Επιτροπής, επιλύει αμετάκλητα την εκκρεμή διαφορά και δεν προσβάλλεται με κανένα ένδικο βοήθημα ή μέσο, εφόσον επί του συνολικού ποσού που προκύπτει για τον φορολογούμενο, καταβληθεί ποσοστό τουλάχιστον τριάντα τοις εκατό (30%) του κύριου φόρου που οφείλεται ή ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) σε περίπτωση αυτοτελών προστίμων, εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την κοινοποίησή του και χωρίσει νομίμως η εξόφληση του συνόλου αυτού, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 8. Ποσά που έχουν καταβληθεί έναντι του κύριου φόρου ή του αυτοτελούς προστίμου συνυπολογίζονται κατά τον προσδιορισμό του ποσοστού του τριάντα τοις εκατό (30%) ή του ποσοστού είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) αντίστοιχα. Αν δεν τηρηθούν οι όροι των προηγούμενων εδαφίων, καθώς και εάν δεν καταβληθούν δύο (2) συνεχόμενες μηνιαίες δόσεις ή καθυστερήσει η καταβολή των δύο (2) τελευταίων δόσεων για το αντίστοιχο χρονικό διάστημα, ο συμβιβασμός ανατρέπεται αναδρομικά, θεωρείται ότι δεν επήλθε ποτέ και καταβληθέντα ποσά θεωρούνται ότι καταβλήθηκαν έναντι της οφειλής του αρχικού τίτλου, ο οποίος βεβαιώνεται εκ νέου ως δημόσιο έσοδο. Σε περίπτωση μη αποδοχής από τον αιτούντα της πρότασης της επιτροπής, συντάσσεται πρακτικό ματαίωσης της εξώδικης επίλυσης. Το πρακτικό εξώδικης επίλυσης ή το πρακτικό ματαίωσης αυτής κοινοποιούνται άμεσα, με επιμέλεια της γραμματείας των επιτροπών, στο δικαστήριο, στο οποίο εκκρεμεί η υπόθεση. Με την κοινοποίηση του πρακτικού εξώδικης επίλυσης η υπόθεση τίθεται αυτοδίκαια στο αρχείο με πράξη του προέδρου του δικαστηρίου. Σε περίπτωση μη αποδοχής από τον αιτούντα της πρότασης της επιτροπής και σύνταξης πρακτικού ματαίωσης της εξώδικης επίλυσης ή σε περίπτωση σιωπηρής απόρριψης της αίτησης λόγω άπρακτης παρόδου της προθεσμίας που ορίζεται στην παρ. 6, η ανασταλείσα δίκη συνεχίζεται κατόπιν αίτησης οιοσδήποτε εκ των διαδίκων. Για τη συνέχιση της δίκης εκδίδεται πράξη του Προέδρου του δικαστηρίου περί ορισμού δικασίμου, η οποία κοινοποιείται με επιμέλεια του αιτούντος τη συνέχιση της δίκης στον αντίδικο τουλάχιστον εξήντα ημέρες πριν από τη δικάσιμο. Σε περίπτωση μη υποβολής αίτησης περί συνέχισης της δίκης εντός εξήντα (60) ημερών από την κοινοποίηση του πρακτικού ματαίωσης προς τον αιτούντα ή από τη συντέλεση της σιωπηρής απόρριψης της αίτησης εξώδικης επίλυσης, λόγω άπρακτης παρόδου της προθεσμίας που ορίζεται στην παρ. 6, η δίκη καταργείται.»

Άρθρο 85
Μισθώσεις ακινήτων
για τη στέγαση δικαστηρίων -
Τροποποίηση άρθρου 34 ν. 5119/2024

Στο άρθρο 34 του ν. 5119/2024 (Α' 103) επέρχονται οι εξής αλλαγές:

1. Στην παρ. 1 οι λέξεις «κατά παρέκκλιση του τρόπου διενέργειας μισθώσεων για τη στέγαση δημόσιων υπηρεσιών και ιδίως του ν. 3130/2003 (Α' 76)» αντικαθίστανται από τη φράση «κατά παρέκκλιση των διατάξεων για τη μίσθωση ακινήτων που αφορούν τη στέγαση δημόσιων υπηρεσιών και ιδίως του ν. 3130/2003 (Α' 76)» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Το Υπουργείο Δικαιοσύνης δύναται να μισθώνει ακίνητα για την κάλυψη των αναγκών για τη στέγαση δικαστηρίων ανά την Επικράτεια, που προκύπτουν από την εφαρμογή του ν. 5108/2024 (Α' 65), κατά παρέκκλιση των διατάξεων για τη μίσθωση ακινήτων που αφορούν τη στέγαση δημόσιων υπηρεσιών και ιδίως του ν. 3130/2003 (Α' 76).»

2. Προστίθεται παρ. 2Α ως εξής:

«2Α. Το παρόν εφαρμόζεται και στις μισθώσεις ακινήτων για την κάλυψη των αναγκών στέγασης των διοικητικών δικαστηρίων.»

Άρθρο 86
Παραχώρηση χρήσης κτηρίων
στα οποία στεγάζονται ή
στεγάζονταν υπηρεσίες του
Υπουργείου Δικαιοσύνης

Με κοινή απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, μπορεί να παραχωρείται, για ορισμένο ή αόριστο χρονικό διάστημα, προς τους φορείς του δημοσίου τομέα της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), μετά από αίτησή τους, η χρήση των ακινήτων στα οποία στεγάζονται ή στεγάζονταν δικαστικές υπηρεσίες και τα οποία ανήκουν στο Υπουργείο Δικαιοσύνης ή στο Ταμείο Χρηματοδοτήσεως Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.), κατόπιν σύμφωνης γνώμης του διοικητικού συμβουλίου του ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. για τα κτήρια ιδιοκτησίας του, προκειμένου να χρησιμοποιηθούν για κοινωφελείς σκοπούς και ιδίως για τη στέγαση υπηρεσιών υγείας, ασφάλειας ή δημόσιας διοίκησης, καθώς και για κοινωνική κατοικία. Με την ίδια απόφαση μπορεί να τίθενται επιπλέον όροι για την παραχώρηση του ακινήτου. Ο Υπουργός Δικαιοσύνης δύναται να ανακαλέσει οποτεδήποτε την παραχώρηση για σπουδαίο λόγο.

Άρθρο 87
Συγκρότηση Πρωτοβάθμιων
Πειθαρχικών Συμβουλίων

Εφόσον έως την 31η.12.2024 δεν έχει ολοκληρωθεί η υπόδειξη των μελών των περ. α) και β) της παρ. 2 του άρθρου 146B του Κώδικα Κατάστασης Δημόσιων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26), περί σύστασης - συγκρότησης και λειτουργίας πειθαρχικών συμβουλίων, ως μέλη ορίζονται μεταβατικά, με την απόφαση της παρ. 3 του ίδιου άρθρου, τα αντίστοιχα μέλη, τα οποία είχαν διοριστεί για τη διετία 2023 - 2024. Ο ορισμός των ως άνω μελών λήγει αυτοδικαίως με τον ορισμό των νέων μελών και σε κάθε περίπτωση δεν δύναται να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες.

Άρθρο 88
Ρυθμίσεις λειτουργίας Κτηματολογικού
Γραφείου Δωδεκανήσου - Μεταβατικές
διατάξεις - Προσθήκη παρ. 1Α στο άρθρο 12
του ν. 5076/2023 και προσθήκη παρ. 4Α στο
άρθρο 20 του ν. 4512/2018

1. Στο άρθρο 12 του ν. 5076/2023 (Α' 207), περί ειδικών ρυθμίσεων για τα Κτηματολογικά Γραφεία Ρόδου και Κω - Λέρου, μετά την παρ. 1, προστίθεται παρ. 1Α ως εξής:

«1Α. Αν κατά την έναρξη λειτουργίας του Κτηματολογικού Γραφείου Δωδεκανήσου και του Υποκαταστήματος Κω υφίστανται εκκρεμότητες νομικού ελέγχου από την υποβολή προς καταχώριση εγγραπτέων πράξεων στα βιβλία που τηρούσαν τα Κτηματολογικά Γραφεία Ρόδου και Κω - Λέρου, αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, μέχρι την κατάργησή τους, για τη διενέργεια του ελέγχου και την αποδοχή ή την απόρριψή τους, αρμόδιος καθίσταται ο Προϊστάμενος του Κτηματολογικού Γραφείου Δωδεκανήσου και του Υποκαταστήματος Κω αντίστοιχα, εφαρμοζομένων των σχετικών διατάξεων του ν. 2664/1998 (Α' 275), καθώς και κάθε άλλο όργανο του Φορέα, το οποίο κατά την παρ. 1Α του άρθρου 17, το άρθρο 14Α και το άρθρο 18 του ν. 4512/2018 (Α' 5), διαθέτει σχετική αποφασιστική αρμοδιότητα.

Για τις εκκρεμότητες του πρώτου εδαφίου, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου «Ελληνικό Κτηματολόγιο», δύναται να ανατίθενται, μέχρι την 31η.12.2025, σε υπαλλήλους του, κατηγορίας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ) ο έλεγχος των εγγραπτέων πράξεων αρμοδιότητας Κτηματολογικού Γραφείου Δωδεκανήσου και του Υποκαταστήματος Κω και η έκδοση απόφασης σύμφωνα με τον ν. 2664/1998 για την αποδοχή ή την απόρριψη της καταχώρισής τους, καθώς και οι εξαλείψεις καταχωρίσεων της παρ. 4 του άρθρου 16 του ν. 2664/1998.

Στην περίπτωση αυτή, οι αποφάσεις που εκδίδονται ή οι εξαλείψεις καταχωρίσεων της παρ. 4 του άρθρου 16 του ν. 2664/1998 που διενεργούνται από τα αναφερόμενα στο δεύτερο εδάφιο πρόσωπα προσβάλλονται ενώπιον του κατά τόπον αρμόδιου κτηματολογικού δικαστή της περιφέρειας του Κτηματολογικού Γραφείου Δωδεκανήσου.

Για τους υπαλλήλους αυτούς, για το χρονικό διάστημα κατά το οποίο ασκούν τα καθήκοντα ελέγχου, εφαρμόζεται το τελευταίο εδάφιο της παρ. 9 του άρθρου 18 του ν. 4512/2018, περί καταβολής επιμισθίου.

Σε περίπτωση απορριπτικών αποφάσεων που είχαν εκδοθεί μέχρι και την κατάργηση των Κτηματολογικών Γραφείων Ρόδου και Κω - Λέρου, επί αιτημάτων καταχώρισης, και για τις οποίες δεν διενεργήθηκε η κοινοποίησή τους κατά τις διατάξεις του Κτηματολογικού Κανονισμού Δωδεκανήσου [ιταλικό κανονιστικό διάταγμα 132/1929, το οποίο διατηρήθηκε σε ισχύ με την παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 510/1947 (Α' 298)], το αποτέλεσμά τους γνωστοποιείται στον αιτούντα κατά τον ν. 2664/1998.

Από την έναρξη λειτουργίας του Κτηματολογικού Γραφείου Δωδεκανήσου και του Υποκαταστήματος Κω παύει η υποχρέωση του άρθρου 59 του Κτηματολογικού Κανονισμού Δωδεκανήσου, περί ενημέρωσης των

στοιχείων μερίδων οικοδομών, καθώς και κάθε άλλης πληροφορίας που δεν αντιστοιχεί στη συλλεγόμενη και καταχωριζόμενη στο σύστημα του Εθνικού Κτηματολογίου, πληροφόρηση.

Αιτήματα ενημέρωσης των στοιχείων μερίδων οικοδομών που έχουν τυχόν υποβληθεί και δεν είχαν διεκπεραιωθεί μέχρι την κατάργηση των Κτηματολογικών Γραφείων Ρόδου και Κω - Λέρου, αρχειοθετούνται, άνευ υποχρέωσης των υπηρεσιών του Κτηματολογικού Γραφείου Δωδεκανήσου και του Υποκαταστήματος Κω, να ενεργήσουν.

Για τις εγγραπτέες πράξεις που περιέχουν αίτημα γεωμετρικής μεταβολής και για αιτήματα διόρθωσης γεωμετρικών στοιχείων των γεωτεμαχίων, εφαρμόζονται ανάλογα οι νόμοι 2664/1998 και 5142/2024 (Α' 158).»

2. Στο άρθρο 20 του ν. 4512/2018 (Α' 5), περί μεταβατικών διατάξεων για το προσωπικό των καταργούμενων Υποθηκοφυλακείων και Κτηματολογικών Γραφείων, προστίθεται παρ. 4Α ως εξής:

«4Α. Κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, υπάλληλοι των καταργηθέντων Κτηματολογικών Γραφείων Ρόδου και Κω-Λέρου, με σχέση εργασίας δημοσίου ή Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου, οι οποίοι υπέβαλαν την προβλεπόμενη στην παρ. 4 του άρθρου 20 αίτηση μετάταξης, δύνανται να υποβάλλουν αίτηση, εντός δέκα (10) ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μέσω της δικαστικής υπηρεσίας στην οποία έχουν μεταταγεί και κατόπιν σχετικής ανακοίνωσης του αρμόδιου Τμήματος του Υπουργείου Δικαιοσύνης, προς το οικείο υπηρεσιακό συμβούλιο με αντικείμενο την απόσπασή τους στο Κτηματολογικό Γραφείο Δωδεκανήσου και στο υποκατάστημα Κω, σύμφωνα με το άρθρο 61 του ν. 4798/2021 (Α' 68). Η διάρκεια της απόσπασης ορίζεται για διάστημα έξι (6) μηνών από την επόμενη της κοινοποίησης της απόφασης της υπηρεσίας υποδοχής τους, ήτοι του Ν.Π.Δ.Δ. «Ελληνικό Κτηματολόγιο», στη δικαστική υπηρεσία όπου υπάγεται οργανικά ο υπάλληλος και στο Υπουργείο Δικαιοσύνης. Το υπηρεσιακό συμβούλιο αποφασίζει επί των αιτήσεων, αξιολογώντας τους συντρέχοντες λόγους δημοσίου συμφέροντος, που συνίστανται ιδίως στην ανάγκη εύρυθμης λειτουργίας και έγκαιρης διεκπεραίωσης του πλήθους των εκκρεμών πράξεων του Κτηματολογικού Γραφείου Δωδεκανήσου και του Υποκαταστήματος Κω με σχετική βεβαίωση που εκδίδεται από τις εν λόγω αρμόδιες υπηρεσίες. Κατά το διάστημα της απόσπασής τους, οι υπάλληλοι του πρώτου εδαφίου υπάγονται υπηρεσιακά στον Προϊστάμενο του Κτηματολογικού Γραφείου Δωδεκανήσου και του Υποκαταστήματος Κω, και εκτελούν καθήκοντα εκπαίδευσης προσωπικού και διεκπεραίωσης πράξεων του Κτηματολογικού Γραφείου. Για το διάστημα της απόσπασής τους, καταβάλλεται στους υπαλλήλους επιμισθίο, το ύψος του οποίου καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, και Ψηφιακής Διακυβέρνησης στην οποία καθορίζεται και κάθε άλλο αναγκαίο ζήτημα για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης. Οι δαπάνες μισθοδοσίας των υπαλλήλων που αποσπώνται με αυτή τη διαδικασία, καταβάλλονται από την υπηρεσία υποδοχής. Μετά το πέρας του διαστήματος απόσπασης οι υπάλληλοι επιστρέφουν αυτοδικαίως στις

οργανικές τους θέσεις. Για την επάνοδό τους εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του αρμόδιου οργάνου της υπηρεσίας υποδοχής του Ν.Π.Δ.Δ. «Ελληνικό Κτηματολόγιο», η οποία κοινοποιείται στη δικαστική υπηρεσία όπου υπάγεται οργανικά ο υπάλληλος και στο Υπουργείο Δικαιοσύνης για την τήρηση του μητρώου του.»

Άρθρο 89

Ολοκλήρωση υποβολής δηλώσεων κτηματογράφησης σε περιοχές στις οποίες δεν έχει πραγματοποιηθεί ανάρτηση - Προσθήκη παρ. 8Α στο άρθρο 2 και τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 11Α ν. 2308/1995

1. Στο άρθρο 2 του ν. 2308/1995 (Α' 114), περί δηλώσεων εγγραπτών δικαιωμάτων, μετά την παρ. 8, προστίθεται παρ. 8Α ως εξής:

«8Α. Σε κάθε υπό κτηματογράφηση περιοχή της χώρας για την οποία δεν έχει πραγματοποιηθεί η ανάρτηση του άρθρου 4, το Διοικητικό Συμβούλιο του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου «Ελληνικό Κτηματολόγιο», αξιολογώντας την αναγκαιότητα ένταξης κάθε περιοχής σε καθεστώς λειτουργούντος Κτηματολογίου, δύναται να ορίζει καταληκτική ημερομηνία υποβολής εκπρόθεσμων δηλώσεων εγγραπτών δικαιωμάτων του άρθρου 2 για χρόνο προγενέστερο της ανάρτησης του άρθρου 4.»

2. Στην παρ. 1 του άρθρου 11Α του ν. 2308/1995, περί προθεσμίας υποβολής εκπρόθεσμων δηλώσεων, το τέταρτο, τελευταίο, εδάφιο διαγράφεται, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Στις υπό κτηματογράφηση περιοχές της χώρας στις οποίες δεν έχει διενεργηθεί η ανάρτηση των προσωρινών κτηματολογικών στοιχείων σύμφωνα με το άρθρο 4, μετά από την επεξεργασία των δηλώσεων και των λοιπών στοιχείων, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 3, και μετά από την ολοκλήρωση του ελέγχου νομιμότητας του άρθρου 3Α, το Ν.Π.Δ.Δ. «Ελληνικό Κτηματολόγιο», αξιολογώντας την αναγκαιότητα ένταξης κάθε περιοχής σε καθεστώς λειτουργούντος Κτηματολογίου, δύναται, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, να αιτείται τη σύνταξη κτηματολογικών πινάκων και διαγραμμάτων από τους αναδόχους της κτηματογράφησης. Οι κτηματολογικοί πίνακες και τα διαγράμματα του πρώτου εδαφίου αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Ν.Π.Δ.Δ. «Ελληνικό Κτηματολόγιο». Η παρούσα εφαρμόζεται και στην περίπτωση των ακινήτων που εμπίπτουν στην τοπική αρμοδιότητα του Κτηματολογίου Πρωτεύουσας για τα οποία διενεργούνται εργασίες κτηματογράφησης βάσει του άρθρου 19 του ν. 4821/2021 (Α' 134).»

Άρθρο 90

Αντιποίηση επαγγέλματος ψυχολόγου - Αντικατάσταση άρθρου 12 ν. 991/1979

Το άρθρο 12 του ν. 991/1979 (Α' 278), περί ποινικών κυρώσεων, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 12

Αντιποίηση επαγγέλματος ψυχολόγου

1. Όποιος ασκεί το επάγγελμα του ψυχολόγου με οποιονδήποτε τρόπο ή χρησιμοποιεί τον τίτλο του ψυχολόγου σε επαγγελματικές ή επιστημονικές δραστη-

ριότητες, χωρίς άδεια εν ισχύ σύμφωνα με το άρθρο 1, τιμωρείται με ποινή φυλάκισης έως ένα (1) έτος ή χρηματική ποινή. Η επανειλημμένη τέλεση του αδικήματος του πρώτου εδαφίου συνιστά επιβαρυντική κατάσταση.

2. Στο αδίκημα της παρ. 1 εφαρμόζονται τα άρθρα 417 έως 427 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. 4620/2019, Α' 96), περί πλημμελημάτων που καταλαμβάνονται επί αυτοφώρω.»

Άρθρο 91

Συγκρότηση Διοικητικού Συμβουλίου Κέντρου Διαφυλάξεως της Αγιορειτικής Κληρονομίας - Αντικατάσταση περ. ζ) παρ. 2 άρθρου 9 ν. 1198/1981

Η περ. ζ) της παρ. 2 του άρθρου 9 του ν. 1198/1981 (Α' 238), περί του Κέντρου Διαφυλάξεως της Αγιορειτικής Κληρονομίας, αντικαθίσταται ως εξής:

«ζ) ενός εκπροσώπου της Διοικούσας Επιτροπής του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (Τ.Ε.Ε.) - Τμήματος Κεντρικής Μακεδονίας, με τον αναπληρωτή του, οι οποίοι ορίζονται από τον Πρόεδρο αυτής.»

Άρθρο 92

Διασφάλιση εκθέσεων βιωσιμότητας για το οικονομικό έτος 2024 - Μεταβατική διάταξη

Για την οικονομική χρήση που ξεκινά εντός του οικονομικού έτους 2024, η διασφάλιση των εκθέσεων βιωσιμότητας του άρθρου 7 του ν. 5164/2024 (Α' 202) μπορεί να διενεργηθεί και από τον ορκωτό ελεγκτή λογιστή ή την ελεγκτική εταιρεία που έχει διοριστεί από την τακτική γενική συνέλευση των μετόχων ή των μελών της ελεγχόμενης οντότητας, για τον υποχρεωτικό έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων της ίδιας οικονομικής χρήσης.

Άρθρο 93

Ρυθμίσεις που αφορούν τη ΔΕΠΙΑ Εμπορίας Α.Ε. - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 1 ν. 3429/2005

1. Στην παρ. 5 του άρθρου 1 του ν. 3429/2005 (Α' 314), περί ορισμών και πεδίου εφαρμογής, προστίθεται περ. ε) και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Το Κεφάλαιο Β' του νόμου αυτού εφαρμόζεται:

α) στις ανώνυμες εταιρείες των οποίων μετοχές έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά (χρηματιστήριο), εφόσον το Δημόσιο ή τα νομικά πρόσωπα της παρ. 2 του παρόντος άρθρου εξακολουθούν να συμμετέχουν στο μετοχικό τους κεφάλαιο με οποιοδήποτε ποσοστό συμμετοχής,

β) στις ανώνυμες εταιρείες που είναι συνδεδεμένες με τις εισηγμένες εταιρείες της προηγούμενης περίπτωσης, κατά την έννοια του άρθρου 42ε παρ. 5 του κ.ν. 2190/1920,

γ) στις ανώνυμες εταιρείες ως προς τις οποίες έχει αποφασιστεί η έναρξη διαδικασιών αποκρατικοποίησης δια της εισαγωγής μετοχών τους σε οργανωμένη αγορά, με απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής Αποκρατικοποιήσεων του ν. 3049/2002 (Α' 212),

δ) στις ανώνυμες εταιρείες των οποίων το δικαίωμα διορισμού της πλειοψηφίας των μελών του διοικητικού

συμβουλίου ή των οργάνων της διοίκησης ή το δικαίωμα άσκησης της διαχείρισης της επιχείρησης έχει μεταβιβασθεί εν όλω ή εν μέρει από το Δημόσιο σε τρίτους που δεν αποτελούν πρόσωπα της παρ. 2 του παρόντος άρθρου, με απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής Αποκρατικοποιήσεων του ν. 3049/2002 (Α' 212) εφόσον το Δημόσιο ή νομικά πρόσωπα της παρ. 2 του παρόντος άρθρου εξακολουθούν να συμμετέχουν στο μετοχικό τους κεφάλαιο με οποιοδήποτε ποσοστό συμμετοχής,

ε) στη ΔΕΠΑ Εμπορίας Α.Ε. και στις θυγατρικές αυτής.»

2. Η ανάθεση των συμβάσεων έργου, προμηθειών και υπηρεσιών της ΔΕΠΑ Εμπορίας Α.Ε., άνω και κάτω των χρηματικών ορίων του άρθρου 235 του ν. 4412/2016 (Α' 147) για τις δημόσιες συμβάσεις, γίνεται σύμφωνα με τους Κανονισμούς Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών της εταιρείας, κατά παρέκκλιση από την κείμενη νομοθεσία για την ανάθεση και την εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων, με την επιφύλαξη του ενωσιακού δικαίου. Οι Κανονισμοί του πρώτου εδαφίου καταρτίζονται και οι ισχύοντες επικαιροποιούνται, με αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου. Οι Κανονισμοί αναρτώνται στην ιστοσελίδα της Εταιρείας. Αν απαιτείται έγκριση ή επικαιροποίηση των ισχυόντων Κανονισμών, έως ότου αυτή λάβει χώρα, για τις αναθέσεις δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών άνω και κάτω των χρηματικών ορίων του άρθρου 235 του ν. 4412/2016 εφαρμόζονται οι ισχύοντες Κανονισμοί, υπό την επιφύλαξη του ενωσιακού δικαίου.

Άρθρο 94

Ζώνη μειωμένου τιμολογίου ηλεκτρικής ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 48Ε στον ν. 4001/2011

Στον ν. 4001/2011 (Α' 179), προστίθεται άρθρο 48Ε ως εξής:

«Άρθρο 48Ε

Ζώνη μειωμένου τιμολογίου

1. Επιτρέπεται ο καθορισμός χρονικών περιόδων εντός της ίδιας ημέρας, κατά τις οποίες οι προμηθευτές δύναται να προσφέρουν μειωμένο τιμολόγιο στους καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας.

2. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται οι περίοδοι της παρ. 1, οι ενέργειες που απαιτούνται από τον Διαχειριστή του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας, τα επιμέρους δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των προμηθευτών και των καταναλωτών, η διάρκεια ισχύος των καθοριζόμενων χρονικών περιόδων, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του μειωμένου τιμολογίου και τη μετάβαση από το ισχύον, κατά την ψήφιση του παρόντος, σύστημα μειωμένων χρεώσεων (διζωνικό - νυχτερινό τιμολόγιο).

3. Οι υφιστάμενες συμβάσεις προμήθειας στις οποίες προβλέπεται διζωνικό - νυκτερινό τιμολόγιο παραμένουν σε ισχύ, ενσωματώνοντας αυτοδίκαια το νέο ωράριο, που καθορίζεται με την απόφαση της παρ. 1, εάν αυτό είναι δυνατόν βάσει των τεχνικών προδιαγραφών των εγκατεστημένων μετρητών. Σε κάθε περίπτωση, ο

καταναλωτής δικαιούται, εντός τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος της απόφασης της παρ. 2, να καταγγείλει αζημίως τη σύμβαση προμήθειας του πρώτου εδαφίου.»

Άρθρο 95

Απογραφή υφιστάμενων δραστηριοτήτων στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχου, ανάρτηση δικαιολογητικών γνωστοποίησης και ρύθμιση ζητημάτων προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα - Προσθήκη άρθρων 14Α και 14Β στον ν. 4442/2016

1. Στον ν. 4442/2016 (Α' 230) προστίθεται άρθρο 14Α ως εξής:

«Άρθρο 14Α

Απογραφή υφιστάμενων δραστηριοτήτων στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχου

1. Έως την 31η Δεκεμβρίου 2025 όσοι ασκούν δραστηριότητες που έχουν υπαχθεί στα κεφάλαια του Ειδικού Μέρους του παρόντος προβαίνουν σε απογραφή της ασκούμενης δραστηριότητας και των βασικών στοιχείων της στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων (ΟΠΣ-ΑΔΕ) του άρθρου 14, η οποία συνοδεύεται από το σχετικό αποδεικτικό αδειοδότησης της δραστηριότητας. Η υποχρέωση απογραφής ισχύει τόσο για τις δραστηριότητες που λειτουργούν με έγκριση ή γνωστοποίηση σύμφωνα με τον παρόντα, όσο και για τις δραστηριότητες που εξακολουθούν να λειτουργούν με αποδεικτικό αδειοδότησης σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο που ίσχυε πριν από τον παρόντα. Η απογραφή γίνεται είτε με τον τύπο της γνωστοποίησης είτε με τον τύπο της έγκρισης, ανάλογα με το καθεστώς του παρόντος, στο οποίο υπάγεται η οικεία δραστηριότητα. Ο φορέας της δραστηριότητας κατά την απογραφή αποτυπώνει στο πληροφοριακό σύστημα τα στοιχεία της δραστηριότητας, όπως αναγράφονται στο αποδεικτικό αδειοδότησης. Αν μετά από την απογραφή διαπιστωθεί διαφορά μεταξύ των στοιχείων της απογραφής και των στοιχείων που περιλαμβάνονται στο αποδεικτικό αδειοδότησης, υπερισχύουν τα στοιχεία του αποδεικτικού αδειοδότησης. Οι δραστηριότητες για τις οποίες έχει υποβληθεί γνωστοποίηση μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος «www.notifybusiness.gov.gr» απαλλάσσονται από την υποχρέωση απογραφής, εκτός από τις εξορυκτικές δραστηριότητες των Κεφαλαίων ΙΒ' και ΙΓ' του παρόντος.

2. Μετά την παρέλευση της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου της παρ. 1, για να γίνει απογραφή καταβάλλεται παράβολο διακοσίων (200) ευρώ. Το σύνολο των εσόδων από το παράβολο αποτελεί έσοδο του κρατικού προϋπολογισμού και εμφανίζεται στον Αναλυτικό Λογαριασμό Εσόδων (ΑΛΕ) 1450113001 «Παράβολα για την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας υπό καθεστώς γνωστοποίησης ή και έγκρισης». Ο φορέας της οικονομικής δραστηριότητας προμηθεύεται το παράβολο ηλεκτρονικά μέσω της εφαρμογής «e-Παράβολο», εφόσον έχει ενεργοποιηθεί η σχετική δυνατότητα.

3. Ειδικά για τις κολυμβητικές δεξαμενές εντός ειδικών τουριστικών υποδομών και για τις κολυμβητικές δεξαμενές εντός τουριστικών καταλυμάτων που υπάγονται σε αυτοτελή γνωστοποίηση, ανεξάρτητη από αυτή του τουριστικού καταλύματος, σύμφωνα με τον παρόντα, δεν εφαρμόζονται οι παρ. 1 και 2 και δεν γίνεται απογραφή, αλλά γίνεται γνωστοποίηση, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτού κανονιστικές πράξεις.»

2. Στον ν. 4442/2016 προστίθεται άρθρο 14B ως εξής:

«Άρθρο 14B

Ανάρτηση δικαιολογητικών γνωστοποίησης, δημοσιότητα και ρύθμιση ζητημάτων προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

1. Από τη θέση σε λειτουργία του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων (ΟΠΣ-ΑΔΕ) του άρθρου 14, ο φορέας της δραστηριότητας που υπάγεται σε γνωστοποίηση αναρτά τα απαραίτητα για τη γνωστοποίηση δικαιολογητικά. Με διαπιστωτική πράξη του Υπουργού Ανάπτυξης καταγράφονται οι διατάξεις νόμου και κανονιστικών πράξεων που παύουν να ισχύουν από τη δημοσίευση του παρόντος σύμφωνα με την παρούσα.

2. Οι φορείς δραστηριοτήτων που κατά τη θέση σε λειτουργία του ΟΠΣ-ΑΔΕ έχουν υποβάλει για τη λειτουργία τους γνωστοποίηση σύμφωνα με τον παρόντα αναρτούν στο ΟΠΣ-ΑΔΕ τα απαραίτητα για τη γνωστοποίηση δικαιολογητικά έως την 31η Δεκεμβρίου 2025. Αν τα δικαιολογητικά δεν αναρτηθούν εμπρόθεσμα, επιβάλλονται οι προβλεπόμενες για κάθε οικονομική δραστηριότητα κυρώσεις περί έλλειψης δικαιολογητικών. Η υποχρέωση ανάρτησης δεν ισχύει για τις δραστηριότητες που σύμφωνα με το Ειδικό Μέρος εξακολουθούν να λειτουργούν με βάση αποδεικτικό αδειοδότησης που προβλέπεται από προϊσχύσαν θεσμικό πλαίσιο.

3. Τα στοιχεία των εγκρίσεων που εκδίδονται και των γνωστοποιήσεων που υποβάλλονται για την άσκηση των δραστηριοτήτων που έχουν υπαχθεί στο Ειδικό Μέρος και αφορούν το όνομα και τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου του φορέα άσκησης της δραστηριότητας, τη διεύθυνση του τόπου άσκησης και το είδος της οικονομικής δραστηριότητας ή των οικονομικών δραστηριοτήτων, δημοσιοποιούνται μέσω του ΟΠΣ-ΑΔΕ. Όταν καταστεί τεχνικά εφικτό, η δημοσιοποίηση μπορεί να περιλαμβάνει και επιπρόσθετες πληροφορίες, ιδίως για την εγκατάσταση και τις ακολουθούμενες παραγωγικές διαδικασίες, καθώς και δεδομένα, ιδίως για τον νόμιμο εκπρόσωπο ή τον υπεύθυνο λειτουργίας της οικονομικής δραστηριότητας, τηρουμένης της αρχής της ελαχιστοποίησης των δεδομένων. Η πρόσβαση των πολιτών στις εγκρίσεις και γνωστοποιήσεις γίνεται επιπλέον σύμφωνα με το άρθρο 5 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45) και την παρ. 9 του άρθρου 6 του παρόντος με ευθύνη της αδειοδοτούσας αρχής και της αρμόδιας για τη γνωστοποίηση αρχής αντίστοιχα.

4. Η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης υπέχει θέση υπευθύνου επεξεργασίας για τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα οποία συλλέγονται

και υποβάλλονται σε επεξεργασία μέσω του ΟΠΣ-ΑΔΕ, κατά την έννοια της παρ. 7 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της Οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, Γ.Κ.Π.Δ.) (L 119).

5. Κατά την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας, ως υπεύθυνη επεξεργασίας, λαμβάνει όλα τα απαραίτητα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για την ασφάλεια των δεδομένων αυτών, ενεργώντας σύμφωνα με το ενωσιακό και εθνικό δίκαιο και, ιδίως, σύμφωνα με τον Γ.Κ.Π.Δ., τον ν. 4624/2019 (Α' 137) και την πολιτική προστασίας προσωπικών δεδομένων του Υπουργείου Ανάπτυξης. Η επεξεργασία και αποθήκευση των δεδομένων γίνεται σε παραχωρημένους προς τη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας εικονικούς εξυπηρετητές, στους οποίους έχει το αποκλειστικό δικαίωμα χρήσης, μέσω της Υπηρεσίας Κυβερνητικού Νέφους. Επίσης για λόγους παρακολούθησης της ορθής λειτουργίας του ΟΠΣ-ΑΔΕ και ασφάλειας των καταχωρούμενων δεδομένων και κατ'ελάχιστον, για την καταγραφή και παρακολούθηση των προσβάσεων, τη διασφάλιση ιχνηλασιμότητας και την προστασία των διακινούμενων δεδομένων από κάθε παραβίαση, καθώς και από σκόπιμη ή τυχαία απειλή, συλλέγονται και τηρούνται για δέκα (10) έτη μεταδεδομένα και αρχεία καταγραφής όλων των πιστοποιημένων χρηστών του ΟΠΣ-ΑΔΕ και ειδικότερα η ταυτότητα της συνδεδεμένης στο διαδίκτυο συσκευής (διεύθυνση διαδικτυακού πρωτοκόλλου), η τεχνολογία έξυπνης κινητής συσκευής, η ώρα σύνδεσης και το αναλυτικό ιστορικό κινήσεων-μεταβολών.

6. Δημόσιοι φορείς που επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα μέσω του ΟΠΣ-ΑΔΕ, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, και, ιδίως, οι αδειοδοτούσες, οι αρμόδιες για τη γνωστοποίηση και οι εποπτικές αρχές επέχουν αυτοτελώς θέση υπευθύνου επεξεργασίας. Για τον σκοπό αυτόν, αναλαμβάνουν την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων που συλλέγονται υπό συνθήκες που διασφαλίζουν την ακεραιότητα, την εμπιστευτικότητα και τη διαθεσιμότητα των δεδομένων. Στο πλαίσιο αυτό, λαμβάνουν και τηρούν διαρκώς τα κατάλληλα και αναγκαία τεχνικά και οργανωτικά μέτρα ασφάλειας των δεδομένων, ενεργώντας σύμφωνα με το ενωσιακό και εθνικό δίκαιο και, ιδίως, σύμφωνα με τον Γ.Κ.Π.Δ. και τον ν. 4624/2019.

7. Αποδέκτες των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας μέσω του ΟΠΣ-ΑΔΕ, κατά την έννοια της παρ. 9 του άρθρου 4 του Γ.Κ.Π.Δ., είναι οι δημόσιες αρχές που αποκτούν πρόσβαση στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους δια των πιστοποιημένων από αυτές χρηστών του συστήματος.

8. Μέσω του ΟΠΣ-ΑΔΕ συλλέγονται δεδομένα του φορέα της οικονομικής δραστηριότητας, του νομίμου εκπροσώπου του και τρίτων, τα οποία ορίζονται στον παρόντα. Τα στοιχεία και δεδομένα συλλέγονται απευ-

θείας από τον φορέα της οικονομικής δραστηριότητας, από δημόσιες αρχές και από πληροφοριακά συστήματα των αρχών του δημόσιου τομέα. Όλες οι απαιτούμενες διαλειτουργικότητες διασφαλίζονται μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, σύμφωνα με το άρθρο 84 του ν. 4727/2020 (Α' 184) και το άρθρο 47 του ν. 4623/2019 (Α' 134).

9. Η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και κάθε δημόσιος φορέας που επέχει αυτοτελώς θέση υπευθύνου ικανοποιούν και διευκολύνουν την άσκηση των προβλεπόμενων στον Γ.Κ.Π.Δ. δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων ως προς τη χρήση του ΟΠΣ-ΑΔΕ και των υπηρεσιών του, εφόσον προσφέρεται δυνατότητα πραγματικής άσκησης στο πλαίσιο λειτουργίας του Συστήματος. Η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας παρέχει σαφή σχετική ενημέρωση στους χρήστες του Συστήματος κατά την εγγραφή και είσοδό τους σε αυτό.

10. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τηρούνται για όσο χρόνο απαιτείται για την εκπλήρωση των σκοπών του παρόντος άρθρου και μέχρι δέκα (10) έτη μετά τη λήξη της λειτουργίας της οικονομικής δραστηριότητας. Στη συνέχεια αρχειοθετούνται προς το δημόσιο συμφέρον για ιστορικούς ή στατιστικούς λόγους σύμφωνα με το άρθρο 29 του ν. 4624/2019.»

3. Από τη θέση σε λειτουργία του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων (ΟΠΣ-ΑΔΕ) του άρθρου 14 του ν. 4442/2016, κάθε αντίθετη ρύθμιση που προβλέπει ότι κατά την υποβολή της γνωστοποίησης δεν συνυποβάλλονται δικαιολογητικά από τον φορέα της δραστηριότητας παύει να ισχύει.

4. Η παρ. 2 του άρθρου 16 του ν. 4442/2016, περί μεταβατικών και καταργούμενων διατάξεων καταργείται.

ΜΕΡΟΣ Ζ' ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 96 Μεταβατικές διατάξεις

1. Το κεφάλαιο Β' του Μέρους Ε', περί αλλαγών στην καθ' ύλην αρμοδιότητα των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, εφαρμόζεται και στις υποθέσεις για τις οποίες δεν έχει οριστεί δικάσιμος έως τη δημοσίευση του παρόντος.

2. Το κεφάλαιο Γ' του Μέρους Ε', περί αλλαγών στην κατά τόπον αρμοδιότητα εκδίκασης φορολογικών δι-

αφορών και ανακοπών κατά πράξεων της διοικητικής εκτέλεσης, καταλαμβάνει τα ένδικα βοηθήματα και μέσα που ασκούνται μετά τη δημοσίευση του παρόντος.

3.α) Κατ' εξαίρεση, για την πρώτη εφαρμογή, η θητεία του Πειθαρχικού Συμβουλίου Ιατροδικαστών του άρθρου 43 αρχίζει από τη συγκρότησή του και λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2026.

β) Μέχρι τη συγκρότηση του Πειθαρχικού Συμβουλίου Ιατροδικαστών του άρθρου 43, εξακολουθεί να λειτουργεί το πειθαρχικό συμβούλιο του άρθρου 9B του ν. 3772/2009 (Α' 112), όπως έχει συγκροτηθεί στο Υπουργείο Δικαιοσύνης. Οι υποθέσεις που εκκρεμούν στο υφιστάμενο πειθαρχικό συμβούλιο διαβιβάζονται στο πειθαρχικό συμβούλιο του άρθρου 43 το αργότερο μέσα σε έναν (1) μήνα από τη συγκρότησή του.

4. Το άρθρο 84 εφαρμόζεται και σε υποθέσεις για τις οποίες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος έχει ήδη κοινοποιηθεί το πρακτικό ματαίωσης ή έχει συντελεστεί σιωπηρή απόρριψη, για τις οποίες η προθεσμία των εξήντα (60) ημερών της παρ. 7 του άρθρου 16 του ν. 4714/2020 (Α' 148), περί Επιτροπής Εξώδικης Επίλυσης Φορολογικών Διαφορών, αρχίζει από την επομένη της ειδοποίησης των διαδικιών από τη γραμματεία της Επιτροπής ή του οικείου δικαστηρίου.

Άρθρο 97 Καταργούμενες διατάξεις

Στον Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών (ν. 4938/2022, Α' 109) καταργούνται οι ακόλουθες διατάξεις:

α) με ισχύ από τη 16η.9.2024, το άρθρο 7, περί σύμμετρης κατανομής πολιτικών υποθέσεων μεταξύ των ειρηνοδικών της περιφέρειας του ίδιου πρωτοδικείου, και η παρ. 5 του άρθρου 88, περί προαγωγής παρέδρων πρωτοδικείων και εισαγγελίας,

β) το πέμπτο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 41, περί διορισμού δικαστικών λειτουργιών, και

γ) το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 100, περί μετάβασης των επιθεωρητών στην έδρα των ειρηνοδικείων και πταισματοδικείων.

ΜΕΡΟΣ Η' ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 98 Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 28 Ιανουαρίου 2025

Η Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

Οι Υπουργοί

Εθνικής Οικονομίας
και Οικονομικών

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

Αναπληρωτής Υπουργός Εθνικής
Οικονομίας και Οικονομικών

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ

Εξωτερικών

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ

Εθνικής Άμυνας

ΝΙΚΟΛΑΟΣ - ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ

Εσωτερικών

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΛΙΒΑΝΙΟΣ

Παιδείας, Θρησκευμάτων
και Αθλητισμού

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

Αναπληρωτής Υπουργός Παιδείας,
Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ

Υγείας

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

Προστασίας του Πολίτη

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ

Ανάπτυξης

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ

Εργασίας και
Κοινωνικής Ασφάλισης

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

Δικαιοσύνης

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ

Πολιτισμού

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ

Μετανάστευσης και Ασύλου

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

Κοινωνικής Συνοχής
και Οικογένειας

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ

Ναυτιλίας
και Νησιωτικής Πολιτικής

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ

Τουρισμού

ΟΛΓΑ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗ

Ψηφιακής Διακυβέρνησης

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ

Κλιματικής Κρίσης
και Πολιτικής Προστασίας

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ

Επικρατείας

ΧΡΗΣΤΟΣ - ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΚΕΡΤΣΟΣ

Υφυπουργός
στον Πρωθυπουργό

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 28 Ιανουαρίου 2025

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.

- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

Ιστότοπος: **www.et.gr**

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

